

İbrahim Yusifoğlu

**MƏNƏ BİRCƏ GİLƏ
GÖZ YAŞI BƏSDİ**

(Şeirlər və poema)

Bakı-2021

Ön sözün müəllifi: **İsa Həbibbəyli,**
akademik

Redaktor: **Fidan Nizaməddin qızı**
Filologiya üzrə fəlsəfə doktoru

Kompüter tərtibçisi: **Əfsanə Bağırova**
Naşır: **Qəşəm İsabəyli**

İbrahim Yusifoğlu
“Mənə bircə gilə göz yaşı bəsdı”
Bakı “Şirvannəşr”, 2021, 208 səh.

“Mənə bircə gilə göz yaşı bəsdı” kitabı şair-publisist İbrahim Yusifoğlunun 50 illik ədəbi yaradıcılığında özlərinə-məxsus yerlər tutmuş, sevilə-sevilə oxunan şeirlərindən ibarətdir. Bu şeirlərin mayasını məhəbbət mövzusu təşkil edir. Dünyanı yaradan, onu daimi hifz edən Ulu Tanrıya, bəşərin əşrəfi insana, canımız qədər sevdiyimiz Vətənə, onun bir qarış torpağının yad əllərə düşməməsi üçün canlarını qurban verən şəhidlərə, övlad yolunda ömürlərini şam edən Analara, saf və müqəddəs ömür yaşayan peşə sahiblərinə, həyat yollarını birgə addımladığımız ömür-gün yoldaşlarına ünvanlanmış məhəbbətdir!

Kitabdakı “Elimizə bahar gəlir” adlı poemada Türk dünyasına məxsus olan Novruz bayramı, onun adət və ənənələri böyük sevgi və məhəbbətlə qələmə alınmışdır.

“Mənə bircə gilə göz yaşı bəsdı” kitabı İbrahim Yusifoğlunun sayca 30-cu kitabıdır. Oxucularına məhəbbət hissləri aşılayan bu kitab inanırıq ki, oxucular tərəfindən məhəbbətlə qarşılanacaqdır.

İsa HƏBİBBƏYLİ

*AMEA-nın vitse-prezidenti,
akademik*

İBRAHİM YUSİFOĞLUNUN POETİK DÜNYASI VƏ UĞURLARI

İbrahim Yusifoğlu milli şeirimizin istedadlı və daim axtarışlarda olan nümayəndələrindən biridir. O, şeiri vərdiş, yaxud mütaliədən çox istedadla təbii ilhamın axarında yazan şairlərdəndir. İstedad İbrahim Yusifoğluna həyatı və insanları şairanə şəkildə, poetik görkəmdə duymaqda və görməkdə bələdçilik edir. İbrahim Yusifoğlunda zəhmət faktoru istedad amili ilə vəhdətdədir. Uzaq dağ kəndində, təmiz və səfalı, çiçəkli, bulaqlı təbiətin qoynunda böyüyüb boya-başa çatan, bütün kənd uşaqları kimi mənsub olduğu ailənin təsərrüfat həyatında mükəmməl zəhmət dərsləri keçmiş İbrahim Yusifoğlunun yaradıcılığında istedad şeirin ruhu və qanadı, zəhmət isə mahiyyəti və bəzəyidir. Sözlərdən, fikirlərdən, orijinal bədii təsvir və ifadə vasitələrindən şeirin “inşaat materialları” kimi özünəməxsus şəkildə, yaradıcılıqla faydalanmağı bacaran İbrahim Yusifoğlu sanki ilhamlı şeirlərinin istedadlı və zəhmətkeş bənnasıdır. Onun qələmindən çıxmış ən yaxşı şeirlər yaratdığı poeziya sarayının kərpicləri kimi uzunömürlüdür. “Ruhuma bircə bu yağış doğmadı” şeirində etiraf etdiyi kimi:

*Mənim şeirlərim könül varımdı,
Onlarda həm sevinc, kədər varımdı.
Qəlblərə ələnən yağışlarımdı,
Ruhuma bircə bu yağış doğmadı.*

Müşahidələr göstərir ki, İbrahim Yusifoğlu əksər məqamlarda yaşadığı mühitin qayğılı və rəngli şeiriyətini ədəbiyyata gətirməyi bacarır. Şeirlərini diqqətlə oxumaqla onun hansı ictimai-mənəvi və ya maarifçi mühitdə nəfəs aldığını hiss etmək olur. O, şeirlərində özünü əhatə edən belə bir təbii və rəngarəng mühitin dilində danışmağa səy göstərir. Və əksər məqamlarda bunu yüksək peşəkarlıqla həyata keçirməyi bacarır. Bundan başqa, İbrahim Yusifoğlunun şeirləri həm də sanki onun təmsil olunduğu mühitin bənzərsiz təbiətinin poetik coğrafiyasıdır. Şair çox vaxt uzun illər yaşadığı coğrafiyanın bütün fəsillərini ilhamla yazılmış şeirlərində və poeziyanın müxtəlif çalarlarındakı axtarışlarında ədəbiyyat faktına çevirməyə nail olmuşdur. Qoynunda doğulduğu dağlı-aranlı qədim Şərur Çuxurunun, Saralı-Xançobanlı Arpaçayın təbii görkəmi, həyat ritmi İbrahim Yusifoğlunun şeirlərində özünün əsl poetik mənasını və bədii obrazını tapa bilmişdir. Buna baxmayaraq, İbrahim Yusifoğlunun palitrasında “baharın tacı” sayılan bənövşənin və badam ağacının rəng çalarları üstünlük təşkil edir. Adama elə gəlir ki, İbrahim Yusifoğlu Şərrurun qonur, çılpaq dağlarını və Arpaçay vadisini alaseyrək çiçəkli badam ağacı sifətində görür. İlham Yusifoğlunun təbiət şeirləri sanki badam ağacında bənövşə çiçəyidir. Həyatı barmaqları bənövşəyi mürəkkəbli şa-

girdlərin və müəllimlərin arasında keçən İbrahim Yusifoğlunun bir çox misraları isə həm rəng çalarlarına, həm də poetik mənasına görə bənövşə çiçəyinə həsr edilmiş ən yaxşı şeirlər olaraq fərqlənir, yadda qalır:

*... Şərrur Çuxurunda baharın tacı,
Gül-çiçək könlümü məst eyləmişdi.
Gözlərim önündə badam ağacı
Bənövşə çiçəyi çiçəkləmişdi.*

*... Bəlkə, müəllim ömrü yaşadığından
Badam bənövşəyi al çiçəkləyib?!
Bəlkə, şagirdlərin barmaqlarından
Şehli çiçəklərə mürəkkəb dəyib?!
(Bənövşə çiçəkli badam ağacı...)*

Zəhməti və istedadı özündə birləşdirən İbrahim Yusifoğlu ən yüksək insani keyfiyyətləri ilə də seçilir. O, sadəcə yarım əsrə yaxın müəllim işlədiyi üçün deyil, həm də dərin mənəvi keyfiyyətə malik olmağı şəxsiyyət üçün dəyər kimi qəbul etdiyinə görə əsl müəllim ömrü yaşayır. İbrahim Yusifoğlunun şeirlərində əxlaqi-mənəvi dəyərlər ilhamla tərənnüm olunur. Çox yaxşı xüsusiyyətdir ki, bu qəbildən olan şeirlərində o, oxucusuna əxlaqi dərs keçmir, əksinə, insanın pak mənəviyyatını, yüksək mənəvi xüsusiyyətlərini obrazlı şəkildə təqdim etməklə diqqəti həmin keyfiyyətlərin aliliyinə yönəldir. Bu mənada İbrahim Yusifoğlu həyatda olduğu kimi, şeirlərində də həyatı obrazlı şəkildə qavrayan və ifadə edən müəllimdir. Onun maarifçi baxışları ilə maarifçilik fəaliyyəti bir-

birini tamamlayır. Buna görədir şairin müəllim ömrü haqqında, müəllimlərə və məktəbə, şagirdlərə həsr olunmuş şeirləri yaxşı alınır. Oxucuları tərəfindən həvəslə oxunan, qəlblərdə özünə yer tapmış “Safdır, müqəddəsdir, müəllim ömrü!” şeiri müəllimlər haqqında mahnı kimi səslənir:

*Ən parlaq Ulduzdu, nur saçan Aydı,
Dalğalı dənizdi, ləpəli çaydı.
Ömrü-ömlərə paylanan paydı,
Safdır, müqəddəsdir, müəllim ömrü!*

*Həlimlik gözünün qarasındadı,
Əzizlik qəlbinin parasındadı,
Hər an şagirdlərin arasındadı,
Kövrəlmiş bir sədi müəllim ömrü!*

Şair, eyni zamanda, Naxçıvan Muxtar Respublikasında yaşayan qabaqcıl müəllimlər haqqında “Safdır, müqəddəsdir müəllim ömrü” adlı seriyasından yazıb çap etdirdiyi altı kitabda onlarla qabaqcıl müəllimin iş təcrübəsindən və həyat fəaliyyətindən, məktəblərdə keçən ömür yollarından bəhs edən oçerkləri (1999-2017) oxucularına təqdim etmişdir. İbrahim Yusifoğlu Azərbaycan Respublikasının qabaqcıl təhsil işçisi kimi respublika müəllimlərinin XII qurultayının (1998) iştirakçısı olmuşdur.

İbrahim Yusifoğlu yeni dövr Azərbaycan maarifçi şerinin əsas yaradıcılarından biri kimi böyük ədəbiyyata şərəflə xidmət edir. Onun məktəb şeirləri və uşaq poeziyası maarifçi şeirlərinin aparıcı qanadını

təşkil edir. İbrahim Yusifoğlu müasir mərhələdə müəllim və məktəb haqqında ən yaxşı şeirlərin müəllifidir. O, uşaq ədəbiyyatı istiqamətindəki fəaliyyətini ardıcıl olaraq uğurla davam etdirən, bu istiqamətdə təsirli, yadda qalan şeirlər meydana qoyan istedadlı şairdir. İbrahim Yusifoğlunun demək olar ki, bütün kitablarında müəllimlər və uşaqlar üçün nümunəvi şeirlər vardır. Bununla belə, şair “Seçilmiş əsərləri”nin ayrıca bir cildini uşaq ədəbiyyatına həsr etmişdir. İbrahim Yusifoğlu müstəqillik dövrü uşaq ədəbiyyatında uşaq ədəbiyyatı külliyyatı yaratmış şairlərdəndir. Bundan başqa, o, “Futbolçu, topçu, gopçu”, “Arpaçayın uşaqları”, “Azərbaycan Vətənimdir”, “Vətən nəğməsi”, “Göy yerə zəng əyləyir” kitablarını balaca oxuculara hədiyyə etmişdir. 2020-ci ildə “Payızda üşüyən çiçək” adlı uşaq şeirləri kitabı Tehrandə “Xudafərin” nəşrlər evində ərəb əlifbası ilə çap olunmuşdur. Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin tərtib etdiyi “Azərbaycan uşaq ədəbiyyatı antalogiyası”nda (2014), Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin əmri ilə təsdiq edilmiş “Məktəbəqədər müəssisələrdə tərbiyə və təlim proqramı”na dair “Müntəxabat” dərslində İbrahim Yusifoğlunun silsilə şeirləri verilmişdir.

Dövrü mətbuatda ən ardıcıl şəkildə çap olunan İbrahim Yusifoğlu “Ulduz”, “Vətən nəğməsi”, “Göyərçin”, “Pioner”, “Günəş”, “Uşaqlar və Günəş”, “Herba və flora”, “İbtidai məktəb”, “Azərbaycan qadını”, “Kənd həyatı” kimi jurnal və toplularda, “Şərun səsi”, “Şərq qapısı”, “Azərbaycan müəllimi”, “Çik-çik”, “Azərbaycan pioneri”, “Savalan”, “Tumurcuq”, “Təhsil problemləri”, “Ədəbiyat”, “Ədalət”, “Kredo”

və digər qəzetlərdə uşaq şeirləri və publisistik yazılarını müntəzəm olaraq oxuculara çatdırmaqda davam edir. Bu şeirlərdə, poemalarda və mənzum pyeslərdə uşaqlar öz dünyalarına qovuşur, öz şirin və şıltaq günlərini yaşayırlar. “Qıymayın uşaqlara” şeirində müəllif körpə fidanları öz şirin rüyalarından ayrı salsanlara, qönçə ikən onları dünyaya əbədi göz yumdu-ranlara qarşı etiraz səsinə ucaldır:

*Ay, Günəş istəyirlər,
Nur ələnsin cahana.
Şeh, yağış diləyirlər,
Təbiət gəlsin cana.
İstəyirlər gül, çiçək
Ətri çöxsün hər yana.
Paketləri, topları
Tuşlamayın onlara.
Tanrıdan gələn səsdi:
-Qıymayın uşaqlara!*

50 ildir ki, fəaliyyət göstərən “Şəhur” Ədəbi Birliyi - Naxçıvan Yazıçılar Birliyinin Şəhurdakı yaradıcılıq bazasıdır. Bu ədəbi birlik Azərbaycan ədəbiyyatına həm təcrübəli qələm sahibləri olan yazıçılar və şairlər, həm də yeni imzalar bəxş etməkdə davam edir. Azərbaycanın ayrılmaz parçası, Naxçıvan diyarının bənzərsiz bölgəsi olan qədim və həmişəcavan Şəhurun bədii obrazı, nağıllı-əfsanəli Arpaçayın poetik səsi, elmi-publisist salnaməsi “Şəhur” Ədəbi Birliyində formalaşır. Bu ədəbi birlik Dədə Qorqud yurdu Şəhurun sabahına gur işıq salır. Tanınmış şair və publisist

İbrahim Yusifoğlunun otuz ildən çox bu ədəbi birlikdəki “Məliküş-Şüəralığı”, təşkilatçılıq fəaliyyəti ilə səmərəli yaradıcılıq işi yeni-yeni nəsillərin qələmdən ürəklə yapışmalarına dəstək vermişdir.

Çoxcəhətli yaradıcılıq fəaliyyətinə malik olan İbrahim Yusifoğlunun yaradıcılığında poema janrında yazılmış əsərləri özünəməxsus yeri vardır. Janr baxımından onun poemaları liri-epik əsərlərdir. Şair poemalarında seçilmiş həyat hadisələrinin təsviri ilə lirik düşüncələr bir-birini tamamlayır.

Eyni zamanda, İbrahim Yusifoğlunun uşaqlar üçün yazdığı mənzum pyeslərdə ibrətamiz, tərbiyəvi xarakterə malik olan hadisələri, uşaq dünyasının incəliklərini şairənə şəkildə təqdim edir. İbrahim Yusifoğlunun bir çox uşaq pyesləri Azərbaycan ədəbiyyatında bu janrda yazılmış ən yaxşı əsərlər sırasındadır. Onun ən yaxşı uşaq pyesləri böyük səhnə üçün faydalı ola bilən əsərlərdir.

İbrahim Yusifoğlunun hazırda 5 cildlik “Seçilmiş əsərləri” çapa hazırlanır. Artıq oxucuların ixtiyarına verilmiş 4 cildindəki şeir külliyyatı onun çoxillik bədii yaradıcılığının böyük bir dövrünün yekunudur. Oxuculara təqdim olunmuş bu kitablardakı şeirlər, poemalar, mənzum pyeslər istedadlı qələm sahibinin ədəbiyyata, şeirə ürəkdən bağlı olduğunu, özünü poeziyada tapdığını və bu yolda şair kimi ədəbiyyatımızın inkişafına ləyaqətlə xidmət göstərdiyini bütöv şəkildə əks etdirir. Bu mənada hər yeni şeirlər külliyyatı şairin həm də bundan sonrakı yaradıcılıq fəaliyyətinin başlanğıcıdır. Onun müstəqil Azərbaycanın yeni gələn nəsillərinə demək üçün sözü hələ çoxdur:

*Qırx ildir qələmlə küliünc çalıram,
Hələ Fərhad arxı qazmamışam mən.
Göylərdən, yerlərdən ilham alıram,
Hələ öz şeirimi yazmamışam mən, -*

deyən ömrünün və yaradıcılığının ən yetkin çağını yaşayan İbrahim Yusifoğluna bundan sonra da həyatında və ədəbi yaradıcılığında uğurlar arzulayıram.

İbrahim Yusifoğlu yeni dövrün ən yaxşı maarifçi poeziyasını və uşaq şeirini yaratmaqda davam edir.

I silsilə

ZƏFƏR NƏĞMƏSİ

*İgidlərlə o, eyləyər yoxdan var,
Mərd əllərdə ilmənələr, toxunar,
Azad eldə, azad dildə oxunar.*

Zəfər nəğməsi

ZƏFƏR NƏĞMƏSİ

Nəğmlərin müqəddəsi, ulusu,
Meyvələrin ən şirini, sulusu,
Bulaqların ayna kimi durusu,
Zəfər nəğməsi.

Bu nəğmənin hər sədası "Cəngi"di,
Al-qırmızı kəlmələrin rəngidi,
Dar anında bir oyanış zəngidi,
Zəfər nəğməsi.

Döyüslərdə dönər dəmir yumruğa,
Haya yetən xilaskar quş Simruğa,
Səslənəndə el qarışar xoş çağa,
Zəfər nəğməsi.

Igidlərlə o, eyləyər yoxdan var,
Mərd əllərdə ilmələnər, toxunar,
Azad eldə, azad dildə oxunar,
Zəfər nəğməsi.

08.11.2020

YAŞA MÜSTƏQİLLİK ÇAĞINI, VƏTƏN

Vətən, yadellilər yüz illər boyu,
Yedilər qoynunda bitirdiyini.
Gəlmələr o qədər ərköyün oldu,
Dilə almadılar itirdiyini.

Şimaldan üstünə doğan “günəş”in,
Dözdök “istisinə”, dözdök birtəhər.
İçində boğuldu arzun, istəyin,
Yalanlar, riyalar vermədi bəhər.

Kişilər oldu ki, doğma elində
Namərd kölgəsində daldalanmadı.
Elə ona görə otuz yeddidə,
Mərdlərin çırağı söndü, yanmadı.

41-dən 45-ə verdi canını,
Ölən oğulların çox oldu sayı.
Bakının sorduqca “qara qan”ını,
Artı güzsüzlərin qələbə payı.

Bir qarış torpaqdan, çörəkdən yana,
Cavanlar yurdundan baş aldı getdi.
Evlərə yad qadın gələndən ana,
Adətlər dəyişdi, iman-dil itdi.

Zəhər səpdiyimiz torpaqlarına,
Vətən, min həvəslə şeir söylədik.
Baxıb cərgələnən bayralaqına,
Dünyanın ən xoşbəxt elisən, dedik.

Biz yeni dərsləri keçməli olduq,
Mövzumuz “aşkarlıq”, “yenidənqurma”.
Moskva zəhərin içməli olduq,
“Qarabağ” adında qara bir qurma.

Axır ki, ayırır düşməni dostdan,
Tanıdın ən qəddar yağını, Vətən!
Qoynun uzaq olsun alovdan, oddan,
Yaşa müstəqillik çağını, Vətən!...

18.11.1992

ŞUŞA

Dünyanın müqəddəs günüdür, bu gün,
Xoş müjdə qəlbləri gətirib cuşa.
Gözlər bulaq kimi coşub-çağlayır,
Bu gün anasına qovuşur Şuşa.

Daşını,adını Pənahxan qoyub,
Zirvəyə Qaranquş yuvası qonub,
Düşməni göynədən göz dağı olub,
Neçə yol gəlibdi bədd gözlə tuşa,
Hər vaxt qalib çıxıb döyüşdə Şuşa.

Qoynu tapdaq oldu,inildəyibdi,
Yadlar rəqs eyləyib,dingildəyibdi,
Sərxoş qədəhləri cingildəyibdi,
Dönüb qəfəsdəki dərdli bir quşa,
Azadlıq eşqiylə yaşayıb Şuşa.

Talan eylədilər sərvət –varını,
Pərən-pərən gördü övladlarını,
Çəkmədi dağlardan duman, qarını,
Gözlədi qan-qada sülhlə sovuşa,
Bu nəcib istəyə çatmadı Şuşa.

Yaman uzaq düşdü azan səsindən,
Cabbarın, Bülbülün gur nəfəsindən,
“İsa bulağı”nın zümzüməsindən,
Çırpınan köksünü döndərdi daşa,
Xilaskar ordunu gözlədi Şuşa.

Nə qədər qəlbləri sevgisi sarmış,
Ali Baş Komandan bəxtini yazmış,
Bütov Azərbaycan Şuşaya yarmış,
Hamısı bir olub qalxdı vuruşa,
Vəhşi caynağından qurtuldu Şuşa!

Şuşa!- qeyrət, şərəf, qürur şəhəri,
Şəfəqə dönəcək hər bir səhəri,
Dünyaya səs salıb dönüş zəfəri,
Xoş müjdə qəlbləri gətirib cuşa,
Bu gün anasına qovuşur Şuşa!

08.11.2020

GÜNNÜTÜM

*26 il ermənilərin nəzarətində qalan
Şərur rayonunun Günnüt kəndinin azad
olunması münasibəti ilə yazılan şeir*

Salam, Oğuz eli – Vətən toprağı,
Salam, Dədə Qorqud gəzən Günnütüm.
Düşmən caynağında qalan çağları,
Halı qəlbimizi üzən Günnütüm.

Sən türk torpağısan, türk dillisen sən,
Babam Xətəinin sevdiyi yersən,
“Koroğlu” zağalı tarixsən, sirsən,
Həm dağlı, təpəli, düzən Günnütüm.

Ömrün şən nəğməli gənclik illəri,
Dərdik qoynundakı əlvən gülləri.
“Başbulaq” başında atıb dərd-səri-
Süfrəyə bal, qaymaq düzən Günnütüm.

Gəlmişik, sarılaq bu gün boynuna,
Gəlmişik, son qoyaq namərd oynuna,
Kövrəlmə, yaxşı bax coşan qoynuna,
Nəvələr əl tutub süzən Günnürüm.

Əsgər oğulların “Qızılcaya”da,
Baxırlar Arpaya, Arpaçaya da,
Düşmən gizlənsə də hində, tayada,
Dinərsə olacaq süzən, Günnütüm.

Küskün taleyinlə barışacaqsan,
Doğma el-obana qarışacaqsan,
Cocuq-Mərcanlıyla yarışacaqsan,
Milli naxışlarla bəzən, günnütüm.

...Salam, Naxçıvanın əzəl toprağı,
Salam, Xan çinarın solmaz yaprağı,
Ən uca zirvəndə Vətən bayrağı,
Düşməni köksündən əzən Günnütüm,
Qeyrəti dillərdə gəzən Günnütüm!

2018

ƏLİNCƏ

Ürəkdə qan coşar, ilham çağlayar,
Bu qədim qalanı seyrə gəlincə.
Hər kəsi özünə qəlbən bağlayar,
Qurur mənbəyimiz mağrur Əlincə.

O adi dağ deyil, Nəqşicahanın,
Bütövlük, mətinlik, güc simvoludu.
Namərdlər önündə dik tutub başın,
Əyilməzlik rəmzi, haqqın yoludu.

Əlincə an acgöz, zalım şahları,
Tanrıdan güc alıb, bələyib qana.
Bədniyyət, qaniçən Miranşahları
Qoymayıb illərlə girə qoynuna.

Qalada igidlər döyüş anında,
"Cəngi" səsləndirib, söz söyləyiblər.
Kimin gücü olub hələ canında,
Düşmənin üstünə od ələyiblər.

Burda sipər olub hər daş, hər qaya,
Düşmənin yolunu bağlayıbdılar.
Barıt qarışsa da torpağa, çaya,
Güllər öz ətrini saxlayıbdılar.

Daha qorxusu yox yad qüvvələrdən,
Bu yurda göz dikmək çətinləşibdi.
Bu gündü qayğıdan, saf məhəbbətdən,
Əlincə daha da mətinləşibdi!

04.04.2016

XOCALIM, HEY...XOCALIM...

Üzlərə baxmağa gözüm utanır,
Təsəlli verməyə sözüm utanır,
Halına yanmağa üzüm utanır,
Namərdlər əlində qalan torpağım-
Xocalım hey... Xocalım...

Yetişən olmadı o gün dadına ,
Axan qanlar hopdu yeddi qatına.
Səni tay tutdular yaslı Xatına,
Dilimi yandıran yanıqlı ağım-
Xocalım hey... Xocalım...

Günəş üzərinə qəm saçacaqdır,
Otlar göz yaşıyla boy atacaqdır,
Lalələr rənginə qan qatacaqdır...
Baharda saralan yaşıl yarpağım-
Xocalım hey... Xocalım...

Qoynundakı yadlar qovulacaqdır,
Şişmiş burunları ovulacaqdır ,
Bu dərd içimizdə qovrulacaqdır,
Sinəmə çəkilən sağalmağ dağım-
Xocalım hey...Xocalım!

27.02.1992

ŞANLI SAVAŞ RƏMZİ-MƏRD ÇANAQQALA

Dünyanı bürüyüb haraya-küyə,
Saxta soyqırımdan yadlar dəm vurur.
Yalanlar önündə dönüb məbədə,
Şanlı Çanaqqala zəfəri durur.

Bir iblis donunda erməni fəndi,
Böyük Türk xalqına qaralar yaxır.
Məğrur Çanaqqala savaşı-cəngi,
Yüz ildir tarixdə şimşək tək çaxır.

Bədnam ermənilər qalıbdı çaş-baş,
İyrənc xəyallardan ayrılmayıbdı.
Elinə azadlıq gətirən savaş,
Heç zaman soyqırım sayılmayıbdı.

Soyqırım haqqında düşünəndə biz,
Dillərdə söz donur, damarlarda qan.
Bir ağrı, inilti duyur qəlbimiz,
Bəlalər çəkmişik soyqırımlardan.

Kədərdir, əzabdı, qorxuncdu, bəddi,
Sinədə qovrulan dərdədi soyqırım.
Gözləmir qanunu, gözləmir həddi,
Gavur ermənidi, şərdi soyqırım.

Adı Şaumyandı, soyadı Vazgen,
Çox eldə daş üstə daşı qoymadı.
Təqulaq cəlladdı-geni həmin gen,
Türk qanı tökməkdən cəllad doymadı.

Canından, qanından artıq seviblər,
Hər qarış torpağı türk əsgərləri.
Haqq üçün döyüşdə qalib gəliblər,
İgid Çanaqqala cəngavərləri.

Qeyrət davasında Vətəndən yana,
Minlərlə ər türkün axıbdı qanı,
Döyüşdə dönərək şirə, aslana.
Təslim etmədilər Çanaqqalanı.

Əzəmət duyulur yüksəlişində,
Bu gün Türkiyənin zəfər çağıdı.
Parisi, Romanı göynədən iş də,
Yenilməz bir dövlət yaratmağıdı.

Dünya bürünübdü haya-haraya,
Saxta soyqırımından “yan”lar dəm vurur.
Namərdlər önündə mərd Çanaqqala,
Şanlı bir savaşın rəmzi tək durur.

02.04.2015

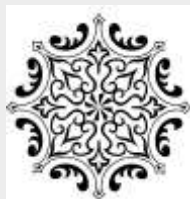
ƏSGƏR İNAMI

Heç bir zaman bağışlamaz,
Ana torpaq, göy məni.
“Xarı bülbül” oylağında
Yaşadıqca erməni.

Əziz anam, qəm eyləmə,
Böyüdübsən ər məni.
Daha bizim önümüzdə
Dura bilmir erməni.

Namus qeyrət yolundaca
Tanrım, şəhid ver məni.
Bu torpaqda qan qusubdu,
Gavur, dinsiz erməni.

Qələbəyə səsləyibdi,
Mətin nəğmə, şeir məni
Qarabağdan qovulubdu,
Yurd-yuvasız erməni.

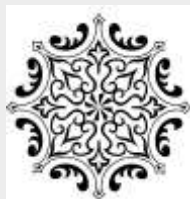
ŞƏHİD ANALARI

Neçə illər idi qansız yağılar,
Dərdlə sinələri dağlayıbdılar.
Dünyada ən qəmli ağrılar ki, var,
Şəhid anaları ağlayıbdılar.

Oğulla bir yerdə ötən illəri,
Ömrə ən müqəddəs il sayıbdılar.
Acılı- şirinli xatirələri
Şəhid anaları yaşayıbdılar.

Zərif ziynətləri, gözəl geyimi,
Oğul toylarına saxlayıbdılar.
Talenin qarası hopmuş örpəyi,
Şəhid anaları bağlayıbdılar.

Gözləri yol çəkər, quru çeşmətək,
O qədər ki, dərddən çağlayıbdılar.
Həyatda ən qəmli, kədərli, kövrək
Şəhid anaları ağlayıbdılar.

HAVA DURUMU

*İşğal illərində “Hava durumu”nda
Qarabağ rayonları haqqında Azər-
baycan tərəfindən məlumatlar ve-
riləndə ermənilər buna rişxəndlə
mesaj verirdilər: “Qarabağın ha-
vasının durumu Azərbaycan neylə-
yir... Qarabağın torpağı kimi, ha-
vasını da almışıq...”*

Onsuz da hisslərimiz
Çarmıxa çəkilməmişdi.
Köksümüz kotanlanıb
Dərd-bəla əkilmişdi

Düşmənin tapdağında
Qıvrılırdı Qarabağ,
Yer üzündə bir elə
Çəkilməyib belə dağ.

Vəhşilər caynağında
Çırpınırdı Xan Şuşa,
Dönmüşdü yad qəfəsdə
İnildəyən bir quşa.

Cəbrayıl, Füzulinin
Qəlb yanırdı halına.
Qubadlıda dağların
Duman çökdü yalına.

Xankəndinin qucağı
Şər-şeytan oylağıydı.
Xocalı yarasının
Qan süzülən çağıydı.

Bircə xəbər tuturduq
Günəşindən, qarından.
Ekranı yayımlanan
“Hava durumları”ndan.

Bunu da həzm etməyən
Ermənilər söyləyir:
-Qarabağın havasın
Azərbaycan neyləyir?

Tutaq ki, Qarabağda
Günəş çıxır, yağır qar...
Bunların müsəlmana
Nə isti, soyuğu var?

Torpağını, suyunu,
Almışıq havasın da.
Gör neçə illər keçib,
Qurtardıq davasın da.

Dığaların gülüşü
Ruhumuzu əzirdi.
“Ya Qarabağ, ya ölüm!”
Göylərə yüksəlirdi

Çox təmkinlə gözlədi
Gəlməsini o anın,
Əmri sərt, qəti oldu
Ali Baş Komandanın.

Azərbaycan əsgəri
Aşdı aşılmaz dağı.
“Dəmir Yumruq” qurtardı
İşğaldan Qarabağı.

...Bu mesajı oxuyun:
Qorxaq, məğlub, yavalar.
Sizsiz daha xoş keçir
Qarabağda havalər.

Dünya görür qarışıb
İrəvanın havası
Axır ki, məhv olacaq
Oğru, quldur yuvası.

Həsərlə baxarsınız
“Hava durumları”na.
Göz dikməyin bir daha
Qonşu torpaqlarına.

04.12.20

MƏNİM DƏRDİM DƏRDLƏŞMƏLİ DƏRD DEYİL

Ulu Tanrım ad veribdi bu yurda,
Ad qarışıq od veribdi bu yurda,
Minbir sərvət, dad veribdi bu yurda,
Təkcə qonşu millət kimi mərd deyil,
Mənim dərdim dərdləşməli dərd deyil.

Erməninin öz tarixi, yaşı yox,
Dədə-baba toprağı yox, daşı yox,
Hiyləgəri, qeyrətsiz, çaşı çox,
Abır-həya onlar üçün şərt deyil,
Mənim dərdim dərdləşməli dərd deyil.

Bu yerlərə ermənilər gələli,
Parçalandı torpaqların zər-ləli.
İrəvanlı, zəngəzurlu, göyçəli –
Neçə elim əldən getdi, bəs deyil?
Mənim dərdim dərdləşməli dərd deyil.

Gücü yoxdur, arxasına güvənir,
Sözü yoxdur, dağasına güvənir,
ATƏT adlı “qarğasına” güvənir,
BMT-nin qərarları sərt deyil,
Mənim dərdim dərdləşməli dərd deyil.

Həmsədrələr bölgələrə iz tutur,
Tərəflərə barış üçün üz tutur,
Günahkarı günahsızdan düz tutur,
Dedikləri bizə məqbul vəd deyil,
Mənim dərdim dərdləşməli dərd deyil.

Xəyanətdən doymayırlar bu “yan”lar,
Ara vurur bu “yan”lara uyanlar,
Dinə bilmir həqiqəti duyanlar,
Təklif vermək barış üçün hədd deyil,
Mənim dərdim dərdləşməli dərd deyil.

Sahib çıxır Qarabağ tək elimə,
Əl uzadır “Xarı bülbul” gülümə,
Biz hazırıq Vətən üçün ölümə,
Bu oyundu-ancaq şahmat, nərd deyil,
Mənim dərdim dərdləşməli dərd deyil.

Günəş doğub, hər yan nura boyanıb,
Daha düşmən boş xəyaldan oyanıb,
Qarşısında gülcü ordu dayanıb,
Dünya bilir, istəyimiz hər b deyil,
Mənim dərdim dərdləşməli dərd deyil.

08.04.2016

O TORPAQLAR GÖZLƏYİRLƏR BİZLƏRİ

“Vedibasər” qəzetinin baş redaktoru Sərtib İslamoğlu ilə redaksiyada görüşlərimizdə xahiş edibdir ki, doğrulduqları Qərbi Azərbaycan torpaqlarını uzaqdan-uzağa olsa da Şərur elindən seyr edim.

Sərtib müəllimin müqəddəs və kövrək istəyi önündə Sədarək qəsəbəsidəki Vəli dağın zirvəsindən Qərbi Azərbaycanda düşmən caynağında qalan torpaqlarımızı seyr etdim.

Sərtib qağa, deyın qoydun boynuma,
Gərək sənın həsrətini yaxam ey.
Qalxmışam ki, Vəli dağın qoynuna,
Vedibasər ellərinə baxam hey.

Qəm doğurur Arazdəyən düzləri,
Görməyirəm, doğma, tanış üzləri.
O torpaqlar gözləyirlər bizləri-
Az qalıram, şimşək olub çaxam hey..

Çox solğundu Qəmərlinin çöhrəsi,
Köçkün olub Dan ulduzu, Zöhrəsi,
Əkdiyiniz çınarların pöhrəsi,
Köklərindən sındırıldı, qağam hey...

Dəvəlidə yorğun düşmüş dəvələr,
Ac-acına göyə baxıb gəvələr,
Köçüb gedir iş tapmayan gədələr-
Suranuşlar şivən edir "dığam hey".

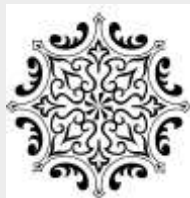
Gördüklərim qəlbimə od salsa da,
Hər qarışı doğma, əziz, balsa da,
Ermənilər "at oynadır" Xalsada
Başlarına dolu olub yağam hey....

Bir alınmaz oba idi Çəmənəkənd,
Çox döyüşdən qalib çıxdı həməən kənd,
Necə dözsün yad caynaqda ərən kənd-
Al bayrağı o obaya taxam hey..

Hamı qaçqın, hamı köçkün Vədidə,
Ayrılığı tapdıq şeir, edidə,
Son gedişdə bir nənəmiz dedi də:
– Köməyə çat, Abbasqulu ağam hey...

Çən-dumandı Vedibasər dağları.
Şaxta vurub, viranədi bağları,
Vallah ,Tanrı bağışlamaz sağları
O yerlərə dönəcəyəm, qağam hey..
O yerlərdə öləcəyik, qağam hey.

01.12.2009

DƏRDLİ DƏRVIŞƏM

Dilimdə bir kövrək şərq səslenir,
Ocaqlar gəzirəm qonağı düşəm.
Hələ ki, şərqim tək bəxtim təklənir,
Obalar dolaşan dərdli dərvişəm.

Torpağa kök atan köklü palıdın
Köksündə göyərən kövrək bir şivəm.
Yadlara verilən Ana torpağın
Hər bir qarışına bələd dərvişəm!

Yolum gündoğandan günbatanadı,
Sərudan keçəcəm Arazdəyəmə.
Çatacaq dadıma Simruq qanadı,
Məni çatdıracaq doğma Kərkiyə!

Yelpində oturcaq bulaq başında,
Sınağa çəkəcək ilhamım məni.
Ocaq çatacağam dağın qaşında,
Odu isidəcək qarlı Çivəni.

Arpaçay gölündən adlayıb bəndi,
Danzikdən Arpaya yol eyləyəcəm.
Məni tanımayacaq Əmoğlu kəndi,
Önündə diz çöküb, yad eləyəcəm.

Tanrım, bilirsən ki, dardlı dərvişəm,
Mənim qəmim qədər şərqlərim var.
Şərqi deyə-deyə gəzib görəcəm
Gədikvəng kəndini alıb dumanlar.

Qabaxlı, Qovuşuq oylaqlar idi,
Uşaqılıq illərim keçibdi burda.
Bətdərə, Soğanlı yaylaqlar idi,
Hər yayı gələrdik bu ulu yurda.

Tanrım, nə qədər ki, həyatda varam,
Barışa bilmərəm dər-d-qəmlərimlə.
Doğma torpaqlara qovuşacağam
Dünyanı oyadan şərqlərimlə!..

17.06.1999

OĞUZ TORPAĞIDIR ÖZÜ KƏRKİNİN

*Şair dostun Vaqif Məmmədovun “Kərki xəritədən
niyə silinib” adlı məqaləsinə cavab*

Adı xatırlanmır, dərdi çəkilmir,
Deyilmir dünyada sözü Kərkinin.
Bir nöktə boyda da şərti çəkilmir,
Yoxdu xəritədə özü Kərkinin.

Yağya Tejgartək dağı qalıbdı,
Almalı, heyvalı bağı qalıbdı,
Nehrədə çalışan yağ qalıbdı,
Sönüb köksümüzdə odu Kərkinin.

Baxır, Sədəryə görə bilməyir,
Söyür, söydüyünü söylə bilməyir,
Dizinə, başına döyə bilməyir,
Tutulub hər iki gözü Kərkinin.

Qalıbdı köməksiz yad caynağında,
Çəkir ürək yaxan dad caynağında,
Yaşayır gavurun ad caynağında,
Yamanca tutqundu üzü Kərkinin.

Adına ən gözəl kənd salınsada da,
Hər bir övladına ev alınsa da.
Boyu xəritədən lap salınsa da,
Oğuz torpağıdır özü Kərkinin.

Halı xatırlanmır, dərdi çəkilmir,
Tarlası şumlanmır, düzü əkilmir,
Nə günah eyləyib, şəkli çəkilmir,
Yoxdu xəritədə sözü Kərkinin.

26.08.2006

SİZİ DƏRƏMMƏDİM, LALƏ, NƏRGİZİM...

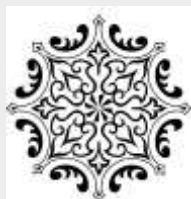
*Şərurun Axura kəndindən Havuş kəndinə
gedərkən iki polis nəfərini ermənilərin
qətlə yetirdiyi yerdə düşüncələr...*

Gördüm taladasız, yüyürdüm dərəm,
Elə ilk addımdan büküldü dizim.
Düşmən gülləsinə demə hədəfəm,
Sizi dərəmmədim, lalə, nərgizim!

Nərgizim, necə də ətirlənibsən,
Dərib yaxasına taxanın hanı?
Mənim lalə gülüm, çətirlənibsən,
Rənginə rəng verib şəhidlər qanı!

Bu necə dövrəndi, necə taledi,
Haqsızlıq qəlbləri yandırır-yaxır.
Sizin günahınız, a güllər nədi,
Yağır üstünüzə, güllələr yağır!

19.05.1992

ÖLÜMÜ TANRIDAN GƏLƏN QARDAŞIM

*Şəhid olmuş igidlərin məzarları üstündə
oxunan şeir*

Zəfər günlərini yaşayır Vətən,
Sevinc içindədir torpağım, daşım.
Elin ağır günü, qeyrət dəmində
Ölümü Tanrıdan gələn qardaşım!

Ölümü Tanrıdan gələn qardaşım,
Dözmədin günahsız axan qanlara.
Canından keçsən də, torpaq vermədin,
Şərəfin itirmiş çaqqal “yan”lara!

Qardaşım, həddini düşməən aşanda,
Özgənin kütüylə quduzlaşanda,
Tale də üzünü göyə döndərir
Döyüş meydanına elə o anda,
Kərbala düzündən, Bəzz qalasından
Tanrı ən müqəddəs ölüm göndərir!

Qəbrin nurla dolsun, işıqla dolsun,
Müqəddəs ölümə çatan qardaşım.
Əbədi mənzilin behiştlik olsun,
Torpağın qoynunda yatan qardaşım!
...Elin ağır günü, qeyrət dəmində,
Ölümü Tanrıdan gələn qardaşım!...

ORDENLİ, MEDALLIDI

Əsgər əmim əsgərdi
Xidmət edir Vətənə.
O, bir pələngdi, nərdi,
Qan uddurur düşməyə.

Tanıyır dağ dərəni,
Bu yerdə boy atıbdı.
Döyüşlərdə düşməni,
Al-qanına qatıbdı.

Keçdiyi yol şərəfli,
Əzəmətli, mətindi
Əmimin dəstəsiylə
Vuruşmaq çox çətindi.

İlk həmlədə aldılar,
Xudafərin körpüsün.
Pərən-pərən saldılar
Qaçaq-quldur sürüsün

Önlərini kəsmədi
Dumanlı dağ, sərt qaya.
Simurq qanadlarında
Yetişdilər Şuşaya.

Odlu nəfəslər kimi,
Qarabağa doldular.
Bu zəfər savaşıda
“Dəmir yumruq” oldular.

Əsgər əmim danışır,
Sözü şirin, ballıdı.
Onun enli sinəsi
Ordenli, medallıdı.

18.02.2021

İNANIRIQ

Külək əsir durmadan,
Yağış atır arada.
Göylər qara don geyib,
Qar qoxsu var havada.

Ayan bala sığım, b,
Nənəsinin qoynuna.
Kövrəlibdi, dolubdu,
Müharibə oynuna.

Deyir: Nənə havalar,
Soyuq keçir Murovda.
Əsgərlər üşüyəcək
Bu dumanda, qırovda.

İşıq, qazı söndür,
Göndərək əsgərlərə
Dibçəkdəki gülləri
Düzsünlər səngərlərə.

Toxunan corabları,
Əlcəkləri yollayaq.
Şanlı bir məktub yazım,
Hər ikimiz yollayaq.

Məktubu yazacağam
Bu istəkdə, yazıda
Qarabağda qalmasın,
Ermənin tozu da.

Azərbaycan əsgərin
İgid, qorxmaz sanırıq
Zəfər qələbəsinə
Biz qəlbən inanırıq..

14.10.2020

QIYMAYIN UŞAQLARA

Ay, Günəş istəyirlər,
Nur ələnsin cahana.
Şeh, yağış diləyirlər,
Təbiət gəlsin cana.
İstəyirlər gül, çiçək
Ətri çöksün hər yana.
Raketləri, topları
Tuşlamayın onlara.
Tanrıdan gələn səsdİ:
- Qiymayın uşaqlara!

Uşaqları gül üstə
Kəpənəklər gözləyir.
Səkilərdə gəzişən
Göyərçinlər səsləyir.
Bülbüllər, qaranquşlar
Şux nəğmələr bəsləyir.
Bu rəngarəng dünyanı
Boyamayın siz qana.
Ey insan qatilləri,
- Qiymayın uşaqlara!

Arzuları tumurcuq,
İstəkləri qönçədi.
Yaşamaq həvəsləri
Hər istəkdən öncədi.
Baxışları ovsunlu,
Gülüsləri incədi.

Dünyanın sinəsinə
Vurmayın ağır yara.
Ey insan qatilləri,
- Qıymayın uşaqlara!

Əl boyda uşaqların
Ömrünü söndürdünüz.
Gecə şirin yuxuda,
Yataqda öldürdünüz.
Neçə məsum körpəni
Ölümə güldürdünüz.
Bu vəhşi əməllərdən
Dünya gəlibdi zara.
Daha yetər, son qoyun,
Son qoyun terrorlara.
Bu tanrının səsi:
- Qıymayın uşaqlara!

14.10.2020

BU İLİN BAHARI BAHAR OLMADI

Qışdan qar qalmadı, qarı əridə,
Qəlblərə bənövşə ətri dolmadı.
Gətirdi özüylə dərdi-səri də,
Bu ilin baharı bahar olmadı.

Bu ilin baharı bahar olmadı,
Novruz tonqalları çatılmadı da.
Üzlərə təbəssüm, gülüş qonmadı,
Evlərə heybələr atılmadı da.

Dağlara, düzlərə yağan yağışlar,
Dönüb göz yaşına qəlblərə axdı.
Tanrıya dikilən çaşqın baxışlar,
Sinələr odlayıb, ürəklər yaxdı.

Dünyanı ram edən koronavirus
Bürüyüb cənginə bəşəriyyəti.
Tanımır ingilis, tanımır urus,
Hər yerə yayılıb ölüm niyyəti.

Hələ ki, nazıyla oynayır dünya,
Hələ ki, önünə kimsə çıxammır.
Bir də ümid qalıb od saçıb yaya,
Bu bahar havası ona qırammır.

Qadağa qoyulub toya-düyünə,
Yası izdihamsız yola salırıq.
Baxıb xoş çağırışa, müdrik sözüənə,
Yaşamaq naminə Evdə qalırıq.

...Böyük dəyanətlə, dözüm, səbrlə
Bu mənfur bələdan sovuşacağıq.
Hamı bir nəfərtək verib əl-ələ,
Gözəl baharlara qovuşacağıq.

05. 04. 2020

QOVUŞACAQDI...

Hələ sərt xəbərlə açılır səhər,
Hələ qəlb ovutmur qəmli halımız.
Günləri vururuq başa birtəhər,
Hələ qüvvədədi “Evdə Qal” ımız.

Eyvandan baxıram dalğın Xəzərə,
Görürəm tək-tənha qalan dənizi.
Çılğın qağayılar dəymir nəzərə,
Ağarıb dənizin mavi bənizi.

Bir kimsə görünmür sahil boyunca,
Açılan çiçəklər ətir saçmayır.
Arılar gülləri qucmur doyunca,
Qızılgül bülbulə qucaq açmayır.

İtirib şuxluğun sərv ağacları,
“Yallı” çalınmayır, “Vağzalı” dinmir.
Səkini dolaşan Qumru quşları
Bu gün kətillərdən kərdiyə enmir.

Görünmüş bu yerin göyərçinləri –
Çəşmədən su içib dimdik duranlar.
Vardı içlərində dikbaş, şənləri,
Arabir otlara dimdik vuranlar.

Uzaq səfərlərdən dönmür gəmilər,
“SOS” ları yanmayır, fitləri gəlmir.
Dəniz kənarında gün keçirənlər,
Özləri yoxsa da, itləri gəlmir.

... Eyvandan baxıram dalğın Xəzərə,
Bu küskün halına yovuşacaqdı.
İnsan gəlişiyə, insan əliylə
Yenə xoş günlərə qovuşacaqdı.

25.04.2020

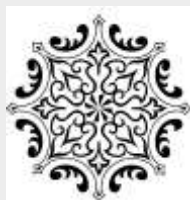
QALİB OLACAQSAN

“Atını” yəhərləyib,
Cilovunu taxıbdı.
Qalxanını qaldırıb,
Qılıncına baxıbdı.
Hazırlaşib döyüşə
Bizim balaca Firus.
Deyir ki, nə istəyir
Bizdən koronavirus?
Babamı buraxmayır
Çıxsın elə-obaya.
Atam gedə bilməyir
Nə şənliyə, nə toya.
Novruz günü heç yanda
Tonqallar çatılmadı.
Nəmər üçün qapıdan
Heybələr atılmadı.
Nənəmin nağılında
Cindən, divdən deyilmir.
Nağıl bitir, üç alma
Göydən düşüb yeyilmir.
Bağça, məktəb bağlıdır
Bu virusun üzündən.
Evdə qalıb çıxmırıq
Böyüklərin sözündən.
Baba deyir: - Ay Firus,
Gəl söz dinlə arada.
De, koronavirusla
Savaşassan harada?

O ki, gözlə görünmür,
Nə əjdaha, nə atdı.
Çox gizlicə yayılan
Bədheybət həşəratdı.
Əllərini sabunla
İliq suda yuyarsan.
Salfet kağızlarıyla
Yaxşı qurulayarsan.
Sonra sipirt məhlulla
Əllərini ovxala.
Otağının havasın
Həmişə təmiz saxla.
Həm bunları edərsən,
Həm evdə qalacaqsan.
Bu virusla döyüşdə
Sən qalib olacaqsan!

12.05.2020

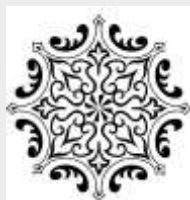
NAXÇIVANIN GƏNC POLİSLƏRİNİN MARŞI

Ulu Naxçıvanın polisləriyik,
Bu elin, obanın pərvanəsiyik,
Hazırq həmişə hər bir işində
Hamını birliyə, sülhə səslərik,
Biz qorxmaz, biz cəsur gənc polislərik.

Yolumuz müqəddəs Tanrı yoludu,
Qəlbimiz işıqla, nurla doludu
Hər biri Babəkdi, Qoç Koroğludu,
Hamını birliyə, sülhə səslərik,
Biz qorxmaz, biz cəsur mərd polislərik.

Haqqa tapınmağa biz and içmişik,
Çətin sınaqlardan, oddan keçmişik,
Biz Ulu öndəri örnək seçmişik,
Bütün sevinclərə olmuşuq şərik,
Biz qorxmaz, biz cəsur mərd polislərik.
Biz qorxmaz, biz cəsur gənc polislərik.

30.09.2020

II silsilə

**SƏN DEMƏ BU DÜNYA
MƏNLİK DEYİLMİŞ**

*Anam nə söylədi sözünə baxdım,
Qayğıya bələnən dözüənə baxdım,
Dönüb bu dünyanın özünə baxdım
Gördüm ki, hər büsat şənlik deyilmiş,
Sən demə bu dünya mənlük deyilmiş.*

HARAYA QAÇIR BU ADAM

Addımları qırıq-qırıq,
Üzü, gözü cırıq-cırıq,
Gödəkçəsi sıırıq-sırıq -
Haraya qaçır bu adam?

Eli yoxdu, eldən qaça,
Evi yoxdu, evdən qaça,
Yağış yağmır, seldən qaça -
Qəm-kədər saçır bu adam.

Göz yaşı gözündə donub,
Saçlarına qırov qonub,
İtə, pişiyə dost olub
Dərdini açır bu adam.

Nəyi gəlir qəmdən gəlir,
Görən deyir: “Dəmdən gəlir”,
Qarğa, quzğun həmdəm gəlir -
Onları qucur bu adam.

Ömür sürür qurdla, quşla,
Gül qoxlayır belə huşla,
Yola gedir bəd virusla,
İnsandan qaçır bu adam!

01.06.2020

SƏN DEMƏ, BU DÜNYA MƏNLİK DEYİLMİŞ

Bir payız günündə gəldim dünyaya,
Təbiət əyninə çəni geyibmiş.
Çoxu sevinmə də Tanrı payına,
Sən demə, bu dünya mənlük deyilmiş.

Anam nə söylədi sözünə baxdım,
Qayğıya bələnən gözünə baxdım,
Dönüb bu dünyanın özünə baxdım-
Gördüm ki, hər büsat şənlik deyilmiş,
Sən demə, bu dünya mənlük deyilmiş.

İllərlə qədəkdən köynək geyindim,
Həyatda çalışqan, bir az yeyindim,
Verdiyi payına küsdüm, deyindim-
Cavabı düz çıxan tənlik deyilmiş,
Sən demə, bu dünya mənlük deyilmiş.

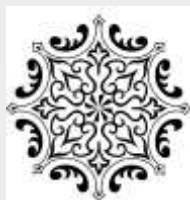
Özümə xəyaldan dünya yaratdım,
Hara addım atdım, düz addım atdım.
Gəlib xırmandakı xırdağa çatdım-
Bu pay da toxumluq, dənlik deyilmiş,
Sən demə, bu dünya mənlük deyilmiş.

Gözüm qalmasa da sərvət-varında,
Saçlarım üşüdü qırov, qarında,
Sarsıldım ehtiyac dalğalarında-
Yanağı al boya-ənlik deyilmiş,
Sən demə bu dünya mənlik deyilmiş.

Qorxdu adlanaram, söz yayıb keçdi,
Neçə yol adımı adlayıb keçdi,
Ömür kitabımı qatlayıb keçdi-
Heysiyyət, şərəfi-mənlik deyilmiş,
Sən demə, bu dünya mənlik deyilmiş.

Məni öz doğması bilmədi, niyə?
Saldığı düşünlü ilmədi, niyə?
Doğrusu bilmədim, bəs nədi, niyə?
-Dünya, Yusifoğlu, sənlik deyilmiş,
Sən demə, bu dünya mənlik deyilmiş.

25.11.2012

RUHUMA BİRCƏ BU YAĞIŞ DOĞMADI

Bu da bir taledi, başım üstündən,
Bulud çəkilmədi, günəş doğmadı.
Heç nə istəmirəm Tanrıdan ki, mən,
Ruhuma bircə bu yağış doğmadı.

Mənim günahım yazan mələklər,
Sizə də xos gəlmir turş çiyələklər.
Yoluma dikilən qara bəbəkdən,
Ruhuma ələnən baxış doğmadı.

Mənim qismətimə ağrıyan qarı,
Dövrü lənətləyib qarğıyan, qarı.
Umidi Tanrıya bağlayan qarı,
Ruhuma bircə bu qarğış doğmadı.

Mənim qazancımdan küsən gözəlim,
Evimdə banövşəm, süsən gözəlim,
Ömrümə meh olub əsən gözəlim,
Ruhuma bircə bu barış doğmadı.

Mənim şeirlərim yangılarımdı,
Onlarda məhəbbət, kədər varımdı,
Qəlbimdən ələnən yağışlarımdı,
Ruhuma bircə bu yağış doğmadı.

02.09.1996

BU HƏYAT MƏNİMLƏ YOLA GETMƏDİ

Günəş istəmişəm bulud sağdırıb,
Ömrümə qarğıyıb, qarğış yağıdırıb,
Başımın üstündə şimşək çaxdırıb-
Bu həyat mənimlə yola getmədi.

Bələndim min cürə qayğılarına,
Güc gələ bilmədim ağrılarına.
Axır ki, alışdım ağrılarına-
Bu həyat mənimlə yola getmədi.

Çox işi açılmaz sirdi, bilmədim,
Yaxşısı, yamanı birdi, bilmədim,
Ömrü parçalayan sirdi, bilmədim-
Bu həyat mənimlə yola getmədi.

Bir də vurulaydı, axı nəyimə,
Dərdi şələlədi düz kürəyimə,
Vurdu vurduğunu düz ürəyimə-
Bu həyat mənimlə yola getmədi.

09.12.1994

MƏNİ GÜNAHIMA BAĞIŞLA, ALLAH

Dərdim bir çiçəyi qəhər eylədim,
Arının balını zəhər eylədim,
Dərdimi kəhərə yəhər eylədim,
Məni günahıma bağışla, Allah!

Gözlər mənə baxdı, mən qaşa baxdım,
Yanaqda yaşaran nəm-yaşa baxdım,
Çox erkən toxundu tən daşa baxtım,
Məni günahıma bağışla, Allah!

İstədim dirçələm yaz gəlib getdi;
Bir gözəl tapınca naz gəlib getdi,
Dost-tanış qapıma az gəlib getdi,
Məni günahıma bağışla, Allah!

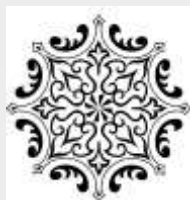
Mənə doğma olan yolu unutdum,
Boynuma sarılan qolu unutdum,
Sağımı qorudum, solu unutdum,
Məni günahıma bağışla, Allah!

Getdi əlimizdən Vətən torpağı,
Geymədim əynimə kəfən torpağı,
Gücüm yox qaytaram gedən torpağı,
Məni günahıma bağışla, Allah!

Əllərim çatmayır paralarına,
Şerimlə duz səpdim yaralarına,
Şəhidlər almadı aralarına,
Məni günahıma bağışla, Allah!

Bağışla-barışım günahlarımla,
Qaynayıb-qarışım ün, “ah”larımla,
Onlardan ayrılıım uşaqlarımla,
Məni günahıma bağışla, Allah!

15.10.2010

DƏRDLƏRİN BELİMİ ƏYDİ, AY VƏTƏN

Mənim nəyim vardı, kənd uşağıydım,
Gəzərdim kədərsiz, dolaşardım şən.
Elə ki, boy atıb səni tanıdım,
Dərdlərin belimi əydi, ay Vətən!

Bir sinə nə qədər paralanarmış,
Bir ürək nə qədər yaralanarmış,
Ana balasından aralanarmış,
Dərdlərin belimi əydi, ay Vətən!

Torpaqdan hədiyyə, pay ola bilməz,
Sivri qılınc dönüb çay ola bilməz,
Sənin taleyinə tay ola bilməz,
Dərdlərin belimi əydi, ay Vətən!

Savaşda güc gələn gücün olmadı,
Boyundan kəsdilər, yarın qalmadı,
Düşmənin çoxaldı, heç azalmadı,
Dərdlərin belimi əydi, ay Vətən!

Hər vaxt övladların şir biləklidi,
Hayıf ki, çoxusu var diləklidi,
Qoynun tələtümlü, sərt küləklidi,
Dərdlərin belimi, əydi, ay Vətən!

Nə vaxt igidlərin dinib gələcək,
Sehirli xalçaya minib gələcək,
Ağ atın belinə sinib gələcək,
Dərdlərin belimi, əydi, ay Vətən!

10.09.2003

BU XALQIN BƏXTİNİ NİYƏ VERMƏDİN

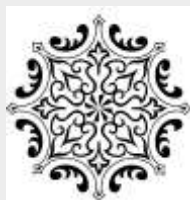
Tanrım, dəniz verdin, çayını verdin,
Mavi səmasını, ayını verdin,
Güllü baharını, yayını verdin,
Bu xalqın bəxtini niyə vermədin?!

Varını yeyirlər, bəs eləməyir.
Qanını sorurlar səs eləməyir,
Başına gələni dərslər eləməyir,
Bu xalqın bəxtini niyə vermədin?!

Tanrım, yaratmadın qonşu sarıdan,
Yenə bu bələdi xalqı qarıdan.
Yalvarmaqla çıxmır donuz darıdan
Bu xalqın bəxtini niyə vermədin?!

Süfrəsi başında yeyəni çoxdur,
Quru nəsihətlər verəni çoxdur,
Dərdini ellərə deyəni yoxdur,
Bu xalqın bəxtini niyə vermədin?!

20.01.1990

DÖZ, ÜRƏYİM

Gözləməkdən göz ağrıdı,
Dilimdəki söz ağdı.
Döz, ürəyim, döz, ağrıdı,
Tanrıdan gələn payımız.

Bu dünyada hara baxdım,
Qəlb üşüdən qara baxdım.
Bir gülmədi qara baxtım,
Payıza döndü yayımız.

...Döz ürəyim....döz bu dərdə,
Boğuluruq böhtan, şərdə.
Tor qururlar mərdədən mərdə,
Durulmaq bilmir çayımız.

Göydən baxan hara baxır,
Qar, yağışı qara yağır.
Yadlar bizə qara yaxır,
Heç yana çatmır hayımız.

28.11.2010

ÇIXIB GEDƏCƏYƏM

Çıxıb gedəcəyəm sənin əlindən,
Dünya, fərq qoymadın ölüyəm, sağam.
Ruhuna qəm hopmuş nəğmələrimlə,
Özgə bir dünyada yaşayacağam.

O özgə dünyada görməyəcəyəm,
Vətənin sinəsi yara – yaradı.
Baxanda boyuna göynəməcəyəm
Bütöv Azərbaycan para-paradı.

O özgə dünyada taxt-tacdan yana,
Torpağı yadlara satmayacaqlar.
İblislər girərək mələk donuna,
Qardaşı-qardaşa qatmayacaqlar.

O özgə dünyada igid ərlərə,
Adlar verəcəkdir Qorqud dədələr.
Yalan vədləriylə girib qəlblərə,
Evlər yıxmayacaq yaltaq gədələr.

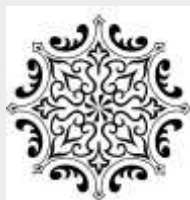
O özgə dünyada ömrün hər anı,
Kimi al, kimi şal geyinməyəcək.
Kimi qamarlayıb elin varını,
Kimi çörək üçün deyinnməyəcək!

O özgə dünyada sevgi də, eşq də,
Meh olub qəlblərə doluşacaqdı,
Onda olmayacaq kədər də, qəm də,
Məcnun Leylisinə qovuşacaqdı.

Çıxıb gedəcəyəm, dünya əlindən,
Balan olanmadım, məni bağışla.
Canını tez qurtar dəli əlindən,
Yola sal dəlini dəli yağışla.

10.10.2001

BU QIŞ XASIYYƏTDƏ MƏNƏ BƏNZƏYİR

Bu qış xasiyyətdə mənə bənzəyir.
Üzdə qaşqabaqlı, sözdə soyuqdur.
Dərdli bəndələri görüb inləyir,
Kədərdən sinəsi oyuq-oyuqdur.

Bu qış var-dövlətdə mənə bənzəyir,
Qarı yox, çəni yox, yeli əsməyir.
O da mənim kimi aylıq gözləyir,
Neyləsin, onun da əli kəsməyir.

Bu qış zərgərlikdə mənə bənzəyir,
Saldı cod saçlara ağ naxışları.
Dilənçi əl açıb manat istəyir,
Cibimdə bağlayır buz baxışları.

Bu qış söz deməkdə mənə bənzəyir,
Atını dördnala çapır düzlərə.
Bilirəm, çoxunun xoşuna gəlmir,
Sözümü qırmızı deyim üzlərə.

Bu qış xasiyyətdə mənə bənzəyir,
Onun da öz qəmi, sevinci vardır.
Hamını Novruzlu günə səsləyir,
Şaxtalı ömrünün sonu bahardır.

21.12.2000

MƏNİ KÖVRƏLDƏCƏK KƏDƏR QALMADI

Yaman gileyliyəm özüm-özümdən,
Ürəyim deyənə bəxtim olmadı.
Şəvə saşlarıma ələndi ağ dən,
Məni kövrəldəcək kədər qalmadı.

Elə bir zəmanə yetişib, Allah,
Bar verən ağac da başını əymir.
Torpağa səpdiyim toxumlar, Vallah,
Tanrı yağışından sonra göyərmir.

Günəş istəyimə, Ay istəyimə.
Qara pərdəsini tutur bulud da.
Çəkdiyim zəhmətçin pay istəyimə,
Bu həyat verməyir bircə qurut da.

Əzabla yetdiyim qırxıncı qapı,
Yolumun üstündə qurur torunu.
Şeir kitabımım illərdi çapı,
Gözləyir xeyrixah sponsorunu.

Gecəli- gündüzlü nəfəs almadan,
Üyüdür ömrümü dəyirman daşı.
Ehtiyac araya pərtlik salmadan,
Soyudur evimdən dostu, qardaşı.

Barışa bilmirəm özüm-özümlə,
Həyat qəm ovundan hava çalmadı.
Hər dərdə dözüərəm böyük dözüümlə,
Məni kövrəldəcək kədər qalmadı.

20.11.1997

NƏDƏN BÜTÖV NƏĞMƏ SÖYLƏMİRSİNİZ

Niyə duruşunuz belə qəmlidi,
Uçub pəncərəmə qonan sərçələr.
Hələ səsiniz də solğun, bəmlidi,
Soyuqdan üşüyüb, donan sərçələr.

Qışda da yeriniz eşik özüdü,
Sizlərə dikilən pişik gözüdü,
Sizləri bişirən yeşik közüdü,
Özü-öz tükünü yolan sərçələr.

Siz yurd havasına uyanlarsınız,
Dərdini, qəmini duyanlarsınız,
Bir ovuc dən ilə doyanlarsınız,
Aldanıb torlara dolan sərçələr.

Yenə qış gedəcək, yaz gələcəkdi,
Yekəlmiş, kökəlmiş qaz gələcəkdi,
Durna qatarları saz gələcəkdi,
Çəkisi bir misqal qalan sərçələr.

Görcək gen samanı yaran quşları,
Çölü bürüyəcək aran quşları,
Hər kəsin dönəcək qaranquşları,
Tək-tənha xəyala dalan sərçələr.

Kimsədən mərhəmət gözləmirsiniz,
Taledən şikayət etməirsiniz,
Nədən bütöv nəğmə söyləmirsiniz?
Sözü «cik-cik» boyda olan sərçələr.

21.12.2007

YAŞA GÖRÜM.....

*Hər kim yüz il yaşamasa,
Günah onun özündədir
O.Sarıvəli*

Günlər ötür, ömür keçir,
Yaşımıza yaş calanır.
Doğru-düzü ürək seçir,
Dərd üstünə dərd qalanır.

Bu həyatda hər şey yaxşı,
Yaşamağa ömür gərək.
Ancaq gərək bir az naşı,
Bir az odsuz olsun ürək.

Bu həyatın gərək, heç vaxt,
Kələyini duymayasan.
Həqiqəti bayraq edib,
Haq sözünə uymayasan.

Haqq sözünü haqq eşitmir,
Ürək qalır yana-yana,
Gözlərindən şeytan itmir,
Üz tutsanda biyabana.

Yamancına nimdəş olmuş,
Bu həyatın astar üzü.
Hər gününə çirkab hopmuş,
İstəmirəm belə yüzü!
İstəmirəm belə yüzü!

10.07.1988

MƏN ÖLÜMÜN QONAĞIYAM

Qapısını döydüm açdı, gəl, dedi,
Görüşməyə, uzat mənə əl, dedi,
Yaşadığım bu ömrə zər-ləl dedi,
Mən ölümün qonağıyam, qonağı.

Mənə baxır şirin-şirin gülür hey,
Ondan yaman qorxduğumu bilir ey...
Keyfi sazdı, livanlılar ölür, hey...
Mən ölümün qonağıyam, qonağı.

Ərinməyir, qıpqırmızı çay süzür,
Süfrə açır, qanı süzən nar düzür.
Elə baxır, baxışları qəlb üzür,
Mən ölümün qonağıyam, qonağı.

Yamancana qonağını sevəndi,
Dediyini dolayısı deyəndi,
Bircə anda ömürləri yeyəndi,
Mən ölümün qonağıyam, qonağı.

Ustalıqla söhbət edir mənimlə,
Maraqlanır saçımdakı dənimlə,
Dost olmuşam mən ömrümə qənimlə,
Mən ölümün qonağıyam, qonağı.

30.09.2002

MƏN ÖZÜM-ÖZÜMÜ AĞLAYAN GÖRDÜM

Gəlmişdim, qalıbmı köz ocağında,
Keçəm, bir söz qoşam söz otağında,
Bir gecə dincələm öz ocağında,
Köksümü qəhərlə çağlayan gördüm.

Gördüm, yolumuzu tikan basıbdı,
Hörümçək tor qurub, naxış asıbdı,
Bu evin görkəmi yaman kasıbdı,
Özüm-öz qapımı bağlayan gördüm.

Xoşlandım, çəpərdən baxan uşaqdan,
Diksindim, verdiyi “Kimsən?” – sualdan,
Soruşdu: “Gəlmisən yəqin uzaqdan?”,
Suallar sinəmi dağlayan gördüm.

Uşaqı uzaqdan kimsə səslədi,
Hay verib dedi ki, yad bir kəslədi,
Məni qərib bilib sevgi bəslədi,
Mənim kimliyimi yoxlayan gördüm.

İzimi tapmadım torpaq, daşında,
Gözlərim dolaşdı kəndin qaşında,
Mənimçin qazılan məzar başında
Mən özüm-özümü ağlayan gördüm.

04.04.2002

ÖMRÜNDƏ BİRCƏ YOL AĞLAYIB BABƏK

Qanı-qanından,
Canı-canından
Olan oğlunu
Qeyrət naminə
Döyüşə göndərüb –
Ölümə göndərüb tək,
Ağlamayıb Babək.

Ağlamayıb Babək –
İntiqam oduyla
Alışıb-yanan gözləriylə
Dar ağacı önündə
Qılınc çalan əllərini
Bədənində görməyəndə!
....Ömründə bircə yol
ağlayıb Babək!

Ağlayıb,
Dözə bilməyib son anda.
Bu torpaqda boy atan,
Evinin çörəyini kəsən kəs
Onu düşmən tərəfə satanda!

12.03.1980

YAŞADIĞIN YAŞA DƏYƏR

Bu həyatda naşı olsan,
Bir sapandan daşı olsan.
Yanaqların yaşı olsan,
Bəxtin gedib daşa dəyər.

Könlün seçdi igid, mərdin,
Çox bəlaya sinə gərdin,
Qurtarmadı sevgi dərdin,
Yanağında yaşa dəyər.

İlk eşqini saxlasan da,
Yada salıb ağlasan da.
“Ah”larınla oxlasan da,
Gözdən ötüb qaşa dəyər.

Günah sənələ gəzirdisə,
Ürəyini əzirdisə,
O günaha nəzirdisə-
Payladığın aş a dəyər.

Hər günü tay ilə bilsən,
Dərdi qəlbdən silə bilsən,
Ömrü ömür bilə bilsən,
Yaşadığın yaşa dəyər.

18.05.2004

DAHA QAR YAĞIR, QAR YAĞIR

Yağışlar yağdı, qurtardı,
Daha qar yağır, qar yağır.
Kimin evinə qəm-kədər,
Kimin çölünə var yağır.

Kövrək olur, güllər nədən,
Boylananda pəncərədən.
Qəmli-qəmli tül pərdədən,
Baxan gözlərə qar yağır.

Ömrün gülşəni qaralıb,
Yamyaşıl orman saralıb,
Yollar yamanca daralıb,
Daha izlərə qar yağır.

Gəlib yetdi elə zaman,
Baxışı ox, sözü kaman,
Yanağından qanı daman,
Daha izlərə qar yağır.

Dağ bürünüb duman- çənə,
Saç bələnib qırov, dənə,
Yusifoglu, ta ömrünə,
Daha qar yağır, qar yağır.

20.09.2004

BİR QƏDƏR TƏK QALMAQ İSTƏYİRƏM MƏN

Qovuşcaq dünyanın səssizliyinə,
Qəribə bir istək keçir qəlbimdən.
Qərqli olub həyatın çiçək iyinə,
Bir qədər tək qalmaq istəyirəm mən.

Bir qədər tək qalmaq istəyirəm mən.
Nəvəm yuxusundan durana kimi,
Oğlum dərslərini qurtaranacan,
Qızım saçlarını burana kimi....

Məni tək görəndə şıltaq dənizdə,
Alar ağuşuna tənha bir gəmi.
Bəyaz gecələrdə, bəyaz bənizdə,
Ulduzlar qəlbimin olar həmdəmi.

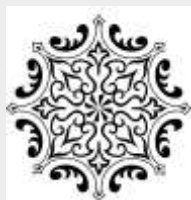
Gözəl gözləri tək dolan buluddan,
Yağan yağışlarla dərdləşməyim var.
Haqq üçün keçərəm alovdan-oddan,
Özümün-özümle şətləşməyim var.

Təklidə görürəm şiş qayalarda
Xınalı kəkliklə gözəl səkirlər.
Arılar daraşır bal dodaqlara,
Güllərin ətrini gözəl çəkirlər.

Görcək tək qalmışam, dupduru gözlər
Nur kimi qəlbimə axıb dolurlar.
Tək anın dostları, şipşirin sözlər,
Misraya çevrilib şeir olurlar.

...Beləcə, tək qalmaq istəyirəm mən,
Nəvəm yuxusundan durana kimi,
Oğlum dərslərini qurtaranacan,
Qızım saçlarını burana kimi....

01.07.2004

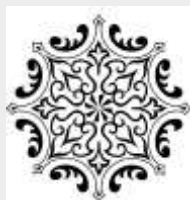
MƏNİM İPİM ÜSTƏ ODUN YIĞMAYIN

Qırıb el-obanın meyvə bağını,
Sındırıb qovağın qol-budağını,
Söyüdə çəkərək barsız dağını,
Mənim ipim üstə odun yığmayın.

Salmayın araya siz vəlvələni,
Yığmayın torpaqdan ələ gələni.
Aparan deyiləm mən bu şələni,
Mənim ipim üstə odun yığmayın.

Kiminsə baş tutub qəddarlıq qəsdı,
Yenə sızılıtdı, kədərli səsdı.
Mənə ürəyimin öz odu bəsdı,
Mənim ipim üstə odun yığmayın.

11.07.1991

ƏN DƏRDLİ AĞLAMAQ LAL AĞLAMAQDI

Məni təbiətə qəlbən bağlayan,
Bulağın baharda çağlamasıdı.
Bir də ürəyimi didib dağlayan,
Kiminsə içində ağlamasıdı .

O dərqli dərini ağlayıb ağlar,
Dərdi ürəyinə bağlayıb ağlar,
Qəhərdən sinəsi çağlayıb ağlar,
Qəddini düz tutub şux saxlamaqdı,
Ən dərqli ağlamaq lal ağlamaqdı.

Elə ağlamağı yad eşitməyir,
“Ah”lara şadlanan şad eşitməyir,
Doğma da, yaxın da “dad” eşitməyir,
Özünü dərindən tən bağlamaqdı,
Ən çətin ağlamaq lal ağlamaqdı.

Tanrıdan dözümlü, səbrini alar,
Kövrək xatirəli xəyalə dalar,
Məhrini sevdiyi həyata salar,
Dərdə əlac tapıb bil, toxtamaqdı,
Ən dərqli ağlamaq lal ağlamaqdı.

01.02.2010

NİMDAŞ PENCƏYƏ OXUNAN ŞEİR

Nimdaş görkəminlə sən asılmısan,
Asılqan adlanan dar ağacından.
Lazımsız əşya tək yalqız qalmısan,
Düşmüşən ömrünün şahlıq taxtından.

Bir vaxt geyilərdin ziyafətlərə,
Gözlər min heyretlə sənə baxardı.
Yaman xoş gəlirdin xuş afətlərə,
Duruşun, biçimin ürək yaxardı.

Heç nəyin dərdinə, qalmazdın, vallah,
İşıq saçılardı düymələrindən.
Xoşbəxt günlər idi o günlər, Allah,
Qəlbən öyünərdin əməllərindən.

Axır ki, köhnəldin, nimdaşa döndün,
Gödəlib dar gəldin səni geyənə.
Axan ulduzlar tək əbədi söndün,
Kimsə yada salıb baxmadı sənə.

Tale qismətindən olmayıb qaçan,
Şahlar da düşübdü taxtı-tacından.
Nimdaş görkəminlə sən asılmısan,
Asılqan adlanan dar ağacından.

05.04.2002

**ALİŞA BİLMİRƏM
MƏN BU YOLLARA**

Nə tərədən keçir, nə də dərədən,
Nə körpüdən keçir, nə də bərədən,
Bir söz eşidirsən burda hərədən,
Alışa bilmirəm mən bu yollara.

Yenə ərköyünü tumarlayırlar,
Kələ-kötürləri hamarlayırlar,
Yadı da dost kimi qamarlayırlar,
Alışa bilmirəm mən bu yollara.

Həyatda gördüyüm üzlər olubdu,
Dövlətdə var-yoxum sözlər olubdu,
Həyatda saf incim gözlər olubdu,
Alışa bilmirəm mən bu “dollar”a.

Mənim şor payımı qarım veribdi,
Quşların payını darım veribdi.
Evimin balını arım veribdi,
Alışa bilmirəm özgə “bal”lara.

Əlimlə tikdiyim qala varımdı,
Qalada beş qönçə bala varımdı.
Qönçələr bəsləyən ana varımdı,
Yaman alışmışam, vallah, onlara.

08.09.1993

DÜZDƏ QALDI

Mənim yerim dağlar idi,
Üz çevrib düzə çıxdım.
Elə çılğın çağlar idi,
Sevinirdim - üzə çıxdım.

Gözü yolda qoyub gəldim,
Hürkək baxan ceyranları.
Daşda səkən kəkliklərin
Çox olmuşdum heyranları,

Qulağımda sərt qartalın,
Məğrur səsi-qıyı qalıb.
Xəyalımda kəhər atın,
Kişnərtisi haray salıb.

Səhər mehi oxşamayıb
Mənim qədər heç bir kəsi.
Balasitək layla çalıb
Bulaqların zümzüməsi.

Görən kimi vurulmuşam,
“ƏRDAĞI”nın lalasına.
Heyranlıqla qovuşmuşam,
Lalə, nərgiz talasına .

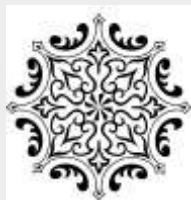
Sevgi, istək yaşadardı,
Hər bir kəsin ürəyini.
Qonaq-qara hey dadardı,
Süfrəmizin çörəyini.

Bir qız vardı-qarabəniz,
Xasiyyəti quzu kimi.
Günahimdan əridi o,
Ötən ilin buzunu kimi.

Bu həyatda saf sandığım,
Zirvələrə yağan qardı.
Ən qiymətli var sandığm,
O dağlarda anam vardı.

...Mənim obam dağlar idi,
Dövrən bizi ayrı saldı.
O qədər arzum var idi,
Hər birisi düzdə qaldı.

19.12.2006

XƏZƏR DƏNİZİNƏ AÇIQ MƏKTUB

Gəlib səni görəmmirəm.
Salam, ay Xəzərim, salam!
Qucaqlayıb öpəmmirəm,
Salam, ay Xəzərim, salam!

Quru yolumuz bağlıdır,
Açar atılıb Araza.
Göylər hər an xətalıdır,
Can qızdır, Vallah, “Azal”a.

Xəbər tutmursan balandan,
Kotan salıb, kədər əkir.
Deyib-gülsə də yalandan,
Dərdini içinə çəkir.

Heyran qalasan huşuna,
Saçlarına girov salıb.
Qane olub beş quruşa
Mərkəzdən uzaqdan qalıb.

Gözlərinin rəngi solur,
Şair demiş:- Gecə yatmır,
Şeiri hərdən çap olur,
Qəzet, jurnal gəlib çatmır.

Xəbərlərdən eşidirəm,
Sərvətin, varın daşınır.
Utanıram sənə yazam,
Mənim də əlim qaşınır.

08.11.2005

ATIN MƏNİ DƏNİZƏ....

Türk şərqişini dinləyərkən.

Onsuz da dodaqlarım susuzluqdan cadardı,
Onsuz da cod saçlarım dəniz duzu tək ağdı,
Onsuz da quru torpaq mənim qəlbimə dardı,
Bu həyatdan kim necə zövq alır, qoyun alsın,
Atın məni dənizə, bu dünya sizə qalsın.

Hamiya eyni çatmır bu torpağın sərvəti,
Birinə sür-sümüyü, birinə yağlı əti,
Göz yaşlarından doğan neynirəm var-dövləti,
Zaman hansı havanı çalırsa, qoyun çalsın,
Atın məni dənizə, bu dünya sizə qalsın.

Siz dəniz istəyimə qorxmayın birçə an da,
Gözüm yoxdur Xəzərin sərvətində, varında.
Yaşamaq istəyirəm mavi dalğalarında,
Bu həyatdan kim necə zövq alır, qoyun alsın,
Atın məni dənizə, bu dünya sizə qalsın.

17.06.1998

**BATIRIQ, AY ALLAH,
BORC DƏNİZİNDƏ**

Nə eni görünür, nə də uzununu,
Dərini duyulur sərt bənizində,
Boğaza çatdırıb duzlu suyunu,
Batırıq, ay Allah, borc dənizində.

Bu yurdun sərvəti, varı talanır,
Yerində yosunlu dəniz yaranır,
Dərddən sinələrdə tonqal qalanır,
Yanırıq, ay Allah, borc dənizində.

Yem güdən balıqlar, bizdən əl çəkin,
Çılğın qağayılar, qıy vurub səkin!
Mənliyi, qeyrəti xırdavat təkin,
Satırıq, ay Allah, borc dənizində.

Artıq “balinalar” borc vermir daha.
Baxmırlar kədərə, baxmırlar “ah”a
Yarı ac, yarıt ox girib yatağa,
Yatırıq, ay Allah, borc dənizində.

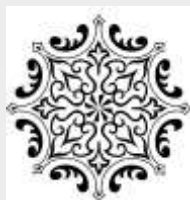
Bu elə dənizdi mayağı yoxdu,
Borcdan batanların dayağı yoxdu.
Nə əli, nə dili, ayağı yoxdu,
Batırıq, ay Allah, borc dənizində.

Verilən fərmanlar, vədlər bal dadır,
Qəlbən alqışlanır – hamı zaldadır.
Hayıf ki, kürsülər pəltək, laldadır,
Qanırıq, ay Allah, borc dənizində.

Özümüzü oda, közə atırıq,
Günləri, ayları ilə qatırıq.
Birtəhər qırx, əlli yaşa çatırıq,
Çatırıq, ay Allah, borc dənizində.

İnam söyləyəndə bizdə dözümə,
Bunu şan bilmişəm, vallah, özümə.
Bizi sövq edirlər diri ölümə-
Batırıq, ay Allah, borc dənizində,
Batırıq, ay Allah, borc dənizində!

07.01.2001

QƏM NƏĞMƏSİ

*Çörək dalınca xarici dövlətlərə
gedənlərin dilindən*

Bilirəm ki, ulusan, böyüksən, yaradansan,
Hər bir zaman önündə səcdə edirəm, vallah!
Sənə dərdimi demək mənə gəlməyir asan,
Mənim qəmli nəğməmi qəbul et, ulu Allah!

Yolun ağından keçib, qarasına gəlmişəm,
Bilmirəm, yad ölkənin harasına gəlmişəm,
Bircə yavan çörəyin parasına gəlmişəm,
Bircə qərib yolçüyam, dada yet, ulu Allah!

Bircə yetən yoxdu, yox, kədərimə-ünümə,
Ana, bacı gərəkdir ağlasın bu günümə.
Bir xeyirxah insanı çıxart barı önümə,
Mənim qəmli nəğməmi qəbul et, ulu Allah!

09.05.1999

MƏN GEDİRƏM İSTANBULA

Keçid dövrünün sədalarından

Salamat qal, ay Alabaş,
Yanaqların olubdu yaş,
Bu işimə qalma çaş-baş,
Ehtiyacım vardı pula -
Mən gedirəm İstanbula.

Borclar düşəndə yadıma,
Kimsə çatmayır dadıma,
Utanc gəlsə də adıma,
Lap dönsəm də orda qula -
Mən gedirəm İstanbula.

Bu diyarda kimim qalıb,
Nə qardaşım, dayım qalıb,
Hamını bir ilan çalıb,
Tanrıdan, nə ola, ola-
Mən gedirəm İstanbula.

Ay Alabaş, həyəətə bax,
Hürü, yüyür həmişə şax.
Qaranlıqda çükütü yax,
Bala- bala quyruq bula -
Mən gedirəm İstanbula.

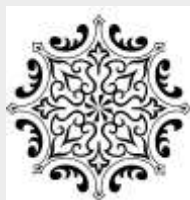

Bir gözəl var tas tutacaq,
Öz eşqinə yas tutacaq,
Gözlərini yaş tutacaq,
Halına bax, səssiz ula-
Mən gedirəm İstanbula.

Göndərəcəm sənə darı,
Yal bişirsin Sənəm qarı,
And verirəm, qoyma barı,
Qonağın olsun hər tula-
Mən gedirəm İstanbula.

Ay Alabaş, sözüm çoxdu,
Hər kəlməsi kədər, oxdu,
Daha sənin dostun yoxdu,
Ehtiyacım çoxdu pula-
Mən gedirəm İstanbula.

01.11.2006

GÖZLƏRİ GÖYLƏRƏ DİKİLƏN OĞLAN

Gözləri göylərə dikilən oğlan,
De, sənin göylərdə nə işin vardı?
Yoxsa ki, göylərdən çörək umursan,
Göylərin olanı yağışdı, qardı.

Sən yaxşı bilirsən, Ana torpağın
Altı da üstü tək xəzinədir ki!
Bu qədər sərvətin, varın önündə
Səninçün bir qarış çörək nədir ki!

Xəzərin tükənməz sərvətlərindən
Milyonlar sahibi olanlar çoxdur.
Gör necə acızsən, çənin cəhənnəm,
Çırağa tökməyə neftin də yoxdur.

Torpağa alınının təri qatıldı,
Qabarın əlindən getməyib dadı.
İllərlə tikdiyin evlər satıldı,
Sənə bircə mişar daşı çatmadı.

...Yox, mənim qardaşım,
yox, mənim balam,
De, sənin göylərdə nə işin vardı?
Yoxsa ki, göylərdən çörək umursan,
Göylərin olanı yağışdı, qardaşdı.

26.06.1994

SÜPÜRGƏÇİ FATOŞ QARI

Ayaqlarında qaloş, əynində nimdaş xalat,
Asta-asta işinə başlayar gecə yarı.
Ömrü kimi gödəlməmiş kötük süpürgəsiylə,
Küçələri süpürər lal-dinməz Fotoş qarı.
Nə yol boyu şütüyən maşınların fit səsi,
Nə yal üstə didişən zingiltili it səsi,
Nə də bazardan gələn alverçinin fit səsi
İşindən ayırmayır süpürgəçi Fotoşu,
Gəlsə də, gəlməsə də belə işlərdən xoşu.
Küçə boyu atılan zibil kisələrinə
Başını bulasa da, nə danışar, nə dinər.
Ancaq zibil qarışıq çörəkləri görəndə,
Fatoş qarı dözməyib, cin atına tez minər,
Öpüb göz üstə qoyar hər çörək tikəsini,
Yamanca qarğışlayar çörəyin yiyəsini:
-Hər kimsən, gözün çıxsın, ciyərin yansın sənin;
Çörəyi tullamağa necə gəlir ürəyin.
Allahın nemətini heç zibilə qatarlar,
Yəqin Arazdan gəlir, a bəxtəvər çörəyin!
Fatoş qarı ta dinmir, dinib nə edəcəkdir,
Son anda ümid yeri işindən gedəcəkdir.
Bunu təkcə özü yox, bunu Allah da bilir,
Bunu Allah bəndəsi müdiri də yaxşı bilir,
Bir çörəyi zibilə qatan o xanım bilmir-
Küçələri lal-dinməz süpürən Fatoş qarı
Bu əzablı işini özünə ar sanmayır,
Var yığmağı bir yana,
Bircə yavan çörəyin pulunu qazanmayır.

11.04.2008

İŞİĞİNİZ YANACAQDI

İşıqları sönməz evlər,
İşığınız nədən söndü?!
Kərpic-kərpic hörənlərin,
Üzü sizdən nədən döndü?!

Qapıları bağlı evlər,
Açarınız dam üstədi,
Susuzluqdan bağlarınız,
Yalsızlıqdan itləriniz
Can üstədi.

Kol-kos basmış yolu-izi,
Ayaqlayıb keçən yoxdu.
Tikanlardan gül-çiçəyi
Təmizləyib seçən yoxdu.

Həyət-baca payızda da
Qovuşmayır toy səsinə.
Nəm otaqlar həsrət qalıb
Doğma insan nəfəsinə.

Qaranlıqdan qorxan evlər,
Qorxmayın, Ay doğacaqdı.
İçinizdən şeytan, cini
Ay işığı qovacaqdı!

Dərd zamandan gələn dərdədi,
Hər kəs bunu anacaqdı.
Açarınız dam üstədi,
İşığınız yanacaqdı.

12.04.2008

ÜZÜ DAĞLARA-DAĞLARA

Gecə-gündüz yol gedirik,
Üzü dağlara-dağlara.
Köks ötürüb qəm yeyirik,
Ötən çağlara-çağlara.

Qardaş, yollar yaman tozdu,
Dəstimizi yadlar pozdu.
Tale yozan belə yozdu,
Ümid sağlara-sağlara.

Qəm-qüssənin xeyri nədi,
Bu fələyin xeyrinədi.
Sinəmizsə daş sinədi,
Dözər dağlara-dağlara.

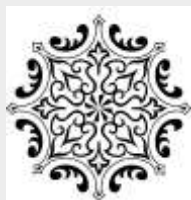
25.05.1987

İŞIQ-QARANLIQ

Oxuyub şeirlərimi
Redaktorlardan biri,
İradını söylədi
üzümə diri-diri:
– Şair qardaş, misranın
Yarısı ihıqlıdı,
yarısı qaranlıq.
Onun bu szlərinə
Gülümsədim bir anlıq,
Dedim: Bizim yerlərdə
Düşən kimi toranlıq,
İki saat işıq olur,
İki saat qaranlıq.

03.04.2001

AĞLAMA

Qəflət öləcəyəm. məni ağlama,
Sənə nə vermişəm, ağlayasan ki?!
Mənsiz örpəyini qara bağlama,
Ağ örpəyin yoxmu bağlayasan ki?!

Məni ağlayanlar çox olacaqdı,
Göylər ələyəcək göz yaşlarını.
Dənizi coşduran qızıl balıq da,
Üstümə səpəcək daş-qaşlarını.

Bulaqlar başında olacam, Vallah,
Qəmimi kimsəylə bölməyəcəyəm.
Mənə ruh verəcək, o, ulu Allah,
Çiçəklər qəlbində ölməyəcəyəm.

Mənim balalarım ilham pərim tək,
Məzarım başında hönkürəcəkdir.
Bu vaxtsız ölümə dözməyib külək,
Yanan şamları da söndürəcəkdir.

Gözəllər gözəllik nəğmələrimi,
Gülab nəfəsiylə bəsləyəcəklər.
Neçə qardaş ahı, bacı ağısı,
Məni bu dünyaya səsləyəcəklər.

...Qəflətən öləcəm, məni ağlama,
Sənə nə vermişəm, ağlayasan ki?!
Mənsiz örpəyini qara bağlama,
Ağ örpəyin yoxmu bağlayasan ki?!

28.11.1998

KÖVRƏKLİK

Kiminsə yadında qalacağam mən,
Adımı bir oğul daşıyacaqdır.
Məni tanımadan, məni görmədən,
Mənim adım ilə yaşayacaqdır.

Bilirəm, adımı yaşadan oğlan,
Bir gün kimliyimi öyrənəcəkdir.
Ömürdən yadigar qalan hər nə var,
Ona xatirələr söyləyəcəkdir.

Gözəllik olubdu arzum, diləyim,
Məni ovsunlayıb dağ da, dərə də.
Bir də bu sirrimi niyə gizləyim,
Şeirlər yazmışam gözəllərə də!

Ulduzlu gecələr, biz gecə boyu,
Nələri düşündük, deyən, nələri.
Dağlara səs salan hər igid toyu,
Açacaq o gəncə xatirələri.

Həyatda çox həlim, kövrək olmuşam,
Bir kimsə sözümdən inciməyibdir.
Bir nadan sözündən elə dolmuşam,
Sözlərim hədəfə ox tək dəyibdir.

Kiminsə yadında qalacağam mən,
Adımı bir oğul daşıyacaqdır.
Ömrümdən yadigar qalan hər nə var,
Ona xatirələr danışacaqdır.

10.01.1984

HAYIF

Qamətin şux, saçın ağdı,
Atmacan bol, sözün lağdı.
İşlərin saz, keyfin çağdı,
Bircə, adam olanmadın.

Mülk saldırdın, sərvət yığdın,
Qəlb sındırdın, tale yıxdın.
Hər vaxt sudan quru çıxdın,
Bircə, adam olanmadın.

Dərdi yığdın yar üstünə,
Oğulları var üstünə.
Qurd daraşdı qar üstünə,
Bircə adam olanmadın.

Həlim oldun, qaba oldun,
Ata oldun, baba oldun,
Savaşana yaba oldun,
Bircə, adam olanmadın.

Tanrı verən canın bəsdı,
Damarında qanın bəsdı,
Qazandığın şanın bəsdı,
Hayıf, adam olanmadın !

12.03.2002

SÜZ, BİR QƏDƏHİ DƏ...

Sən canın, gileyli baxma üzümə,
Ürəyin yumşalar lap olsa da daş.
İmkan ver azacıq gəlim özümə,
Süz, bir qədəhi də içəyin, qardaş.

Yenə bir yaramaz çıxıb qarşıma,
Sözləri soyuq su qatıb aşma,
Yenə bir dəlilik vurub başıma,
Süz, bir qədəhi də içəyin, qardaş.

Deyirsən, dünyanın qalma dərdinə,
Alaqlar çıxacaq təmiz kərdinə,
Susa bilərəmmi qəlbdə dərdinə,
Süz, bir qədəhi də içəyin, qardaş.

Hələ o gözəlin dön bax gözünə,
Mən cürə daş-qaşı taxıb özünə,
Bircə yol baxmayır ərin üzünə,
Süz, bir qədəhi də içəyin, qardaş.

Güdmürük süfrədə mən cür yeməyi,
Bizə bəs eyləyir pendir dürməyi,
Əgər istəyirsən şəir deməyi,
Süz bir qədəhi də içəyin, qardaş!

06.10.1996

**MƏNDƏN XƏTƏR GƏLMƏZ SƏNƏ,
AY QAĞA**

Bilirsən, çox yüksək məvacibim yox,
İnsana ən gərək nə vacibim yox,
Mənim bu halımı gəl şişirtmə çox-
Bir qədər içməyim qəbahət deyil.

Neyləyim, haqsızlıq görüb içirəm,
Dərdin qapısını örtüb içirəm,
Özüm öz badəmi öpüb içirəm-
Bir qədər içməyim fəlakət deyil.

Baxsan ətrafına kimi görərsən,
Yaltağı, qorxağı, cini görərsən,
Gülüşə bürünmüş kini görərsən,
Bir qədər içməyim qəbahət deyil.

Sən qorxunc üzlərdən özünü qoru,
Qəlb qıran sözlərdən sözünü qoru,
Ocağın gur yanır, közünü qoru,
Bir qədər içməyim fəlakət deyil.

Mənim gəmim çöküb-toxunub dağa,
Daha imkanım yox gedim uzağa,
Məndən xətər gəlməz sənə, ay qağa-
Bir qədər içməyim qəbahət deyil.
Bir qədər içməyim fəlakət deyil!

07.07.2011

SONRADAN GÖRƏNLƏR GÖRMƏMİŞLƏRDİ

Ruhunuz şad olsun, müdrİk babalar,
Bu gün də həyata siz demişlərdİ.
Yenə də söyləyİr ellər-obalar,
Sonradan görənler görməmişlərdİ.

Dədədən babadan kimi yox, kimi,
Aldığı biliyin himi yox, himi.
Çaldığı havanın simi yox, simi-
Səsindən bilirsən kal bir qəmişdir.

Elə qəzəblənir, elə çaxır ki,
Elə sərt kükrəyir, elə axır ki.
Dənizlər, şimşəklər qorxub baxır ki,
Kürsüdə bağırən kar bir Məmişdi.

Özəl bang açdırıb ac mədəsində,
Min hiylə gizlənib hər hədəsində.
Sərvəti toplanır hər vadəsində,
Dünyaya beləsi heç gəlməmişdi.

Guya ki, daşıyır elin dərđini,
Həm qırır, həm yıxır elin mərdini.
Alıbdı ağzına bütöv kərdini-
Heç kim belə alaq bil, görməmişdi.

09.07.2009

ÇÜRÜMÜŞ QOZLAR

Hələ ki, sözləri keçir haq-nahaq,
Hələ ki, üzdədir, üzləri bozlar.
Axır əlimizi boşqa qoydular,
Budaqdan sallanan çürümüş qozlar

Vallah, bu kəsrlərdə əqidə yoxdu,
Gündə əyilirlər azı min dəfə.
Sözləri düzlüyə tuşlanan oxdu,
Hələ ki, oxları dəyir hədəfə,
Üzləri, gözləri, sözləri bozlar,
Budaqdan sallanan çürümüş qozlar!

Torpaqlar alırlar bəs eləməyir,
Göyləri bölürlər aralarında.
Bir kimsə dinməyir, səs eləməyir,
Taleyi həll olar paralarında
Cibləri, pulları, gözləri bozlar.
Budaqdan sallanan çürümüş qozlar.

Baxıb səmamızda doğan günəşə,
Bozarmış üfüqlər söküləcəkdir.
Çətin ki, dözələr əsən küləyə,
Onlar bircə-bircə töküləcəkdir,
Üzləri, sözləri, gözləri bozlar,
Budaqdan sallanan çürümüş qozlar!

01.05.1996

III silsilə
**BƏNÖVŞƏ ÇİÇƏKLİ
BADAM AĞACI**

*Şərrur çuxurunda baharın tacı,
Gül-çiçək könlümü məst eləmişdi.
Gözlərim önündə Badam ağacı
Bənövşə çiçəyi çiçəkləmişdi.*

NAXÇIVANAM

Naxçıvanam!

Yarandığım əzəl gündən,

Odlar Yurdu Azərbaycan olmuş anam!

Sinə gərib düşmənlərin od püskürən davasına,

Vüqarımı məlhəm qoydum igidlərin yarasına!

Sinəm üstə əsirlərin silinməyən izləri var-

Əcəmidən abidələr qucağımda var yadigar.

Xan Arazım, Arpaçayım dastanıdır aşlıqların,

Tükənməyən duz dağlarım nemətidir bu diyarın.

Söz açıblar “Sirab”ımdan, “Badamlı”mdan,

Çox varımdan.

Övladlarım gileylənməz boranımdan,

Baharımdan!

Göz gözdirib hər fəsildə dağlarıma salsan nəzər,

Görəcəksən Gözəl kəklik daşdan-daşa

Necə səkər.

Bağlarımda nələr yoxdur? -

Sarı limon, heyvəm çoxdur,

Yaylağımda sərin bulaq, min naxışlı çəmənəm var,

Novruz günü dost-tanışa paylamağa

Səmənim var!

Oğlum-qızım sular çəkib Xan Arazdan

“Böyük Düz”ə

Balalarım can atır ki, yollar boyu çinar düzə.

Arpaçayı!- gizlətmirəm, incimişdim

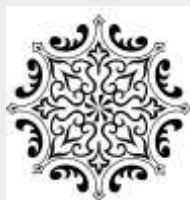
Mən də ondan,

Ancaq gördüm günahsızdır, uzaqdır o,

Nahaq qandan.

Böhtanlamış zaman onu,
Bulandırmış saf suyunu!
Dözəmmədi böhtanlara – coşdu, daşdı,
Başımıza oyn açdı.
Min hünərlə çay üstündə quruldu bənd,
Dəyişdi öz simasını Şərurumda
Neçə oba, neçə də kənd,
Naxçıvanam- əgər düşmən torpağıma
Batırsa dişlərini,
Övladlarım qılıncıyla kəsəcəkdir yağların
Damardakı quduzlaşan şişlərini!
...Müstəqillik günəşidir, üzərimə nur çiləyən,
Mən gözəllik məskəniyəm!
Övladlarım xoş nəğməli, azad səsli,
Qucağımda bəsləyirəm gələcəyə gələn nəsli....

09.02.1992

BÜTÜN İSTƏYİNƏ ÇATIB NAXÇIVAN

Bu gün yer kürəsi öz məhvərində,
Ulu bir diyarla öyünür hər an.
Dünyanın döyünən düz ürəyində
Özünə yer tutub, durur Naxçıvan.

Tanrıdan pay gələn sərvət-varı var,
Tükənməz qoynunda gövhəri-zəri.
Boyca kiçik olan müqəddəs torpaq,
Bəxş edib cahana böyük Heydəri.

Elə o dühayla ən ağır anda,
Zamanla üz-üzə durdu Naxçıvan.
Heydər Əliyevin davamçısıyla,
Yeni günlərini qurdu Naxçıvan!

Qəlblər ovsunlayır torpağı, daşı,
Şəfəqə bələnir doğulanda dan.
Çox qədim olsa da tarixdə yaşı,
Gənclik libasını geyib Naxçıvan!

Şərqin qapısıdı, Nuhun yurdudu,
Nəsillər yaşayır “Gəmiqaya” da.
Məğrur “Əlincə” di, qalib ordudu,
Sədərək sınımadı düşməyə, yada.

Mənim Naxçıvanım Odlar Yurdunun,
Qeyrət qalasıdı, ər balasıdı.
Günəş qürub çağı büsbütün onun,
Çöhrəsi Şahbuzun dağ lalasıdı.

Bol nemət yetirən varlı elləri,
Kəhraba üzümlü, heyva, narlıdı.
Sevinc təknəsidi gələn illəri,
Ordubad bəhrəli, Şərur barlıdı.

Qoynunda çağlayan “Qızlar bulağı”,
Sevən ürəklərə məhəbbət ələr.
“Sirab”, “Badamlı” tək əvəzsiz varı,
Çoxları dərдинin dərmanı bilər.

Memar Əcəminin gənc nəvələri,
Tikirlər, qururlar, gözəlləşibdi.
Müstəqil günündən ta üzü bəri,
Gözəl məmləkətə bərabər – birdi.

... Ay kimi nur saçar, ulduztək yanar,
Çiçək dənizidi qoynunda hər yan.
Onu hər kim görsə bəxtəvər sanar,
Bütün istəyinə çatıb Naxçıvan.

09.02.2015

ŞƏRURUN

Dədə Qorqud gəzən Oğuz elimdi.
Uludu torpağı, daşı Şərurun.
Dili Türkün dili - ana dilimdi,
Qədimdən-qədimdi yaşı Şərurun.

Burda arxalanıb dağlara dağlar,
Dərin dərələrdə çayları çağlar.
Torpağı göynəsə göyləri ağlar,
Arpaçay sayılır qaşı Şərurun.

Tanrı özü bilən dərd göndəribdi,
Neçə fəlakəti sərt göndəribdi,
Nanərdin önünə mərd göndəribdi,
Bəlalər çəkibdi başı Şərurun.

Ürək ovsunludu baharı, yayı,
Mavi səmasında Ulduzu, Ayı.
Yoxsa da sərvətdə payızın tayı,
Zərgər naxışlıdı qışı Şərurun.

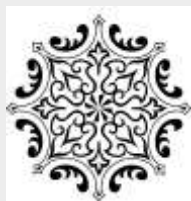
Gəzdikgə görərsən barlı düzləri.
Zəhmətlə nurlanan gülər üzləri.
Tanrı yaradandan ta üzü bəri,
Yeyilir ellərdə aşı Şərurun.

Yeraltı, yerüstü varı tükənməz,
Zirvədən qartalı, qarı tükənməz,
Çiçəyin üstündən arı tükənməz,
Ətrindən tanınır balı Şərurun.

Min büsat qurulur hər bucağnda,
Güllər ətir saçır tər qucağnda,
Ömrünün gəncleşən səhər çağında,
Qəlblər ovsunlayır halı Şərurun,

Dədə Qorqud gözən Oğuz elidi,
Dili ana dili – türkün dilidi.
Məğrur Naxçıvanın d u r n a telidi,
Qədimdi, uludu yaşı Şərurun.

22.04.2015

ARPAÇAYA GEDƏN YOL

Təpələrin, dağların,
Bellərində kəmərdi.
İllərin gur selinə,
Dözərək sinə gərdi.
Buludlarla görüşər,
Dumanda, çəndə itər,
Yarı yolda tükənməz,
Dərədə-düzdə bitər.
İlin bütün çağında
Gülü bol, çiçəyi bol,
Qəlbləri ovsunlayar
Arpaçaya gedən yol.

24.05.1993

BƏNÖVŞƏ ÇİÇƏKLİ BADAM AĞACI

*“İbrahim Yusifoğlunun şeir yaradıcılığı bütövlükdə
sanki, badam ağacında bənövşə çiçəyidir” - deyən
akademik İsa Həbibbəyliyə yazılan şeir.*

Uzaq dağ kəndində bir yaz günündə,
Təbiət qəlbimi ovsunlamışdı.
Çopur qayalar da gözüüm önündə,
Günəşdən xoşlanıb yosunlamışdı.

Yamyaşıl dünyaydı yalı-yamacı,
Tanrı da nurunu gur ələmişdi.
Dağın döşündəki badam ağacı
Bənövşə çiçəyi çiçəkləmişdi.

Badam ağacının füsunkar halı
Bəlkə də baharın ləli-zəriydi.
Ancaq görürdüm ki, qəlbi havalı
Bir şair oğlanın şeirləriydi.

Bəlkə, müəllim ömrü yaşadığından,
Badam bənövşəyi al çiçəkləyib.
Yəqin, şagirdlərin barmaqlarından
Şehli çiçəklərə mürəkkəb dəyib.

Beləcə, göylərtək duru olarsan,
Sözün, şeiriyyətin eldən gələndə.
Belə ömrə necə vurulmayasan,
Badamı bənövşə çiçəkləyəndə.

... Şərrur çuxurunda baharın tacı,
Gül-çiçək könlümü məst eləmişdi.
Gözlərim önündə badam ağacı
Bənövşə çiçəyi çiçəkləmişdi.

10.04.2009

DÜZ BİR QƏRİNƏDİ YOL GƏLİR ŞƏRİM

Uzaq dağ kəndində, adi komada,
Bir payız günündə gəldi dünyaya.
Döndü ürəyimi yandıran oda,
Qoşuldu küləyə, qarışdı çaya-
Düz bir qərinədi yol gəlir şərim.

Dolaşıb ən qədim yurd yerlərini,
Sirli kahalarda gecələyibdir.
Ulu yazarların əsərlərini,
Öyrənib özünə dərs əyləyibdir-
Düz bir qərinədi yol gəlir şərim.

Yuyunub, daranıb bulaq suyunda,
Güllərin ətrinə bələnibdi də.
Yatmayıb gecələr, səhər doğan anda,
Şəhər olub çəmənə ələnibdi də-
Düz bir qərinədi yol gəlir şərim.

Gəmidə, qatarda, təyyarələrdə,
Gəzibdir dünyanın çox ölkəsini.
Xalqımız düşəndə, bəlaya, dərdə,
Çatdırıb göylərə öz haqq səsinə-
Düz bir qərinədi yol gəlir şərim.

Bilirəm, bu yaşı hələ çox deyil,
Hələ qarşısında yüzillik durur.
İçində zəifi hələ yox deyil,
Önündə keçilməz sərt sədlər durur-
Düz bir qərinədi yol gəlir şərim.
Düz bir qərinədi səslənir şərim.

05.05.2002

HƏLƏ ÖZ ŞEİRİMİ YAZMAMIŞAM MƏN

İllərdir qələmlə külünc çalırım,
Hələ Fərhad arxı qazmamışam mən,
Göylərdən, yerlərdən ilham alıram.
Hələ öz şeirimi yazmamışam mən.

Saf bulaq suyunu içib gəlmişəm,
Keçilməz cıdırı keçib gəlmişəm,
Bu əzablı yolu seçib gəlmişəm,
Hələ öz yolumu azmamışam mən.

Görən, şerlərim necə oxunur,
Kiminə xoş gəlir, kimə toxunur?
Sevən ürəklərə ələnirsə nur,
Demək, öz vədimi pozmamışam mən.

Çox uca tutmuşam sözün xətrini,
Bir-bir iyləmişəm sözün ətrini.
Lələ dəyişməyəm hər bir sətrini,
Sözü özgə yerə yozmamışam mən.

Qırx ildir beləcə külünc çalırım,
Qələmə söykənib, fikrə dalıram,
Göylərdən, yerlərdən ilham alıram,
Hələ öz şerimi yazmamışam mən.

07.09.2006

DAHA AZ YAZIRAM

Daha az yazıram, daha yazmıram,
Daha günəş mənim, ay mənim deyil.
Yolumdan, fikrimdən çıxıb azmıram,
Daha bulaq mənim, çay mənim deyil.

Gəzsəm də dağları, sonsuz düzləri,
Qəlbim sevincindən çağlaya bilmir.
Görəndə kədərli, qəmli üzləri,
Ürəyim kövrəlib, ağlaya bilmir.

Həyatda bu qədər biganəliyin
Hörümçək torundan çıxma bilmirəm.
Könlümün həmdəmi olan təkliyin
Çəkilməmiş səddini yıxa bilmirəm.

Heç nə qalmayıbdı kövrəkliyimdən,
Qaynayıb qurudu gileylərim də.
Bir xeyir görmədim söz əkməyimdən,
Yellərə sovruldu ay, illərim də!

Yaman uzaq düşdüm dostdan, tanışdan,
İmkanım olmadı, əl uzatmadım.
Dondu arzularım vədəsiz qışdan,
Bircə istəyimə barı çatmadım.

Daha az yazıram, daha yazmıram...
Daha bahar mənim, yay mənim deyil.
Mən hələ özümü şair saymıram,
Müqəddəs ülvî ad, pay mənim deyil.

23.04.2001

PAYIZ ŞEİRLƏRİ YAZACAM DAHA

Yazdıqca qələmim qəmlənəcəkdi,
Quru vərəqlərim nəmlənəcəkdi,
İlhamım coşacaq, dəmlənəcəkdi –
Payız şeirləri yazacam daha.

Baxmayın bahara, baxmayın yaya,
Gül kimi sözləri axıtdım çaya.
Baxın qismətimə siz düşən paya,
Payız bazarında satacam baha,
Payız şeirləri yazacam daha.

Nədəndi ürəyim boşalır, dolmur,
Ürəkdə ilk sevgi saralıb, solmur.
Ömrün payızında ilk sevgi olmur,
Ötən xatirələr çevrilir “ah!”a,
Payız şeirləri yazacam daha.

Qurtarmır yer ilə göyün davası,
Olmuşam həm göyün, yerin yavas.

Payız havasıdı şair havası,
Payız şeirləri yazacam daha !
Payız şeirləri yazacam daha !

22.09.2006

PAYIZ MƏNƏ ÇOX ƏZİZDİ

Bircə təhər dözümlə tapdım
Bu yayın sərt istisinə.
Bir köynəkdə gəlib çatdım,
Payızın duman, sisinə.

Payız mənə çox əzizdi,
Yoxsa, solan zəmisiyəm?
Bənizimiz bir bənizdir,
Bəlkə, batan gəmisiyəm?

Göz yaşımı tox buludlar
Yağış kimi ələyirlər.
Ağ saçlarım çölü, düzü
Şeh, qırova bələyirlər.

Yerdə, göydə görüb qəmi,
Uçub getdi durna, qazlar.
Dərdliləri payız dəmi,
Yada salmır keyfi sazlar.

Toylar da yayda çalınır,
Səssizlikdən ürək sızlar.
Oğlanlar kənddən yayınır,
Çoxalır payızlıq qızlar.

Hər nə var, görə bilmirəm,
Payız baxır gözlərimdən.
Hər sözü deyə bilmirəm,
Payız yağır sözlərimdən.

Qarışıbdı yeməyimə,
Dadı, tamı çox ləzizdi.
Oxşarı var taleyimə,
Payız mənə çox əzizdi.

11.09.2006

PAYIZ YAĞIŞI

Bu yağış ot bitirməyəcək,
Yamyaşıl, bitirməyəcək!
Bənövşə, lələ yetirməyəcək!
Bu yağış “qaynana” budaqlarla
“gəlin” yarpaqlar arasında
Ayrılıq salacaq.
Qara çalmalı dağların
Saçlarında ağ dən olub qalacaq.
Bu yağış yurdundan, yuvasından
Didərgin salacaq günəş həvəsli quşları.
Qaşqabağından zəhər tökülən
Adamlar kimi ələyəcək yer üzünə.
Dumanı, çəni, qarı.
Dözəcək ana təbiət
Bu yağışın şaxtasına, qarına,
Çıxacaq ömrünün güllü, çiçəkli baharına.
Bircə, həyatda nəmlənməsin
Qüssədən bir kəsin yanağı,
Kövrəkməsin yollara dikilən baxışı.
Yağmasın insan ömrünə
Ürəklərə qəm gətirən,
Gözlərə çən gətirən,
Saçlara dən gətirən
Payız yağışı!

30.09.1998

PAYIZ LÖVHƏLƏRİ

*Şərurun Qarouş yaylağında olarkən
Rəcəb Orucova ünvanlanan şeir*

Payız günü yol gedirik dağlara,
Telman sürür maşınını davalı.
Şiş qayalar bələnsə də, düm qara,
Dağlar bizi qarşılayır havalı.

Məcrasına sığışmayan dağ çayı
Yolumuzu yuyub yaman daraldıb.
Armudlardan xəbərsizdir boz ayı,
Meyvələri soyuq artıq qaraldıb.

Rəcəbi bərk salıb sehrə, ovsuna,
Kəkliklərin daşdan-daşa səkməyi.
Çil kəkliyi Rəmzi nişan alsa da,
Ürəyindən gəlmir tətik çəkməyi.

Hara baxdıq göz oxşayan meşədi,
Əppəklisi, yemişanı sulanır.
Zirinclərin ötür vaxtı, vədəsi,
Gilələrin suyu daha bulanır.

Vidadinin yandırdığı ocağın
Qızınırıq alovuna, közünə,
Köz üstündə bişirdikcə kababı,
Telman yenə tərif deyir özünə.

Qaş qaralır, sükut çökür dərəyə,
Bir qaranlıq qucur yenə dağları.
Xoş xatirə bəxş eyləyir hərəyə
Bu dağların yadda qalar çağları!

03.10.1998

YAYLAQ LÖVHƏLƏRİ

Şərur rayonunun "Sarıbulaq" yaylağında

Burda otlar boy atıbdır dizəcən,
Qoyun, quzu yaylıbdır düzəcən.
Çobanların yaşı doxsan, yüzəcən,
Hər gördüyün yadda qalır iz kimi.

Şahmançılar erkən çatır təndiri,
Yırğalanır nehrələrin kəndiri.
Süfrələrin kərə yağı, pendiri,
Bulağının suyu da var buz kimi.

Qaş qaralcaq səs бүrүyүr obanı,
Bütün oba salamlayır çobanı.
Qoyunlar da gözləyirlər bu anı,
Quzuları yalayırılar duz kimi.

Burda hər yan göz oxşayan mənzərə,
Çoban çalar yan tütəkdə "Tənzərə".
Səhərədək nəğmə deyər dağ, dərə,
Dan qızarar bir utancaq qız kimi.

28.07.1984

ANA KƏNDİM, QAYITMIŞAM QOYNUNA

Ana kəndim, qayıtmışam qoynuna,
Qollarımı dolamışam boynuna.
Son qoymuşam şəhərlik oynuna,
Sənin üçün darıxmışam, nə danım

İlk eşqimdən pıçıldayır meh mənə,
Göz yaşını xatırladır şəh mənə,
O gözələ elçi getsin qoy nənə,
Torpağına əbədilik bağlanım.

Çəmənliyin otlarını çalacam,
Yaylağında, qışlağında qalacam,
Gədiklərə mən də bir iz salacam,
Qarış-qarış qoy başına dolanım.

Yatağımı qaldıracam çardaga,
Bulaq suyu dolduracam bardağa.
Günəş nurun ələyəndə Ər dağa,
Dağ çayının harayına oyanım.

Hər arzumu yaşayacam təzədən,
Hər nəğməmi yazacağam təzədən.
Saçlarıma ələnəcək təzə dən,
Ömrüm boyu qoy nuruna boyanım.

03.07.1984

GƏLMİŞƏM SİZLƏRİ GÖRƏM, A DAĞLAR

Yaman kövrəlmişəm payız yaşımda,
Xəyalımda ötən çağlarım çağlar.
Çənli gözlərimlə əlim qaşımda,
Gəlmişəm sizlərə baxam, a dağlar.

Mən dağlar oğluyam, olsam da harda,
Bir vaxt zirvənizə izlər salardım.
Buluda qovuşan şiş qayalarda,
Məğrur qartalları seyrə daldardım.

Gəlmişəm, a dağlar, yenə doğrusu,
Dərəm kəklikotu, quzuqulağı.
"Bir bala ceyranın gözündən duru",
Arayıb-axtaram bumbuz bulağı.

Adları yadımda bax, kolların da,
Əppəkli, dağdağan tor bağlayıblar.
Qaraca, yemişən budaqlarında,
Mənə keçən ildən pay saxlayıblar.

Zirincin tikanlı budaqlarından,
Dərəcəm sulanmış gilələrini.
Itburnu meyvəsi qızaran andan,
Yığacam yetişmiş pilələrini.

Daşlar ağnayanda sıldırımlardan,
Demək, yürüşdədir dağ keçiləri.
Dualar edəcəm, ildırımlardan,
Tanrı kaş saxlasın sağ keçiləri

Heç vaxt gün düşməyən quzeyinizin,
Hələ seyr edəcəm qar talasını.
Günəş nur ələyən güneyinizin,
Dərib iyləyəcəm dağ lalasını.

Dağlar görünəndə qara çalmalı,
Sıdırğı yağışlar ələnəcəkdir.
Fatma nənəmizin "göylər hanası",
Əlvən ilmələrə bələnəcəkdir.

Ceyranın, cüyürün ləpirləriylə,
Gedib çıxacağam bərələrinə.
Burdakı canlılar öyrəşibdilər,
Ayının, pələngin nərələrinə.

Dərin dərələrin dərinliyində,
Kükürəyən çaylardan haray yüksələr.
Yaşıl təpələrin sərinliyində,
Anasın gözləyən quzular mələr

Mamırlı daşlarda Xınalı kəklik,
Nəğməylə qəlbimi coşduracaqdır.
Gözlərim önündə min bir gözəllik,
Mənə yeni nəğmə qoşduracaqdır.

Hələ çox istəyim var yaddaşımda,
Urəyim onlarla döyünər, çağlar.
Qəlbimin səsiylə payız yaşımda,
Gəlmişəm sizlərdə qalam, a dağlar,
Gəlmişəm sizlərdənyazam, a dağlar.

16.06.2015

SÖZÜM ÇİÇƏKLƏYİB...

Şair Asim Yadigarın ad gününə yazılan şeir.

Şərur mahalında gəldin dünyaya,
Həyatda ilk izin bu yerlərdədi.
Sığmadın günlərə, sığmadın aya,
Ömrünün hər anı şeirlərdədi.

Döndü xatirəyə məktəb illəri,
Qovuşdun sevimli tələbəliklə.
Dindi ürəyinin kövrək telləri,
Ötüşdü günlərin qələbəliklə.

Sən sözlə oynadın, bəşəri sözlə,
Sözə ürək dostu, sırdaş söylədin.
Közlü sözlərinlə, sözlü gözünlə,
Köksünü nəfsindən uzaq eylədin.

Talenin aramsız zərbələrindən,
Qapın döyəcləndi yağış, doluyla.
Qorxmayıb zamanın hər bəllərindən,
Yol etdin zirvəyə “Zirvə yolu”yla.

Yay kimi gərildin, körün alışdın,
Sözə, söz deməyə dəyişdi yönüm.
Yeni kitabında sözlə barışdın,
“Unut bu sevdanı...” başına dönüm.

Qanınla yazdığın “Torpaq davası”,
Səngərdə döyüşdü acgöz yağıyla.
Şəhid atasının şəhid balası,
Qayıtdı evinə “Oğul dağı”yla.

“Hər şeyin sonu var...” son qoydu qəmə,
Arazdan adlayıb, Təbrizə yetdin.
Gözlərin sevincdən bələndi qəmə,
Ulu Şəhriyarı ziyarət etdin .

Çiçək kimi kövrək, zərif şeirlər,
Sənin sərvətindi, sənin varındı.
Bunu mən demirəm, bunu deyirlər,
Əldən-ələ gəzən kitablarındı.

...Sözüm çiçəkləyib bu qış günündə,
Hələ ətir saçan arzularım var.
Bəndəsi olduğun sözün önündə,
Həmişə uca ol, Asim Yadigar!

05.01.2014

NİZAMİNİN SÖZ DÜNYASI

Nizaminin söz dünyası -
əslrlərin sərt illəri
onun bircə kəlməsinin
ahənginə toxunmayıb.
Əslrlərin şairləri
Nizami tək yazım deyə
Gecə-gündüz yazıb-yazıb,
Ancaq, ancaq, yazdıqları
Şeyx Nizami yazan kimi
Yazılmayıb, oxunmayıb.
Tarix boyu qanıçənlər,
Zülmkarlar, qantökənlər –
Fars, ərəblər, ingilislər,
Urus kimi şovinistlər;
Ulu türkün torpağana,
Bu torpağın havasına,
Ləl-varına göz dikənlər –
Yurd-yuvasız ermənilər
Nəyimiz var talayıblar,
Yurdumuzun köksü üstə
Neçə tonqal qalayıblar.
Gözləri ac, qəlbi darlar,
İllər boyu dincimizi,
Milli sərvət incimizi
Özlərinə var sayıblar,
Dahilərdən söz düşəndə
Azərbaycan üzərindən
Sükut ilə adlayıblar.
... Topa-topa qara bulud
Çəkildikcə göy üzündən,

Göründükcə hər bir elin
Öz sərvəti, öz dünyası,
Bəşər dedi:
-Bəsdir bizə fəxr etməyə,
ürəklərə surəti ilə,
qüdrəti ilə nəqş olunan,
beynlərə hikmətilə
əbədilik həkk olunan
Nizaminin söz dünyası.
Bu dünyanın hər kəlməsi
Qüdrətlidi, hikmətlidi,
Məna dolu sətirlidi.
İnsanları haqq yoluna
ədalətə sövq eyləyən,
ruhu eşqi təzələyən
qızılgültək ətirlidi.
Nizaminin söz dünyası –
Həm dalğalı, həm ləpəli,
Cahan boyda bir ümmandı.
Yer üzünə səpələnən,
Duyğuları məftun edən,
Qəlb oxşayan, könül açan,
Həmişəyaşar bir ormandı.
...Nizaminin söz dünyası –
əsrələrin sərt nəfəsi
onun şeir dünyasının
ahəngini poza bilməz,
əsrələrin yazarları
neçə əsər yazsa belə
Nizami tək yaza bilməz
Nizami tək yaza bilməz.

10.12.1983

MÜƏLLİM ÖMRÜ

Ən parlaq ulduzdu, nur saçan aydı,
Dalğalı dənizdi, ləpəli çaydı.
Ömrü ömürlərə paylanan paydı,
Safdı, müqəddəsdi müəllim ömrü!

Həlimlik gözünün qarasındadı,
Əzizlik qəlbinin parasındadı,
Hər an şagirdləri arasındadı,
Kövrəlmiş bir səsd müəllüm ömrü!

Günəş hərarətli, dağ vüqarlıdı,
Saçları dalğındı, bayaz qarlıdı.
Övladli, nəvəli, gözəl yarlıdı,
Mehriban bir kəsdi müəllim ömrü!

Hayatda hər zaman gözləri toxdu,
Urək ovsunlayan sözləri çoxdu.
Dünyanın varında gözləri yoxdu,
Odlu bir nəfəsdi müəllim ömrü!

Ən parlaq ulduzdu, nur saçan aydı,
Dalğalı dənizdi, ləpəli çaydı.
Ömrü ömürlərə paylanan paydı.
Safdı, müqəddəsdi müəllim ömrü!

05.10.1994

ANAMA MƏKTUB

Ay ana, arzumu yazıram sənə,
Vallah, ehtiyacım heç nəyə yoxdur.
Günüm-güzaranım xoş keçir yenə,
Səndən umacağım yenə da çoxdur.

Oyanıb hər səhər xoruz banından,
Sövlə süd sağırsan, bundan haliyam.
Mən isə günəşin doğan anından.
Süd üçün növbəyə dayanmalıyam.

Ev-eşik bürünər çörək ətrinə,
Təndiri çatanda hər vaxt obaşdan.
İşə öz vaxtında çatmaq xətrinə,
Kərti çörəklərdən aldım bu başdan.

Qara sacımızda qovur buğdanı,
Bir az da qovutluq dəstərdə çəkdir.
Gəlinin çox sevir şəkərburanı,
Yağlı qoz ləpəsi yenə gərəkdir.

Elə öyrətmişən, ana, ay ana,
Şeytan nəvələrin nağılsız yatmır.
Bazardan aldığım qırmızı alma,
Vallah, heç nağılın sonuna çatmır.

Yenə quzumuzun yununu dara,
Keçirt teşlərin qarmaqlarından.
Geysəm corablardan mən para-para,
Şaxta alazlayıb barmaqlarımdan.

Ay ana, bu arzu, istəyə gülmə,
Hər zaman gözləri toxdur balanın.
Ağız açmasa da heç vaxt, heç kimə,
Səndən umacağı çoxdur balanın.

20.02.1980

MƏN HƏLƏ BU BOYDA DƏRD GÖRMƏMİŞDİM

Anam Zəhranın əziz xatirəsinə

O günü göylərdən kədər yağırdı,
Tanrını bu boyda sərt görməmişdim.
Ay ana, ölümün yaman ağırdı,
Mən hələ bu boyda dərd görməmişdim!

Ay ana, versəm də ömür-varımı,
Dərdinə bir əlac edə bilmədim.
Üstünə ələnən göz yaşlarımı,
O gün acizilikdən silə bilmədim.
Mən hələ bu boyda dərd görməmişdim-
Özümü bu boyda pərt görməmişdim.

Ömrümə caladın ömür nurunu,
Qoynunda boy atıb boya dolmuşam.
Qoruyub saxladın sən qürurunu,
Ay ana, sən mənə ata olmusan.
Hayatda sən boyda mərd görməmişdim,
Mən hələ bu boyda dərd görməmişdim.

Məni ovudanmaz hayatda bir kəs,
Sənsizlik qəlbimi kövrəldir hər an.
Yamanca yazıldı taleyimə nəş-
Inana bilmirəm həyatda yoxsan.
Zərləri ağ düşən nərd görməmişdim-
Mən hələ bu boyda dərd görməmişdim.

28.05.1998

ATALAR

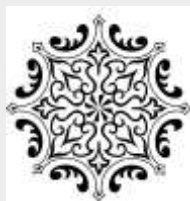
Ucalığı dağdan, saflığı qardan,
İşığı günəşdən alar atalar.
Məhəbbət görərək vəfalı yardan,
Mehrini bizlərə salar atalar.

Həyatda əyilməz mərdlər mərdidi
Qəlbləri qovuran dərdlər dərdidi,
Zərləri tərs düşən nərdlər nərdidi,
Dönməyib sözündə qalar atalar.

Özünə ev tikib, yurd saldırıbdı,
Zəhməti bar verib, ad aldırıbdı,
Başını həmişə dik qaldırıbdı,
Hər işdə qələbə çalar atalar.

Uymayıb dünyanın sərvət, varına,
Saçları bələnər ömür qarına.
Gəncliyin verdiyi övladlarına,
Baxıb xəyallara dalar atalar!

24.11.1998

MƏNDƏN EV YIĞAN OLMAZ

İşdən evə qayıtdım,
Baxdın, qanın qaraldı.
Tapşırdığın hər nə var
Yenə sabaha qaldı.
Ömrüm-günüm, neyləyim,
Yanında dilim laldı.
Xəzinədar aylığı
Yenə get-gələ saldı.
Özgə pulum hardadı,
Dediyini alası.
Məndən ev yığan olmaz,
Olmaz, atam balası.

Şeirlərim mənimçün
İncilərim, ləlimdi.
Bu sərvəti qazanan
Öz qələmim, əlimdi.
Nə yaxşı ki, sən də
Ürəyin çox həlimdi.
İnciməyin, küsməyin
Bircə anlıq gəlimdi.
Bilirsən ki, xeyri yox
Yersiz dava salası –
Məndən var yığan olmaz
Olmaz, atam balası.

Dünyaya sığmasam da,
Öz evimə sığmışam.
Qapımı döyənlərin
Üzünə şən çıxmışam.
Sənin cəhiz dəstini
Səf-səf düzüb sıxmışam.
Billur qablar yerinə
Kitabları yığmışam.
Bu sərvətim bəsimdi
Nəsillərə qalası.
Mən tək ev yığan olmaz,
Olmaz, atam balası.

01.12.2003

QƏRİBƏLİK

*Yazıcı, folklorşünas alim
Rəfiq Babayevə*

Günəş görünəndən
Odlu ehtirasla
Yerin qəlbini dağlayırdı.
Bir dəstə qara bulud
Onları ayırdı.
Baxırsan, təbiət beləcədir:
Qarası, qara, ağı ağdır.
Bəs niyə həyatda
Hər işindən, yerişindən,
Əməllərindən qaralıq yağan
Bəzi adamların
Sifətləri ağappaqdır.

14.06.1972

TƏZADLAR

Havalar sozalanda
Günəşi istəyirik.
Günəşli günlərdəsə
Sığınırıq kölgələrə.

Qürbətlərə düşəndə
Vətəni səsləyirik.
Vətəndə olandasa
Bölünürük bölgələrə.

* * *

Yamancana sozalmışdı
Xan çınarın pöhrələri.
Su içəntək açıldılar,
Pöhrələrin çöhrələri.

04.04.2017

* * *

Gecələr uzundu,
Gündüzlər gödək.
İşdə soluxmuş yanaqları,
Donmuş üzləri,
Evdə uğursuz taleli dizləri
Nə qədər seyr edək.

04.12.2009

SƏNİ DÜNYA QƏDƏR SEVDİM, URMİYA

*Urmiya şəhərində İmam Rzanın doğum günü
münasibətilə keçirilən beynəlxalq poeziya
festivalında yazılan şeir.*

Ayrılıq oıyla çox yanmışam, çox,
Sənə yuxularda gəldim, Urmiya.
Şeir gecəsində İmam-Rzanın
Mən sənə qovuşa bildim, Urmiya!

Öpdüm torpağını öz balan kimi,
Yanırdım sinəndə köz qalan kimi,
Coşdum, doğmalıqdan söz salan kimi –
Qəlbimdən nisgili sildim, Urmiya!

Güllərin şəhliydi, bağcan çətirli,
Yeməyin ləzizdi, çayın ətirli,
Burda qardaşlarım əziz-xətirli –
Özümü Şərrurda bildim, Urmiya!

Araza qovuşan çayına baxdım,
Suyuna qarışb köksünə axdım,
Dözümlə illəri yandırıb-yıxdım-
Elinə qovuşan eldim, Urmiya!

Şeirlər oxund İmam adına,
Dualar edildi doğma, yadına,
Həmişə yetişsin Tanrı dadına-
Səni dünya qədər sevdim, Urmiya!

03.11.2008

MƏN SƏNİ TANIYA BİLMƏDİM, BAKI

-1-

Bakı, səndən uzaq, Oğuz elində,
Dünyaya göz açıb, yaşa dolmuşam.
Özümü duyandan adın dilimdə,
Səninlə öyünən balan olmuşam.

Adına yazılan şeir, nəğməni,
Həvəslə oxuyub, əzbər deyərdim.
İnşa yazılarda, ay Bakı, səni,
Ürək sözlərimlə tərifləyərdim.

Açardım önümə lal xəritəni,
Bir-bir “dolaşardım” adalarında.
Qəzetdə, jurnalda görçək şəklini,
Ürəyim qalardı qalalarında.

Dərib kol dibindən bənövşələri,
Verərdim qatara, qoynuna çatsın.
Dilə tutardım ki, bələdçiləri,
Mənim güllərimi Xəzərə atsın.

Bakıda yaşayan Əziz əminin,
Kəndə gəlişini bayram edərdik.
Anam pay götürüb çil-çil beçəni,
Onun görüşünə birgə gedərdik.

Oxuyub, kəşf etdim “Gizli Bakı”nı,
Öyündüm qəhrəman övladlarınla.
Sanırdım, varlısan ömrün hər anı,
“Qara qızıl” kimi sərvət-varınla.

... İlk dəfə qoynuna yolum düşəndə,
Gözümdən heyrəti silmədim, Bakı.
Səninlə üz-üzə biz görüşəndə,
Mən səni tanıya bilmədim, Bakı!

-2-

Gəldiyim Qaqarın adına mərkəz,
Guya, uşaq-gənclər sarayı idi.
Burda yad dillərdə səslənən hər səs,
Dilimə qadağa harayı idi.

Bu billur sarayda nazla əylənən,
Ədalət erməni “xanımları”ydı.
Çörəyin yediyi xalqa söylənən,
Onların nankorluq anımlarıydı.

Hara addım atdım qorxub-dayandım,
İçimdə qururum alışdı, yandı.
Özümü bir qərib şəhərdə sandım,
Küçənin, meydanın ünvanı “yan”dı.

Şaumyan adına metro önünədə,
Dondu heyrətimdən damarımda qan.
Heykələ dönərək xalqa bu gün də,
Deyirdi sözünü “yoldaş Şaumyan”.

Kəsmək istəsəm də mənfur səsini,
Heykəldən yuxarı səsim yetmədi.
Düşündüm babamın dediklərini:
- O daşnak Bakıda nələr etmədi?!

Təhqulaq Andronik Şəril elini,
Topdan oda tutdu, qana bələdi.
Qan içən cəlladın vəhşiliyini,
Bolşevik Şaumyan təbrik eylədi.

... Xalqın nifrətini heykəl duyurdu,
Duyurdü...duyulur kimdi kim, Bakı!
Sən isə dinmirdin, hələ susurdun,
Mən səni tanıya bilmədim, Bakı!

-3-

Yazarlar eviylə üzbəüz bağda,
“Azadlıq məşəli”şölə saçırdı.
Həqiqət susduğu qorxulu vaxtda,
Çoxları bu bağdan uzaq qaçırdı.

Burda qranitləşən “mərd komissarlar”,
Azadlıq önünə sədd çəkmişdilər.
Qoynunu zəbt edən “sarılar”, “yan”lar,
İşıqlı qəlblərə qəm əkmişdilər.

Gördüm, mətbuatın “doğum evi”də,
Kəsilən, boğulan xalqın səsiydi.
Ellərə yayılan jurnal, qzətdə,
Unvan Avakyan məhəlləsiydi.

Parapet bağından sükutla keçib,
Gəldim Vannikovda kurslar keçməyə.
“Erməni bazarda” “Cermuk”dan içib,
Axşam gecələrdim “Ermənikənd”də.

Bu dəbli evlərin erməniləri,
Özlərin “xozeyin” tam sayırdılar.
Yerli tələblər zirzəmiləri,
Kirayə tutaraq yaşayırdılar.

Beləcə, qəlbimə hopdu qəm-kədər,
Bircə yol sevinib, gülmədim, Bakı!
O sənli günlərim ötdülər hədə, r
Mən səni tanıya bilmədim, Bakı!

-4-

1988-ci il...

Yanvar ayının sonu,
Qara şəhər, geymişdin qardan ağappaq donu.
Adamlar qaşqabaqlı, sönürdü qəlblərdə şam,
Bu xalqda qalmamışdı Moskvaya ta inam.

Yığışdıq doğma yerə - “Nətəvan klubu”na,
“Gənclər günü” olacaq, kimsə söz etməz buna.
O gün kimsə susmadı, od püskürdü ağızlar,
Qorboçovun adına imzalandı kağızlar.

Çökmüş bir imperiya yenidənqurulurdu,
Guya, qaranlıq dünya çalxanıb-durulurdu.
Ən qorxulu bu idi, bir söz deyirdi hərə,
Məhəl qoyulmayırdı qanunlara, rəhbərə.

Bir-bir üzə çıxırdı erməni daşnaqları,
Bu dəfə ki “ovları” Qarabağ torpaqları.
Aqanbekyan, Balayan yollarını azmışdı,
Sərsəm fikirlərini “Humanite” yazmışdı.

İyrənc siyasətilə Mərkəz yalan yayırdı,
Ermənini “yazıq xalq”, bizi vəhşi sayırdı.
Şaxta yaman kəsirdi, külək tuğyan edirdi,
Bakı Qanlı Yanvara adım-adım gedirdi.

-5-

Göylərdən yağışın, qarın çox yağıb,
Küləyin sərt əsib, şimşəyin çaxıb,
Nə çaxıb, nə yağıb köksünə axıb-
Küləklə, yağışla barışan şəhər.

Bəxtinə dərd düşüb, dərd bəsləyibsən,
Hər bir övladını mərd bəsləyibsən,
“Beynəlmiləl” adlı ad bəsləyibsən-
“On beş qardaş”ıyla yarışan şəhər.

Yanvar küləkləri səmtsiz əsdi,
Qəddar imperiyanın göründü qəsdı.
Dünya bu qırğına demədi bəsdı-
Şəhidi-şəhidə qarışan şəhər!

Qəfəsdən qurtulan pələngə döndün,
Qərənfil hörülmüş çələngə döndün,
Qəhrəmanlıq rəmzi al rəngə döndün-
Ulduzu göylərdə sayrışan şəhər.

Bu xalq xəyanətin oynuna gəldi,
Elindən qovulan qoynuna gəldi,
Bütün ağrı-acı boynuna gəldi-
Bəxtsiz taleyiylə barışan şəhər.

-6-

Xalqın iradəsi zülməti yardı,
Bu yolda qoynunda qan axdı, Bakı.
İstiqlal məşəli köksünü sardl,
Müstəqil dövlətin paytaxtı Bakı!

Fərsiz siyasəti rəhbər bəylərin,
Məhvə aparırdı bu sərvət-ləli.
Elin Xəzər boyda istək, səyləri,
Bakıya gətirdi Ulu Heydərü.

Onun gəlişindən qara qüvvələr,
Qara əməllərdən qorxdı, dayandı.
Qəlblərdə buzlaşmış soyuq ürəklər,
Azadlıq eşqiylə alışıb-yandı.

Zəhməti bar verdi Ulu Öndərin,
Hamı heyran qaldı “Bakı-Ceyhan”a.
Xəzərdən çəkilən qaz kəmərləri,
Yayıldı dünyada neçə ünvana.

Köhnə görkəmindən əsər qalmadı,
Göylərə ucaldı göydələnlərin.
Boyuna baxanlar baxıb doymadı,
Oldun sevimlisi sən gələnlərin.

Həllini tapmayan çox sirli işlər,
Tapdı öz həllini səndə, ay Bakı.
Qoynunda baş tutan rəsmi görüşlər,
Açdı qapıları taybatay, Bakı!

Köksündən yüksələn üç rəngli bayraq,
Ginnesin rekordlar siyahısında.
Dünya mahnıları səslənir hər vaxt,
“Xurustal saray”ın siyah zalında.

Sonsuz səmalardan süzdüm boyunu,
Gördüm gecələr də büsat varındı.
Həvəslə dolaşan “İpək yolu”nu,
Bu Bakı-Tiblisi-Qars qatarındı.

Hər idman yarışı, olimpiada,
Sənə qazandırdı neçə zəfəri.
Birinci Avropa oyunlarında,
Adlandın ən məhşur idman şəhəri.

Müstəqil çağından ta üzü bəri,
BMT, ATƏT-də səsləndi səsin.
Şərurdan dərdiyim üzərlikləri,
Yandırdım, kaş sənə nəzər dəyməsin.

Hər gün gəncləşirsən, təzələnirsən,
Möhtəşəm, yenilməz, ay qədim Bakı.
Bilmirəm, nə əfsun, de, necə sirsən,
Mən səni tanıya bilmədim, Bakı.

Şərur-Bakı-Şərur,

10.05.2017-05.11.2017

IV silsilə

MƏN ÇƏKƏN DƏRDLƏRİ SƏN BARI ÇƏKMƏ

*Mənli hislərini saxla özündə
Axı, qəm dəniyəm, qəlbinə əkmə.
Yansan da çatdığım ocaq közündə,
Mən çəkən dərdləri sən bari çəkmə*

ŞEİR OXUYURSAN TİTRƏK BİR SƏSLƏ

Yox...yox- bu titrəyiş meh ola bilməz,
Hələ, qəlb isidən gün gəlməyibdi.
Bəlkə də mələkdi... eh, ola bilməz,
Heç kim məni belə kövrəltməyibdi.
... Bu sənsən, önümdə necə həvəslə,
Şeir oxuyursan titrək bir səsle.

Qəlbimin səsidə oxuduqların,
Bəmi də, zili də mənə tanışdı.
Gözlərim önündə toxuduqların
Hər ilmə dərini mənə danışdı.
Mənim hər sözümə, hər bir sətrimə
Talenin qisməti qəm ələnibdi.
Sən Allah, onları dilə gətirmə,
Göz yaşı gözündə gilələndi.
Nə olar, üzündə sən gülüş bəslə,
Şeir oxuyursan kövrək bir səsle.

Mənim bu dünyaya gəldiyim günü,
Kimsə qurban kəsib, bayram etmədi.
Atasız həyatın kədəri – üni
Məni sarsıtmağa gücü yetmədi.
Bir anam var idi, payı – piyada
Səhərdən axşama işə çapardı.
Bir əli ketmənlə qalar tarlada,
Bir əli təndirdə çörək yapardı.
Bizləri böyütdü odlu nəfəslə,
Şeir oxuyursan o doğma səsle.

Boy atdım dərdimlə yeni biçimdə,
Gördüm, torpağıma bəla əkilblər.
Sərhəd dirəkləri köksüm içində,
Tikanlı məftili bütöv çəkiblər.
Sonra da xəyanət, sonra da hiylə
Yaralı sinəyə dağ çəkildi, dağ.
Elə qəsd edildi talesiz elə,
Hələ də yadlarda qalıb Qarabağ.
Həsərlə o tayı az hayla, səslə,
Şeir oxuyursan qəmli bir səslə.

Tanrı tez göndərdi sevgi payımı,
Çıxartdı önümə dəniz gözlünü.
Dalğalar ram etdi bulaq, çayımı,
Axır ki, tanıdım dönük sözlünü.
... Düşür, şairlərin bəxtinə, düşür,
Düşür, bu dünyanın zalım qızları.
Şairlər taleyi, bəxtindən küsür,
Olurlar dünyanın tək, yalqızları.
Dünyaya məhəbbət, sevgi yayanlar,
Bu daş ürəklərə yol tapa bilmir.
Sözlə ürəkləri ovsunlayanlar
Sevdiyi gözəllə dil tapa bilmir.
Bunları sən mənə söylətmə vəslə -
Şeir oxuyursan sehrli səslə.

... Yox, yox... bu titrəyiş meh ola bilməz,
Qəlbimə hərarət dolmayacaqdı.
Kədəri qəlbimdən heç kimsə silməz
Sən deyən günümüz olmayacaqdı.
... Bu sənsən, önümdə necə həvəslə,
Şeir oxuyursan titrək bir səslə!

18.03.2008

MƏN ÇƏKƏN DƏRDLƏRİ SƏN BARI ÇƏKMƏ

Mən dedim... sən gəldin...durdun önümdə,
Gözlərin çağlayan bulaq kimi ydin.
Ruhum ovsunlanan bu xoş günümdə,
Sən mənə ün yetməz uzaq kimi ydin.

Nə qədər yaxındıq, o qədər uzaq,
Sarsıldım, duyğulu baxışlarından.
Nə bir qol qaldırdın, nə açdın qucaq,
Qorxdum, gözlərinin yağışlarından.

Sən ki, bənzəmirdin yada, özgəyə,
Bilirdim, sən məni duyub gəlmisən.
Şeir söylətməyə, söz eşitməyə,
Qəlbinin səsinə uyub gəlmisən.

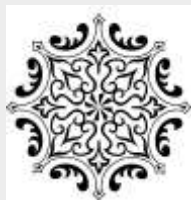
Görən nə tapmısan şeirlərimdə,
Onların sevincdən kədəri çoxdu.
Elə sinəmdəki dərdlərimin də,
Qədəri varsa da, hədəri yoxdu .

Daha nə söyləyim bu payız günü,
Görürsən, yarpaqlar xəzələ dönüb.
Sənə deyəcəyim şeirlər düzü,
Yaza bilmədiyim qəzələ dönüb.

Mənli hislərini saxla özündə,
Axı, qəm dəniyəm, qəlbinə əkmə.
Yansam da çatdığın ocaq közündə,
Mən çəkən dərdləri, sən barı çəkmə.

Mən dedim...
sən gəldin...
durdun önümdə,
Gözlərin çağlayan bulaq kimiydın.
Ruhum ovsunlanan bu xoş günümdə,
Sən mənə əlyetməz uzaq kimiydın.

08.03.2015

MƏNƏ BİRCƏ GİLƏ GÖZ YAŞI BƏSDİ

Göylərin üzünü aldı buludlar,
Qəlbimi ürpədən külək də əsdi.
Mənim səndə xeyli əmanətim var,
Qaytarsan... bir gilə göz yaşı bəsdİ.

Bitdin bənövşətək yolumun üstə,
Yaydın yaylığını qolumun üstə,
Yığdım dərdlərimi solumun üstə,
Ağrılar çoxaldı səbrimi kəsdi,
Mənə bircə gilə göz yaşı bəsdİ.

Vətənin obasın, elin sevmişəm,
Günəşin, yağışın, yelin sevmişəm,
Anamın şipşirin dilin sevmişəm,
Zirvənin qartalı, sərt qaşısı bəsdİ
Mənə bircə gilə göz yaşı bəsdİ.

Bəxtimə düşənlər Tanrıdan gəlir,
Sevincim, kədərım yarıdan gəlir
Bütün istəklərim “barı”dan gəlir,
Həyat nə verdisə bir üzü tərsdi,
Mənə bircə gilə göz yaşı bəsdİ.

Bir gün göz yaşıyla yuyulacağam,
Üç qarış torpaqda uyuyacağam.
Bir parça sal daşda duyulacağam,
Tanrımın verdiyi öz yaşı bəsdİ,
Mənə bircə gilə göz yaşı bəsdİ.

15.05.2021

İSLATMA, YAĞIŞ, İSLATMA

Dəyişməyə köynəyim yox,
İslatma, yağış, islatma.
Gəl üşütmə, göynəyim çox,
İslatma, yağış, islatma.

Damcılardan gizlənməyə,
Heç nəyim yox, heç nəyim yox.
Göz yaşımı gizlətməyə,
Eynəyim yox, eynəyim yox,
İslatma, yağış, islatma.

Mənim kimi bu həyatda,
Heç kim yalqız ola bilməz.
Ən dəlisov buludlar da,
Qəlbim kimi dola bilməz –
İslatma, yağış, islatma.

Ürəyimdə arzylarım,
Onsuz da islanıb, nəmdi.
Bu həyatda olan varım,
Ağrı, həsrət, bir də qəmdi –
İslatma, yağış, islatma.

27.12.2001

NƏ YAXŞI ÖMÜRÜN PAYIZI VARDI

Özümü dünyadan gizlicə, aşkar,
Ruhumu oxşayan gül axtarırdım.
İlməsi qardan ağ, üstündə cüt nar.
Pəncərə önündə tül axtarırdım.

Sənə tuş gəlmədim baharda, yayda,
Çölü, çəmənliyi gəzdi gözəlim.
Bir payız günündə çatdılar dada,
Səndən əllərini üzən gözlərim.

Gördüm, o çiçəksən- gəzdiyim gülsən,
Ruhuma yayılan ətrin bəsimdi.
Nə qədər xoşbəxtəm, nə qədər, bilsən,
Sevincdən ürəyim əsim-əsimdi.

Gəlmisən mələyin qanadlarında,
Saçımlı küləklər darayırdılar.
Alma qızartısı yanaqlarında,
Gözlərin yolumu arayırdılar.

Yamanca hürkəkdin, yaman təlaşlı,
Arxanca bir qısqanc göz izləyirdi.
Ancaq xəyalında bir qaraqaşlı,
Səni oxşayırdı, əzizləyirdi.

....Sənli keçəcəkdi ömrümün ardı,
Qəlbimdən kədəri, qəmi silmişəm.
Nə yaxşı, ömürün payızı vardı,
Nə yaxşı, mən səni tapa bilmişəm.

16.09.2006

MƏN ZALIM ADAMAM

Səni aldatmasın kövrək duruşum,
Məni dərddli görüb halıma yanma.
Aslan vuruşudu mənim vuruşum,
Mən zalım adamam, mənə inanma.

Sən mənə inanma, qoy, belə durum,
İnansan, bir ümid itirəcəksən.
Məhəbbət güllərim quruyub, quzum,
Təzədən nə təhər bitirəcəksən ?!

Mən zalım adamam, zalım olmasam,
Səni öz dünyandan qopararammı ?
Kükrəyən dənizin dalğalarına,
Yelkənsiz qayıqla apararammı ?

Sənin istəklərin büllur qab kimi
Düşüb əllərindən çiliklənəcək.
Bağrına sıxdığın hörüklərini,
Qara gecələrin ağ bələyəcək.

Köksünü yandıran od hislərinlə,
Dəli inadından dönməyəcəksən.
Parlaq ulduzlartək saf gözlərinlə,
Eşqin səmasında sönməyəcəksən.

... Səni ovsunlayıb kövrək duruşum,
Məni dərddli bilib, halıma yanma.
Uç get öz bağçana, Səməndər quşum,
Mən zalım adamam, mənə inanma.

18.05.2004

SƏN MƏNİM GÖZÜMDƏN DÜŞMƏMƏLİYDİN

Xoş ömür sürürdün gözlərimdə sən,
Tanrının verdiyi qismət-ləliydin.
Yalan baxışlara aldandın, nədən –
Sən mənim gözümdən düşməməliydin.

İllərlə qorudum duruluğunu,
Dərdim nəmlətmədi quruluğunu,
Gərək göstərydin ululuğunu –
Sən mənim gözümdən düşməməliydin.

Əyninə sərt dözümlə dağı geyəydin,
Bəxtinə bir hovur ağı deyəydin,
Acmışdın, gözümdə yağı yeyəydin –
Sən mənim gözümdən düşməməliydin.

Səni mənim qədər kim duyacaqdı,
Şıltaq istəyinə kim uyacaqdı,
Həvəsin qəlbində soyuyacaqdı –
Sən mənim gözümdən düşməməliydin.

Əlçim bulud kimi hey dolacaqsan,
Vədəsiz çiçək tək tez solacaqsan,
Özgə gözlərində qocalacaqsan –
Sən mənim gözümdən düşməməliydin!

16.11.2004

MƏNƏ BİR MƏHƏBBƏT ŞEİRİ OXU

Bilirsən, nə qədər susuzam, acam,
Gətirmə dilinə, sən ALLAH, yoxu...
Nə vaxtdır bir həzin səsə möhtacam,
Mənə bir məhəbbət şeiri oxu.

Həsrətlə gözləyir saz köynəyində,
Gələrsən görüşə yaz köynəyində.
Əlində eyləsin naz örpəyin də,
Şirin pıçıltınla bir naxış toxu
Mənə bir məhəbbət şeiri oxu.

Gərək yollarına elə qaçam ki,
Sənə qollarımı elə açam ki,
Məhəbbət nurunu elə saçam ki,
Sanasan, bu anı şıpşirin yuxu
Mənə bir məhəbbət şeiri oxu.

Səsindən buludlar dolub, ağlasın,
Sısqə buludlar da coşub-çağlasın,
Qəlbini qəlbimə elə bağlasın,
Həsəd aparsınlar görənlər çoxu,
Mənə bir məhəbbət şeiri oxu!

08.06.2005

HİND FİLMLƏRİ

“Hind filmi gətirib kinoçu Tağı”, -
Kənddə bu xəbəri hamı bilərdi.
Kino cavanlara günortaçağı,
Axşam yaşlılara göstərilərdi.

Bilet satılmazdı, yer deyilməzdi,
Hər kəs öz yerini özü seçərdi.
Qapıda dayanan Tağı əmiyə
Hərə bir “Abbasi” verib keçərdi.

Darısqa, havasız kənd klubunda
Filmin nümayişi uzun çəkərdi.
İki hissə olan hind kinosunda
Hərdən lent qırılar, işıq sönərdi.

Boyda balacaydım, sözdə utancaq,
Bir az da lal-dinməz olmuşdu adı.
Ürəyim titrəyib əsirdi, ancaq,
Səninlə yanaşı oturammadım.

Salardın sinənə hörüklərini,
Gözlərim dolanıb sənə baxardı.
Hərdən baxışımız toqquşan kimi
“Sanqam” filmindəki şimşək çaxardı.

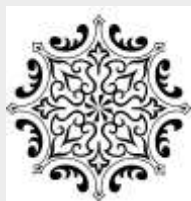
“Kəşmirdə məhəbbət”, “Zita və Gita”,
“Avara”, “Ram və Şam” sirlər açdı.
Elə vurulmuşduq nurlu həyata,
“Toz içində çiçək” ətir saçdı.

Mahnılar hindcədən çevrilməsə də,
Ritmini duyardıq, doğma sanardıq.
Bəzi ənənəmiz düz gəlməsə də,
Hər dərdə alışıb, birgə yanardıq.

Mən qapı ağzından durub baxardım,
Sənin baxış yerin adada oldu.
Son dəfə əlimi sənə uzatdım,
Qismətim bir ovuc duzlu su oldu.

İndi nə klub var, nə Tağı kişi,
“Abbasi” aldığım anam da yoxdur.
Bizi ayırsa da tale gərdişi,
Həyatı sevdiren hind filmi çoxdur.

30.05.2020

ÇƏTİN OLACAQDI BU PAYIZ SƏNƏ

Daha sısqa-sısqa yağışlar yağır,
Yağışa qarışan qarğışlar yağır,
Qarğışa qarğıyan şimşəklər çaxır,
Yolların bürünür dumanə, çənə -
Çətin olacaqdı bu payız sənə.

Sevdiyin çiçəklər, güllər solacaq,
Pəncərən önündə tüllər solacaq,
Hər solan gününə gözün dolacaq,
Saçların bələnir qırova, dənə -
Çətin olacaqdı bu payız sənə.

Heyin qalmayıbdı çağlamağına,
Ürəkdən hönkürüb ağlamağına,
Sonuncu düyməni bağlamağına,
Taqətin yenibdi yarıya-tənə -
Çətin olacaqdı bu payız sənə.

Bu payız gününü görəydin gərək,
Sevginə bir qəsir hörəydin gərək,
Dizinə-başına döyəydin gərək,
İndi köks ötürmə keçib-gedənə -
Çətin olacaqdı bu payız sənə.

Payız Dədə Qorqud libası geyib,
Hər ömrün payını, adını verib,
Sənəsə nə ana, nə nənə deyib,
Tənhalıq çökübdü solmuş çöhrənə -
Çətin olacaqdı bu payız sənə.

10.12.2019

YUBANDIM

Dodağında bir sevginin dadı var,
Ürəyində o sevginin adı var
O sevginin doğması var, yadı var,
Vüsalına tez yetməyə yubandım.

Qara gözün bulaq kimi çağladı,
Titrək əlim səni mənə bağladı.
Sinəndəki, ürəyimi dağladı,
Onları da tər dərməyə yubandım.

“Yox”lar bitdi şirin-şəkər dilinə,
Kədər hopdu pıçıltına, zilinə.
Ömrümüzün ən dəlisov ilinə,
Sözdən süfrə, bil sərməyə yubandım.

Mənə sənin xoşbəxtliyin lazımdı,
Çənli payız baharımdı-yazımdı.
Mənə qalan şeirlərim, yazımdı,
Onları da dərc etməyə yubandım.

Yusifoglu dönməz olub sözündə,
Bunları ki, yoxlamısan özün də,
Ürəyimin sənli yanan közündə-
Bir talehi yaşatmağa yubandım.

27.04.1997

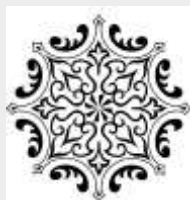
SƏNİN GÖZLƏRİNDƏN MƏHƏBBƏT YAĞIR

Sənin gözlərindən məhəbbət yağır,
Yağır yazda yağan yağışlar kimi.
Odlu baxışların şimşək tək çaxır,
Ürəklər oxlayan baxışlar kimi.

Dönüb gözlərini süzə bilmirəm,
Mənim ki, islanan çağım keçibdi.
Şimşək baxışlara dözə bilmirəm,
Ömrüm çən-dumanlı yolu seçibdi.

Sənin gözlərindən yağan məhəbbət,
Hardasa bir sevda cücərdəcəkdir.
Mənim qismətimə bir quru həsrət,
Kiməsə səadət bəxş edəcəkdir

08.01.1993

SƏN NİYƏ BU QƏDƏR GÖZƏLSƏN AXI

De, hardan yarandı bu həvəs, hardan,
Ömrümün payıza yan alan çağı.
Qəlbimdən bir fəryad qopdu, ilahi,
Sən niyə bu qədər gözəlsən axı!

Demirəm, günəşsən, demirəm aysan,
Demirəm gözümü nur qamaşdırır.
Vallah, xəyalımda olana taysan,
Sənin adiliyin məni çaşdırır.

Qarşıda qanunun səddi varsa da,
Hisslər ürəyimdə, bil, daşıbdılar.
Mənim baxışlarım ac arılardı,
Ballı dodağına daraşıbdılar.

Səninlə danışmaq, səninlə dinmək,
Səninlə üz – üzə dayanmaq çətin.
Şəvə saçlarına bir sığal çəkmək,
Bir şirin yuxudu, oyanmaq çətin!

De, hardan yarandı bu həvəs, hardan,
Ömrümün payıza yan alan çağı.
Qəlbimdən bir fəryad qopdu, ilahi,
Sən niyə bu qədər gözəlsən axı!

08.03.1988

OXUMA, BELƏ OXUMA

Müğənni Flora Kərimovaya

Oxuma, belə oxuma,
Ürək ağlayar, ağlayar.
“Qayıt!” dediyin gözəli
Yollar saxlayar, saxlayar.

Hardadı o yaşıl ada,
Bizi salıb sönməz oda,
Vermə nişan, vermə yada,
Dəniz çağlayar, çağlayar.

Bu qatarın sərnişini,
Yaman gördü cəld işini.
Üzündəki kədər-kini,
Sinə dağlayar, dağlayar.

Səsin yanıqlı naləmi,
Belə kövrəldir aləmi?
Qəlbimizə yaxma qəmi,
Qara bağlayar, bağlayar.

Hər gün dönüb əsən yelə,
Sən qona qol bütün elə,
Sən Allah, oxuma belə,
Ürək ağlayar, ağlayar!

31.07.1985

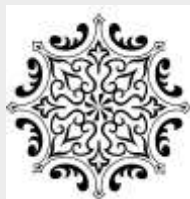
SƏN ÖZÜN İSTƏTDİN ÖZÜNÜ MƏNƏ

Ömrümün payıza çatan çağında,
Verdin ürəyinin közünü mənə.
Sözləri saralmış könül bağında,
Gözlərin söylədi sözünü mənə.
Sən özün istətdin özünü mənə.

Sən bilə bilmədin necə baxırsan?
Necə yandırırısan, necə yaxırsan.
Dönüb damarımda qana, axırsan,
Çatdı ürəyinin öz ünü mənə,
Sən özün istətdin özünü mənə.

Mən səni bu halda duya bilərdim,
Şıltaq istəyinə uya bilərdim.
Kədəri sevinclə yuya bilərdim,
Bəxş etdin sevginin özünü mənə -
Sən özün istətdin özünü mənə.

08.03.2010

GÖYLƏRƏ BAXARSAN, AY DOĞAN ÇAĞI

Alma ağacları çiçəkləyəndə,
Vaxt tapıb, arabir dolaş, göz bağı.
Tanrı saçlarına nur ələyəndə,
Göylərə baxarsan-Ay doğan çağı.

Güllərin ətrində, Ay işığında.
Ürəkdən müqəddəs arzular keçər.
Ömrün bu anında, belə çağında,
Sevənlər sadiklik andını içər.

Alar mayasını Ay işığından,
Çiçəklər tələsər bara dolmağa.
Zövq alıb özü öz yaraşığından,
Bir gözəl tələsər gəlin olmağa.

Almalar rəng alar yanaqlarından,
Elə sənin kimi pörtüb allanar.
Qopub bəy oğlanın barmaqlarından,
Qırmızı bir alma sənə tullanar.

Beləcə ömrünün çiçək çağında,
Vaxt tapıb arabir dolaş, göz bağı.
Tanrı saçlarına nur ələyəndə,
Göylərə baxarsan Ay doğan çağı.

21.02.1991

ÇIXART ÜRƏYİNDƏN ÇIXART, AT MƏNİ

Baxdım gözlərinə, kədərlə dindi,
Eşit bu halına qəlbim deyəni.
Sənin ürəyində qalmaq çətindi,
Çıxart ürəyindən, çıxart, at məni.

Nə edim, hər sözə uya bilmirəm,
Görürəm qarşıda dumanı, çəni.
Səni istəyincə duya bilmirəm,
Çıxart ürəyindən, çıxart, at məni.

Bir az dəliqanlı, qaraqabağam,
Ovuda bilmirəm məndən kəsəni.
İçində dərdlərdən qovrulan dağam,
Çıxart ürəyindən, çıxart, at məni.

Nəyim ovsunlayıb qəlbini, axı,
Gözlərimin çəni, saçımın dəni?
Başlayıb ömrümün pazyızlı çağı,
Çıxart ürəyindən, çıxart, at məni.

...Gözlərin kədərli, kipriklərin nəm,
Yığma ürəyinə, qəmi qüssəni,
Səni üəyimdən çıxara bilsəm,
Çıxart ürəyindən, çıxart, at məni.

11.07.1991

MƏNİM ŞEİRLƏRİMİN SONASI OLARSANMI

Bu gecə sübhə qədər
Sənə şeir yazmışam.
Gözəlliyn önündə
Alışmışam, yanmışam.
Odlu baxışlarını
Neçə yerə yozmuşam.
De görüm, nəğmə olub
Qəlbimə dolarsanmı?
Mənim şeirlərimin
Sonası olarsanmı?!

Keçib hüquq səddini
Önündə əyilmərəm.
Əllərim əssə belə,
Yanağına dəymərəm.
Özgə çiçəyisənsə,
İyləmərəm, dərmərəm.
De görüm nəğmə olub,
Qəlbimə dolarsanmı,
Mənim şeirlərimin,
Sonası olarsanmı?!

Səndə olan gözəllik
Gözəlliyn tacıdı.
Belə gözəl olmağın
Ürəyimi acıdır.
Vallah, şeir yazanlar
Gözəlliyn acıdı.
De görüm, nəğmə olub
Qəlbimə dolarsanmı?
Mənim şeirlərimin
Sonası olarsanmı?

01.05.1982

SƏN MƏNİ DUYZMAZSAN DUYULAN KİMİ

Tanrı verdiyidir ömrümün varı,
Təmizəm yağışda yuyulan kimi.
Saçıma ələnib talenin qarı,
Sən məni duymazsan duyulan kimi

Mənim ürəyimdə ağrılarım var,
Köksümə sarılan sağrılarım var.
Arxamca söylənən qarğıları var,
Sən məni duymazsan duyulan kimi.

Gərək biləsən ki, ağrılar nədi,
Ürəyə sarılan sağrılar nədi,
Əgər bilsəydin ki, qarğılar nədi
Sən məni duyardın duyulan kimi.

Nə düşüb qismətə, nə deməmişəm,
Hər səslənən səsə səs deməmişəm.
Gözələ baxmağa bəs deməmişəm,
Sən məni duymazsan duyulan kimi.

Məni qılınclama, doğrama, bəsd,
Müqəddəs hissimə demə həvəsd,
Qəlbimdən yüksələn alovlu səsd,
Sən məni duymazsan duyulan kimi.

25.12.1992

ARXAMCA BOYLANAN BAXIŞLARIN VAR

Dilində səslənən “yox” kəlməsidir.
Gözlərindən yağan yağışların var.
Bu mənim ömrümün elə bəsidir,
Arxamca boylanın baxışların var.

Gözlərin arxamca elə baxır ki,
Məni sərt yollardan saxlayacaqdır.
Baxmağın şimşək tək elə çaxır ki,
İndicə kainat ağlayacaqdır.

Belə baxmağının istəyi nədir,
Fikrində xoş sevdə uyuyur bəlkə?!
Qəlbinə bir ilıq hərarət gəlir,
Könlündə yad sevgi soyuyur bəlkə?!

Şərurdan başlayıb Ağrıya qədər,
Yoluma baxışlar səpələyibsən,
Ömrümü almasın qüssə, qəm, kədər,
Tanrıya dualar çox elləyibsən,

Baxışlar qəlbinin titrəməsidir,
Onların min ilmə naxışları var.
Bu mənim ömrümün elə bəsidir,
Arxamca boylanın baxışların var.

17.06.1994

SƏN MƏNİ BƏNZƏTMƏ YAZ YAĞIŞINA

Ömrümün elə bir vədəsidir ki,
Möhtacam mən sənin gül baxışına.
Bu sevən qəlbimin ülv

Sən mən

Sən mən

Əlçim buludlar bil məhəbbətimi,
Dolaşar ömürlük başımız üstə.
Həs

...Ömrümün elə bir vədəsidir ki,
Möhtacam mən sən

15.02.1988

İLƏHİ, BU QIZI BƏD GÖZDƏN GÖZLƏ

Boynundan asılmış göz muncuğu yox,
Çiyinlə dağdağan taxılmayıbdı.
Hələ ki, dünyada gözü-könlü tox,
Hələ ki. odlara yaxılmayıbdı.
İlahi, bu qızı bəd gözdən gözlə.

Bir bax bənövşədi - duruşu kövrək,
Hər adi baxışdan coşub-çağlayar.
Elə zərifdir ki, ondakı ürək,
Solən çiçəyə də dolub ağlayar,
İlahi, bu qızı bəd gözdən gözlə.

Göz qoyub, gözaltı süzəni çoxdur,
Düşür anaların, düşür yadına.
Kiminsə gecəsi, gündüzü yoxdur, .
Hələ nəğmələr də qoşur adına,
İlahi, bu qızı bəd sözdən gözlə.

Qəlbində boy atır ülvə arzular,
Boylanır arzuya, boyu çatmayır.
Gözlərində alov, köksündə od var,
Şirin xəyallarsız yuxu yatmayır,
İlahi, bu qızı bəd gözdən gözlə,
İlahi, bu qızı bəd sözdən gözlə.

18.01.1989

ÖZÜMDƏN QORXMURAM, SƏNDƏN QORXURAM

Otları saralmış, gülləri solmuş
Çəmənəm, qırovdan, çəndən qorxuram.
İnadkar gözlətk gözlləri dolmuş,
Buluddan qorxmuram, səndən qorxuram.

Qorxuram, adına söz gələr axı,
Sözlər sinən üstə köz ələr axı.
Közlər ürəyini pöşələr axı –
Qəlbinə çökəcək nəmdən qorxuram.

Gözlərin göy kimi durudu, duru,
Yanağın nəm deyil, qurudu, quru,
Üzündə günəşin nurudu, nuru –
Saçına ələnən dəndən qorxuram.

Bəd nəzər dikilər boyuna sənin,
Qoymaram, salalar oyuna səni.
Özüm gələcəyəm toyuna sən –
Yoluma ələnən qəmdən qorxuram.

28.12.2010

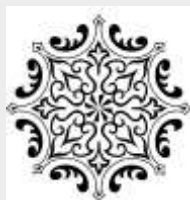
SAÇLARIMA QIROV SALDI BU PAYIZ

İydələrin iydələri saraldı,
Şaxta vurdu gül-çiçəklər qaraldı,
Dağlar başın bir gecədə qar aldı,
Yarpaqlar da tez töküldü bu payız.

Toyun çəkdi üzərimə bir qoşun,
Lələyini yandırsam da bir quşun,
Mələrtisi kəsilmədi bir qoçun,
Ümidlərim bil söküldü bu payız.

Elə nə var, mən çəkəni bilmədi,
Sənin mənə yadigarın bil nədi:
Ömür adlı naxışına ilmədi,
Saçlarıma qırov düşdü bu payız.

25.11.1983

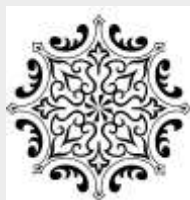
**DAHA BU KÜÇƏDƏN
KEÇMƏYƏCƏKSƏN**

Ömrümün, günümün bu çal yaşında,
Sən məni arayıb seçməyəcəksən.
Alma yanağında, sürmə qaşında
Daha bu küçədən keçməyəcəksən.

Sərmişəm kövrəlmiş baxışlarımı,
Yoluna döşənən xalılar kimi.
İstəsən verərəm ömür-varımı,
Gözlərin odlayıb sevən qəlbimi.

Lap tezdən oyanım, bir az yubanı,ım,
Sən ki, istəyimə yetməyəcəksən.
Beləcə oduna odlanıb-yanım,
Daha bu küçədən keçməyəcəksən.

24.06.1992

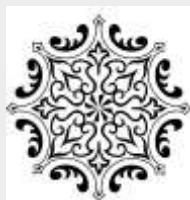
BU BALIĞI NECƏ TUTUM, İLAHİ

Gölə baxdım, suyu göydən durudu,
Heyrətimdən baxışlarım qurudu.
Bu duruluq bir balığın nurudu,
Bu balığı necə tutum, İlahi!

Dözəmmirəm, korşalıbdı qarmağım,
Bir təkənla necə dalğa yarmağım,
Daha əsir tilov tutan barmağım,
Bu balığı necə tutum, İlahi!

Çapalayır bir naşının torunda,
Omür sürür suların ən sorunda,
Yaşatmaqçün ürəyimin qorunda,
Bu balığ necə tutum, İlahi!

07.07.1988

ƏBƏSMİŞ

Zarafatyana

Bir gözəli seyr edərdim gözaltı.
Sinəm bişib ta olmuşdu köz altı,
Gözəlliyn bildirmişdim sözaltı,
Nahaq imiş ona belə yanmağım.

Baxmağınan doyammırdım gözəldən,
Baxan kimi bil, gedirdi göz əldən.
Dinən kimi itirirdim söz əldən,
Əbəs imiş onu gözəl sanmağım.

Bir sərvlik duyulurdu boyunda,
Elə bil ki, bəzənmişdi toyunda,
İnanırdım udacağam oyunda,
Nahaq imiş ona belə yanmağım.

Bircə bələd olmadığım diliymiş,
Bəmi bəmdə, ən qorxulu ziliymiş,
Demə dili bir xəncərin tiliymiş,
Günah olar həqiqəti danmağın

Yusifoglu, qəm qalbinə düşəndi,
O gözəldən qəlbim yaman üşəndi,
İncimirəm, taleyimə düşəndi,
Qismətimdi küskün şeir yazmağım!

07.01.1994

GÜLƏR GÖRÜM

Gəlin köçən qızlarımıza

Yeni həyat qurursan,
Mübarəkdir, ay qızım.
Ağappaq geyimində,
Göyərçinə tay qızım.

Hər yanı qərq edəsən,
Ciçəklərin ətrinə.
Heç bir sözün dəyməsin,
Qaynanın xətrinə.

Qəlb verdiyin gənclə sən,
Birgə həyat sürəsən.
Oz evində ömürlük,
Xoşbəxt günlər görəsən.

Gec yatıb, tez durmağa,
Alışasan, ay bala.
Çalış yol verməyəsən,
Boş sözə, qalmaqala.

Saflığınız bərq vursun,
Uzüyünün ləlində.
Ocağına oxşarlıq,
Olmalıdı gəlində.

Bir qaragöz körpəniz,
Qığıldasın beşikdə.
Ata, ana durasız,
Səhərədək keşikdə.

Ananın dedikləri,
Heç çıxmasın yadından.
Yeyənlər doymasınlar,
Çörəyinin dadından.

Xeyirliyə sovrylsun,
Kədəriniz, qəminiz.
Okeanlar dolaşsın,
Sizin ömür gəminiz.

Yaxın, doğma biləsən,
Baldızları, qayını.
Ətirli dəmləyəsən,
Qaynatanın çayını.

Sevincimdən köksümdə,
Coşur ürək, ay qızım!
Sizi hər vaxt beləcə,
Gülər görək, ay qızım!

24.08.2002

SƏNSİZ GÜNLƏRİM

Ömrümün ən əziz günləri idi,
Çiçək qoxuyurdu sənli günlərim.
Sırsıra bağlayıb, donubdu indi,
Sənsiz başlayıbdı çənli günlərim.

Durmuşdun önümdə tər bənövşətək,
Necə kövrək idin, necə ətirli.
Elə gözəl idin, doymurdu ürək,
Nəğmələr qoşurdum oynaq sətirli.

Gözlərin maviydi, sonsuz göylərin,
Sənə bəxş etdiyi hədiyyəsiydi.
Gizli baxışının mənası dərin,
Birçə yol baxmağın mənə bəsiydi.

Bir az dəcəl idin, bir az ərköyün,
Hərdən sözlərimə naz eyləyirdin.
Görəndə üzümə qonub soyuqluq,
O anda ömrümü yaz eyləyirdin.

Hələ tül pərdənin durub önündə
Şirin xatirəyə dalmağın vardı.
Həyatda kədərli, qəmli günümdə
Uşaq tək qayğıma qalmağın vardı.

Bır bəyaz gecədə bəyaz buludlar,
Səni yollarımdan alıb apardı.
Qəlblər qovuşduran kövrək “Vağzalı”,
Səni qollarımdan alıb apardı.

Ömrümün ən şirin günləri idi,
Bal, şəkər dadırdı sənli günlərim.
Qəfil şaxta vurub solubdu indi,
Sənsiz başlayıbdı qəmli günlərim.

11.11.2006

BƏNÖVŞƏSƏNMİ

Qar altından çıxan bənövşəsənmi,
Boynunu çiyinə elə burmusan?!
Tanrı göndərdiyi mələksən, nəsen,
Önümdə bəzənib belə durmusan?!

Yavrum, gözlərini məndən yayındır,
Qəlbimi şimşək tək çaxıb odlayır.
Gör bir qarşıdakı sənənin tayındır,
Şiltaq baxışların sərhəd adlayır.

Boy at, a bənövşəm, göylərə sarı,
Günəş doğan kimi duyulacaqsan.
Tanrı keçəcəkdir "günah"larından,
Bir yaz yağışında uyulacaqsan.

Sən hələ bilmirsən məhəbbət nədir,
Sən görə bilmirsən çəkilən səddi.
Məhəbbət sənəninçün dolu badədir,
Onu da içməyin var, quzum, həddi.

Ozünü qınama əyilməyinə,
Hələ bu oda çox yaxılacaqsan.
Vallah, lap az qalıb dərilməyinə,
Təmiz bir ürəyə taxılacaqsan.

..Qar altından çıxan bənövşəsənmi,
Sən Allah, boynunu çox elə burma.
Görəsən, həqiqət, əfsanəsənmi,
Önümdə bəzənib, çox belə durma.

03.03.1995

ƏN KÖVRƏK ŞEİR

*Ən kövrək şeir ömür-gün
yoldaşına yazılır*

Bu həyat yolunda, arzu yolunda,
Saçımız ağ dənə boyanır daha.
Ömrün müdrikləşən kövrək anında,
Şirin xatirələr oyanır daha

Baş alıb yol gedir xəyal karvanı,
Biz də oturmuşuq kəcavəsində.
Nədir ovsunlayan qoca sarvanı?
Kövrəklik duyulur onun səsində.

Dünyanın qiymətli daş-qaşlarını
Necə alım sənə, bilə bilmədim.
Talenin ucundan göz yaşlarını
Nəmli yanağından silə bilmədim.

Dərib ulduzları ayılı gecələr,
Sənə boyunbağı bağışlamışam.
Demişik, ruzumuz Tanrıdan gələr,
Belə bir gəlişi alqışlamışam

Bu ömür yolunda xatirələr çox,
Düşür yadımıza, daha neyləyim?!
Yaşadıq bir ömrü gözü-könlü tox,
Qulaq as, sənə bir şeir söyləyim....

08.03.1991

UZAT ƏLLƏRİNİ

Bəlkə gözləməirdin, bəlkə...nə bilim,
Bəlkə acıyırsan, gülürsən elə...
Görürsən tutulur söz deyən dilim-
Uzat əllərini çatacaq mənə.

Uzat əllərini barmaqlarınla,
Codlaşmış saçlarım daranmalıdı.
Bütün inamınla, bütün varınla,
Səndə mənə inam yaranmalıdı.

Uzat əllərini, tutum əlindən,
Beləcə, arada körpü yaransın.
Baxım gözlərinə, ba vaxt dilindən,
Ürəyim istəyən sözlər alınsın.

Uzat əllərini, a payız gülüm,
Qar yağır, saçına ələnə bilər.
Çatsın qulağına fəryadım, ünüm,
Ürəyim dərdlərə bələnə bilər.

Bəlkə gözləməirdin, bəlkə...nə bilim,
Bəlkə ağlayırsan, gülürsən elə.
Qayıt gəl ömrümə, a payız gülüm,
Uzat əllərini, yaxşıdır belə.

01.11.1994

BARIŞMA

*Ömür-gün yoldaşları
tərəfindən unudulmuş qadınlara*

Qızılgülşən, dörd bir yanın tikandı,
Pardaxlanıb, tikanlara qarışma.
Elə bilmə hamı səni duyandı –
Bəhsə düşüb gözəlliklə yarışma.

İstəyini gözlərindən oxudum,
Dərd əlindən sən yamanca toxudun.
Baxışınla qəmli nəğmə oxudun,
Taleyinə odsuz yanıb-alışma.

Yamancana çatılıbdı qaşların,
Çox kişilər itiribdi başların.
Süfrəsində bəyənmişlər aşların,
Dönük olan bir dönüklə barışma.

Mən bilirəm, küskünlüyün nədəndi,
Yad diyarda yal axtaran “gədə”ndi.
Sığal üçün sızıldayan bədəndi –
O dönüklə qovuşmağa çalışma!

Ana adı müqəddəsdi, mətindi,
Bu zamanda baş saxlamaq çətindi.
Vallah, sənə oğlun, qızın bəsindi,
Dönük olan ata ilə barışma!

12.02.1997

OXU, BÜLBÜLÜM, OXU

“Yenə qonub şah budağa”,
Səs salmısan bağça-bağa.
Baxma sinəmdəki dağa,
Oxu, a bülbülüm, oxu.

Deyirsən o qız hardadı,
Dodağında yox yar adı.
Ürəyimə o oxladı,
Oxu, a bülbülüm, oxu.

Payız sona çatdı, getdin,
Qış ilk qarın atdı, getdin.
İlk eşqinə çatdı, getdin,
Çoxu, a bülbülüm, çoxu.

O qızsa qış günü köçdü,
Bilmədim, bu köç nə köçdü.
Gözlərimə sandım çökdü,
Yuxu, a bülbülüm, yuxu.

Sənsə bəzək vur özünə,
Təzə yuva qur özünə.
Gözəl naxışlar üzünə,
Toxu, a bülbülüm, toxu –
Oxu, a bülbülüm, oxu!

05.02.1984

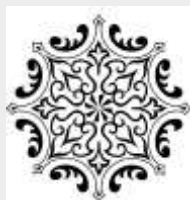
YAR DAVASI

Bu gün günəş çətin doğa,
Göy kişnəyə, şimşək çaxa.
Balıq düşməz hər qarmağa,
Bu hava qar havasıdı.

O məclisdə gitara var,
Qaval susar, kaman ağlar.
Ürəkləri bir “ah” dağlar,
Bu hava tar havasıdı.

Nə olubdur bu oğlana,
Dava salır dörd bir yana.
Gözlərin aydın, ay ana,
Bu dava yar davasıdı.

23.04.1984

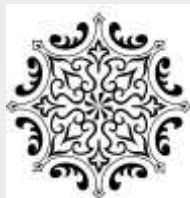
AÇARSANMI

Yollarına çıxsam əgər,
Denən, məndən qaçarsanmı?
Bülbül görmüş qızılgültək,
Pardaxlanıb açarsanmı?

Çıxıb sevgi bələyindən,
Keçib sevgi ələyindən,
Bu sevginin kələyindən,
De görüm, baş açarsanmı?

Ay dilbilməz, bu nə nazdı,
Günlər ötür, ömür azdı.
Yusifoglu xəstəhaldı,
Ürəyini alarsanmı?!

26.07.1990

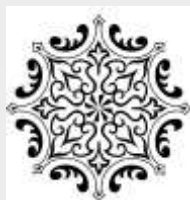
DÖYMƏ, DÖYMƏ

Hələ ki, bənövşəsən,
Boynunu əymə, əymə.
Ətirlisən, dəmlisən,
Qəlblərə dəymə, dəymə.

Ovsunlu duruşun var,
Boyuna min göz baxar.
Baxışın qəlblər yaxar,
Özünü öymə, öymə.

Günlər gəlib-gedəndi,
Saçına düşən dəndi.
Bir sabah qocafəndi,
Dizinə döymə, döymə!

26.07.1990

UNUT MƏNİ... MƏNİ UNUT...

Baxısların dalğın bulud,
Yanaqların yaşdı, qurut,
Hislərini ovut, uyut,
Unut məni...
Məni unut...

Köksündə qəm çağlasa da,
Kipriyin nəm bağlasa da,
Qəlbin küsü saxlasa da,
Unut məni...
Məni unut...

Mənə gələn yolun bağlı,
Sağın uçrum, solun bağlı,
Əlin açıq, qolun bağlı,
Unut məni...
Məni unut...

Qucaqlayıb dizlərini,
Göyə dikmə gözlərini,
Eşit şair sözlərini:
Unut məni...
Məni unut...

01.09.2012

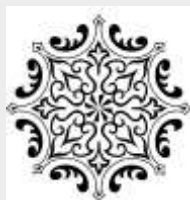
HAYIF Kİ...

Bu baxış de, nə baxışdı,
Payızda yağan yağışdı,
Ömrə ələnən barışdı,
Hayif ki, bir az gecikib.

Bu yağış ta ot bitirməz,
Şaxta vurub, gül yetirməz,
Qaranquş, bülbül gətirməz,
Hayif ki, quşlar perikib.

Sənin ki, tək “eh”ə qalıb,
Yanaqların şəhə qalıb,
Toxtamağın mehə qalıb,
Hayif, o da əsib keçib.

06.09.2012

SƏNİ TAPMIŞAM...

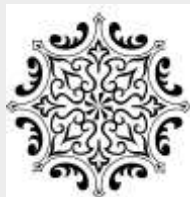
Telefon zəngimə vermədin cavab,
Yoxsa barışmağa son qoymusan, son.
Sənin bu halına gətirməyib tab,
Çağırdı... çığırdı... susdu telefon.

Ayağım altında xəzəllər elə,
Sənsiz olmağıma qəhərləndilər.
Bizi hər an qoşa görənlər belə,
İndi təkliyimə kədərləndilər.

Payız yağışları yağdı ömrümə,
Payız yağışları çiçək bitirməz.
Payız küləkləri əsdi ömrümə,
Payız küləkləri ümid gətirməz.

Həyatın bu anı nədir qismətim?
Saçımda vədəsiz dəni tapmışam.
Tanrı payı kimi bəsimdi, bəsim,
Dərdimi ovudan səni tapmışam.

17.09.2013

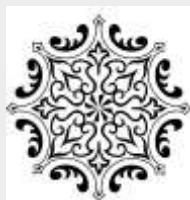
ƏGƏR DƏRDDƏN OYANSAN...

Əgər darıxıb gəlsən,
Əgər karıxıb gəlsən,
Dənizdən çıxıb gəlsən,
Səni doğma bilərəm.

Sözlərimlə sözünə,
Gözlərimlə gözünə,
Sığal çəksən özünə,
Göz yaşını silərəm.

Dərdlisən, dərd duyansan,
Sən dərdlərə uyansan,
Əgər dərddən oyansan,
Sənə sevgi dilərəm!

24.12.2013

AĞILLI GÖZLƏRİN VAR

Tanrı sənə pay verib
Bu boyu, bu qaməti.
Görənlər heyran qalır
Sənin kimi afəti.

Bilirsən nə eyləyir
Sənin bircə baxışın?
Adamı dayandırır
Altında gur yağışın.

Yanaqların almadı,
Yaman pörtüb, allanıb.
Dodaqların xurmadı,
Şirinləşib, ballanıb.

Geyimlərin necə də
Boyuna biçilibdi.
Saçlarının rəngi də
Rənginə seçilibdi.

Daha nələr söyləyim,
Ləl kimi sözlərin var.
Öyünməyə bəsindir -
Ağıllı gözlərin var!

27.10.2005

ALLAHIN BƏLA BƏNDƏSİ

Qar ələyib qara telə,
Geyinmisən qara belə,
Yol gedirsən hara belə?
Allahın bəla bəndəsi.

Yoluna çıxanın varmı,
Qoynuna sıxanın varmı,
Bu gen dünya sənə darmı? –
Allahın bəla bəndəsi.

Nə əğyarın, nə yarın yox,
Bağlı qapın, açarın yox.
Damin, daşın, hasarın yox,
Allahın qala bəndəsi.

Yanaqların qara çöküb,
Dodaqların yara töküb.
Köksünü sərt şaxta söküb,
Allahın lala bəndəsi.

Çalınmayır cazın daha,
İnildəyir sazın daha.
Dönüb işvən, nazın “ah”a,
Allahın tala bəndəsi.

Başın dəyir daşdan-daşa,
Öyrəşirsən quru-yaşa.
Bundan belə barı yaşa,
Allahın bəla bəndəsi.

30.07.2004

DƏNİZ SEVMİR TƏKLƏRİ

Dənizin sahilində
Dəniz mənə uzaqdır.
Suyunda çimənmərəm,
Qoynu qaynar ocaqdır.

Qumların üzərində
Yalqız qalıb izlərim.
Qollarıma dayaqdır
Yarıcılpaq dizlərim.

Dənizin coşğunluğu
Yayınmayır gözümdən.
Kükrəyən dalgaları
Ovunmayır sözümdən.

Qağayılar qıy vurub
Başım üstə uçurlar.
Dalgalara baş vurub
Bir-birini qucurlar.

Saçlarımı yolurlar
Dənizin küləkləri.
Üstümə qaytarırlar
Dalgalar çiçəkləri.

Dəniz sevir qoynunda
Birləşən ürəkləri.
Mən dənizi duyuram,
Dəniz sevmir təkləri.

10.05.1999

V silsilə

ELİMİZƏ BAHAR GƏLİR

Poema

Təbiət yaşıl libasını geyinir. Badam ağacı çiçəkləyib, bənövşə qar altından boylanır, bulaqlar coşur, çaylar daşır, yaz yağışları başlayır!

Yarpızın, nanənin ətridi, vallah,
Çəməndən küləyə qoşulub gəlir.
Sənin dərgahına min şükür, Allah,
Yenə təbiətin yönü dirçəlir.

Şəhərdə mən duruş gətirəmmədim,
Həzin bir küləklə kəndə dönmüşəm
Özümü çəmənə, çölə yetirib,
Bulağın çağlayan gözün öpmüşəm.

Dürmək də bükəcəm isti lavaşdan,
İçində yarpızı, üzlü pendiri.
Pencərli kətəni anam obaşdan
Yapmağa çatacaq yenə təndiri.

Əkiz bala verən kərə qoyunun,
Düz bir cam içəcəm bulamasından.
Elçi gözləməyin qonşu qızının,
Biləcəm, küçəni sulamasından.

Eyvanda yurd salan qaranquşların,
Hey göz gəzdirəcəm yuvalarına.

Nənəm söylərdi ki, dilsiz quşların,
Heç nə yetə bilməz dualarına.

Gələcəm bağına Şirin arvadın,
Bilirəm, bənövşə burada olar.
Sizə də dərəcəm, ətrini dadın,
Mən paxıl deyiləm, şəhərli qızlar.

Damıb ürəyimə, inan bu bahar,
Bir daha qan-qada olmayacaqdır.
Bülbülün səşində elə avaz var,
Vaxtsız bir çiçək də solmayacaqdır.

....Lalənin, nergizin ətridi, vallah,
Bu mavi göylərdən yerə ələnir.
Sənin varlığına min şükür, Allah,
Bahar müjdəçisi qaranquş gəlir.

* * *

Mavi səmada qaranquşlar uçuşur, sonra eyvandakı
yuvalarına qonaraq, cəh-cəh vururlar....

Qayıdıb gəlmisən, ay qaranquşum,
Qayıdıb gəlmisən, yenə bahardı.
Yenə cəh-cəh vurub, nəğmə qoşursan,
Səşində xoşbəxtlik sədası vardı.

Baharda bu yerin bənövşələri,
Utancaq olurlar, qızları kimi.
Çəşməyə yollanan kənd gözəlləri,
Açar çiçəklərə, açar qəlbini.

Şıltaqlıq eyləyər səma bir anda,
Leysan yağış başlar günəşli gündə.
Canavar balalar dağın dalında,
Ceyranlar boylanar qaya önündə.

Verməz bircə anda fürsəti əldən,
Asar hanasını qarı nənəmiz.
Qızlar köçürərlər min bir həvəslə,
Cehiz xalısına rəngləri təmiz.

Yenə də bir coşqun həyat başlayar,
Hər addım bu yerdə hünər meydanı.
Yenə də ellərə müjdə yayılar:
-Novruz qonağıdır Azərbaycan!

* * *

Külək qapısını döyür, yağış damını; səma haray salır, şimşək işıq saçır-hamı xoş xəbər üçün tələsir: “Gözlərin aydın, ana Təbiət, Bahar qızın gəlir, xonçalı, boğçalı Novruza qovuşuruq...”

Ana təbiət muştuluqçuların nəmərinə verir, başlayır çölü, düzü bəzəməyə. Hamı görür onun üzündəki sevinci, kirpiklərindəki sevinc damllarını!

Dağların başında “ocaq çatır” ana Təbiət, sonra səmaya göz vurur. Səma ilıq suyla çimizdirir şıltaq təpələri, dərələri, düzləri. Göy rəngli donlarını geyəndə hər şeyi unudur təpə də, dərə də, düzən də! Bilirlər ki, Bahar gəlir....

Bəxtəvər-bəxtəvər gülümsəyir ana Təbiət! Qovuşurlar bir-birinə sevib-sevilənləri: gül-bülbüllə, bulaq- çəmənə, arılar-çiçəklərə. Dodaqlarında şən nəğ-

mə, nəfəslərində bir olmaq eşqi, bir də onları qovuşduran Bahar....

...Analar pərvazlandırıb, uçurub övladlarının hərəsini bir ocaq başına. Novruz günündə əlləri çömçəli, gözləri yolda, qulaqları səsdə plov bişirir analar! Bayram axşamı övladlarının hamısı yığısacaq ana evinə, ata ocağına-yenə hamı üçün şam yandıracaq analar!

Analar səməni bəsləyir. Xəyallarında ötən günləri, göz önündə körpələri. Elə bu vaxt açılır qapılar: “Novruz bayramınız mübarək!” - deyir balalar.

-Sizinlə belə, a qadanızı alım, gəlin çıxın də!- deyər həm gülər, həm də kövrələr analar.

Birinci səməni halvası gələr süfrəyə: “Qoy səməni kimi təzə-tər, müqəddəs olsun balalarım! Bir də axı səməni bahar deməkdir. Qoy həmişə bahar qoxulu olsunlar balalarım!”

Yarpızın, nanənin ətrinə bürünmüş el-obamızda səməni bəsləyirlər ağbirçək nənələrimiz, gülüzlü qız nəvələri ilə. Bağlarında qar altında boynubükük bənövşələr boy atanda, babalar ilaxırı tonqal, çatır, şirbiləkli, aslan ürəkli oğlan nəvələriylə. Novruz bayramı günü açılır analarımızın qırmızı almalı boğçaları. Və bu qırmızı almalarla yaşlı qadın və kişilərin bayramlarını təbrik edərək. Baxıb bu gözəlliyə şeir söyləyirik:

İlin bu vaxtında bu kəndə gəlmək,
Arzuya, nübara çatmaqdı, qardaş!
Dünyanın ən xoşbəxt bəxtəvəri tək
Şirin xatirəyə dalmaqdı, qardaş!

Boylanıb boy atır yenə qar altdan,
Bu kövrək baxışlı gül bənövşədir.

Geyinib yamyaşıl donunu hər yan,
Təbiət pişvaza çıxıbdır, nədir?

Durnatək uçarlar bulağa sarı,
Bilməzsən hardaydı, bu qızlar harda?
Qəlblərə od salar qız baxışları,
Ürəkdə cücərər xoş arzular da.

Oğlanlar dolaşar bağçanı, bağı,
Bir görüş həvəsli, dilləri andlı.
Nişanlı qızların bayram axşamı,
Toxlu payı gedər qırmızı bandlı.

Dəcəl uşaqların fişəngi, sarı,
Sayrışar səmada haylı-haraylı.
Gəzər qapı-qapı kənd qarıları,
Güllü xonçaları səməni paylı.

Qapı döyənlərə o gün pay düşər,
Boyalı yumurta qalxar hörmətə.
Erkəndən çatılmış təndirdə bişər,
Süfrənin bəzəyi ləpəli kətə.

...Novruz bayramında gülüş də, söz də,
Arzu da, ümid də nağıldı, qardaş.
Kim ki macal tapıb gəlirsə kəndə,
O, elə, obaya oğuldu, qardaş!

* * *

...İlk yaz yağışının da öz yeri, öz sevinci var. Sə-
ma qayğıkeş ana kimi yer üzünü öz ılıq damcıları ilə
yuyur, bahar yaşıl don geyinir. Çayların, bulaqların

suları coşub-daşır, sahilləri boyu yarpızlar, nanələr, bulaqotular göyərir. Çəmənliklər, təpələr yamyaşıl ormanı xatırladırlar. Qız, gəlinlərimiz, analarımız, nənələrimiz yemlik, şomun, qazayağı yığırlar. Oyanır torpaq, bol məhsul vermək üçün qucağını açır insanlara:

Bir də ələ düşməz bu yaz yağışı,
Ay ana Təbiət, nurdu elə bil.
Qoynuna aldığı hər bir toxumun,
Bəhrəsi tükənməz olacaq bu il.

Bir də ələ düşməz bu yaz yağışı,
Bulaqlar gözündən çağlayacaqdır.
Sığmayıb dağ çayı öz məcrasına,
Dağların qəlbini dağlayacaqdır.

Bir də ələ düşməz bu yaz yağışı,
Lalələr, nərgizlər üzə güləcək.
Görüb təbiətin gözəlliyini
Ceyranlar, cüyürlər düzə enəcək.

Bir də ələ düşməz bu yaz yağışı,
Gülüm, bir sevinc var gül baxışında.
Gəl çeşmə başına, bu saat, bu an,
İslanaq, islanaq yaz yağışında.

Hələ qəlbimizdə tumurcuq olan
Eşqimiz görməsin sazağı-qışı.
Gözləyək, gözləyək toylu günləri,
Bir də ələ düşməz bu yaz yağışı!

* * *

Baharın - Novruzun gəlişini, günəşin canqızdıran, qəlbəxşayan ılıq nəfəsini budaqlarında hiss etcək, gəlin köçən qızlar kimi ağappaq geyinər Badam ağacı. Hər il beləcə, Novruz bayramını ağ donda qarşılıyar. O qədər çiçəyi olar ki, elə bil ulduzlar ələndir budaqlarına! Çiçəklə, badam ağacı, sənin çiçəklərin səfil, bolluq rəmzidir!

Ağaclar quşların ağırlığını budaqlarında duycaq oyanırlar qış yuxusundan, Badam ağacı! Səni ağ çiçəkli görüb, utandılar yatıb yuxuya qalmaqlarından.

Dilləri nəgməli, ürəkləri təbiət vurğunlu balalarımız kövrək qanadlı alabəzək kəpənəklər ardınca qaçdılar. Güldən-gülə qonan kəpənəklər elə bil baharın rəngarəng gözəlliklərini gül balalara göstərirdi.

...Yurdumuza Novruz gəlir. ... Günəşin al şəfəqləri yenə dağlarımızı, obalarımızı nura boyayır. Yenə də sözüümüz, söhbətimiz sənədir; yenə də ağ donunda qarşılıyırsan baharımızı. Sabahın bol məhsulundan xəbər verir çiçəklərin. Çiçəklə, çiçəklə Badam ağacı, çiçəklərin qəlbimizdə xoş xatirələr oyadır.

28 il müddətində doğma anasından zorla qoparılmış, vəhşilərin caynaqlarında və tapdaqlarında inildəyən cənnət Qarabağımızın, onun ətrafında işğal olunmuş yeddi rayonun qoynunda Novruz Bayramı qeyd olunmadı. Ağacların çiçəkləri solğun oldu, xarı bül-bülün ətri duyulmadı.

Azərbaycan Respublikasının Ali Baş komandanının rəhbərliyi altında dəmir yumruğa dönən müzəffər ordumuzun hünəri sayəsində 44 günə torpaqlarımız düşmən əsirliyindən azad olundu. Bu bayramda mədəniyyət beşiyimiz olan Şuşada,

Cıdırdüzündə tonqallar çatılır, bayram plovlarının qazanları asılır. Bu bayramda hamımız birik.... Zəfər nəğməsi səslənir elimizdə- obamızda. Haqqın var bu qələbədən vaxtından tez çiçəkləməyinə... Çiçəklə, Badam ağacı, çiçəklə:

Bahardır, qəlblərdə arzular coşur,
Boylanır bənövşə-baharın tacı.
Bülbül qızılgülə mahnılar qoşur,
Çiçəklə, çiçəklə, Badam ağacı.

Çəmənlər, təpələr xoş ətir saçır,
Dağ çayı daşları yarıb yol açır,
Uşaqlar kəpənək ardınca qaçır-
Çiçəklə, çiçəklə, Badam ağacı.

Qartallar boylanır dağlarımızdan,
Şən nəğmə səslənir bağlarımızdan,
Ellər söhbət açır bol varımızdan-
Çiçəklə, çiçəklə Badam ağacı.

Səmadan nur yağır yenə hər yana,
Tarla da, bağlarda gəlibdir cana,
Sən bolluq rəmzisən Azərbaycana-
Çiçəklə, çiçəklə, Badam ağacı.

* * *

Gözlərimiz önündə canlanır yamyaşıl dünya...Bu dünyanın düzləri yaşıl, təpələri yaşıl, dağları yaşıl. Bu dünyanın yaşıl düzlərində, yaşıl təpələrində, yaşıl dağlarında təzəcə pardaqlanıb açmış gülləri rəngarəng, xoşətirlidir.

....Bu dünyanın sükutunu kəkliklərin nəğməsi,
quşların “cik-cik”i sındırır. Haradansa baş alıb gələn
yantütəyin səsi ovsunlayır təbiəti.

Göy üzündə hər bulud bir uşaqdı,
Bir-biriylə dalaşırlar gör necə.
Ürəyimiz qəm-qüssədən uzaqdı,
İlin axır gecəsidi bu gecə.

Bu qış bizi çox yandırdı, çox yaxdı,
Göy kişnədi, ildırımlar ta çaxdı,
Gözləyirdik biz bu vaxtı havaxdı,
Gecə-gündüz yaşayırlar “heç-heçə”,
İlin axır gecəsidi bu gecə.

-Novruz gəlib, -müjdəçisi səməni,
Göz oxşayır göy zəmini, çəməni.
Tanrı sevir torpaqdakı hər dəni,
Üstlərinə nur ələnir gör necə,
İlin axır gecəsidi bu gecə.

Əhd edənlər yandırırırlar şamları.
Paylayırlar şərbət dolu camları,
Dəstə gəzir baca-baca damları,
Heybələrdən göndərilər bir neçə,
İlin axır gecəsidi bu gecə.

Od vurulub qalaxlanan oduna,
Dərd tökülüb tonqalına oduna,
Hamı gülür Kosanın hop-gopuna,
Plov gəlir üstündə də kök beçə,
İlin axır gecəsidi bu gecə.

Nənəm odun eşləyir közünü,
Dua edir pıçıldayır sözünü,
-Ay üzərik, çıxart paxıl gözünü,
Kaş qan-qada torpağımdan yan keçə,
İlin axır gecəsidi bu gecə.

* * *

Elimizə bahar gəlir... yaz gəlir. Bu yazın gəlişi kimi təbiətin qoynunda hər nə varsa gözəldir. Bütün gözəlliklərin önündə isə Azərbaycan qızlarına xas olan milli gözəllikləri özündə təcəssüm edirəm, aydan arı, sudan duru gözəllərimizdir İstər-istəməz ürək cuşa gəlir, qəlbən pıçıldayırsan: Bu yaz gözəllikdə sənə bənzəyir.

Bu yaz xasiyyətdə sənə bənzəyir,
Üzdə təbəssümlü, qəlbən həlimsən.
Söz deyən dodağın qönçə tək əsir,
Bənövşə duruşla xoşagəlimsən.

Bu yaz var-dövlətdə sənə bənzəyir,
Günəşli, işıqlı...yağışı çoxdu.
Zərgər baxışların qəlblər bəzəyir,
Ürəklər oxlayan gözlərin toxdu.

Bu yaz gözəllikdə sənə bənzəyir,
Lalələr açıbdı yanaqlarında.
Çəmənələr, çiçəklər sənə bənzəyir,
Arılar bal duyub dodaqlarında.

Bu yaz sənə kimi tərəvətlidir,
Qəlblərə məhəbbət, sevgi ələyir.
Ən gözəl, ən ülvə bilirsən nədir?!-
Səni bir yaz günü görüş gözləyir.

* * *

Novruz bayramının çox əlamətləri, minbir gözəllikləri vardır. Bunlardan biri də Novruz adətləridir. Bu adətlərdən görürük ki, Novruz başdan-başa ruh yüksəkliyi, əmək coşğunluğu, torpağa, insana, məhəbbət bayramıdır. Burada ulu babalarımızın ən müdrik dünyagörüşü, humanist baxışları, həlim, qayğıkeş təbiəti, yaxşılıq, xeyirxahlıq, Vətəni sevmək kimi yüksək mənəvi-əxlaqi keyfiyyətlərə əks olunmuşdur. Həqiqi mənada insan mənəviyyatına təmizlik gətirən bu bayram günündə Novruzla bağlı xalq deyimlərini eşidəyin:

- Novruz axşamı evdə ailə üzvlərinin sayına görə şam yandırarlar.
- Novruzda həyət-bacanı təmizləyən il boyu xəstəlik bilməz.
- Novruzda insanlar bir-birinə qonaq gedər, pay apararlar.
- Novruz axşamı bacadan sallanan torbaya pay qoyarlar.
- Novruz axşamı qapıya atılan papağı boş qaytarmazlar, ona Novruz xonçasından pay qoyarlar.
- Novruz günü elin ağsaqqallarına Novruz şirniyyatı göndərirlər.
- Novruzda tut, əncir və şabalıd ağacları əkərlər.
- Novruzda yanan yerləri suvararlar ki, torpaq rahat olsun.
- Novruzda səməni göyərməyən evə səməni apararlar.
- Novruzda niyyət edərlər.
- Novruzda küsülü qalmazlar.

- Novruz günü ev sahibi evdə olar.
- Novruz günü qızlar qırmızı geyinər.
- Novruz günü təzə yarpız yığarlar.
- Novruzda nişanlı qıza Novruz payı apararlar.
- Novruza qədər bağların xəzəlini yığıb yandırarlar.
- Novruzda qəmgin olmazlar.
- Novruzda tonqal yandırarlar.
- Novruzda evləri şirələyər, paltar-palazı təmiz suya çəkərlər.
- Novruzda üzərrik yandırır, tüstüsünü oğul-uşağa, mal-qaraya verirlər.
- Novruzda səməni halvası bişirərlər.
- Novruzda qohum-qardaşa, tanış-bilişə mehribanlıq eləyərlər.
- Novruz günü başqası barədə pis söz danışmazlar.
- Novruzda qohum-qardaşa qonaq gedərlər.
- Novruzda xonça bəzəyərlər.

* * *

Novruz kimi ulu, qədimdən də qədim bayramımız məhz sevimli Bahara təsadüf edir. Bu qədim el bayramı əcdadlarımızın müqəddəs etiqadları, ənənələri, inamları, saf duyğuları ilə sıx bağlı olduğundandır ki, bu gün hər birimiz onun gəlişini həvəslə, böyük arzularla qarşılayırıq. Və misraya çevrilmiş Novruz adətlərimizi bir daha xatırladıırıq:

Qış qurtardı, gəldi yaz,
Çöllər yaşıl don geyir.
Aşıq sinəsində saz:
-Xoş gəldin, Novruz - deyir

Novruzun büsatına
İsladırlıq saf dəni.
Sinidə, məcməyidə,
Göyərdirik səməni.

Səmənimiz xoş günün
Gəlişidi, izidi.
Yaşılığın, bolluğun,
Bərəkətin rəmzidi.

Taxıllar da beləcə
Tezcə bara dolacaq.
Hər evin, hər süfrənin
Çörəyi bol olacaq.

Uşaqlar çox həvəslə
Oxuyur bu nəğməni:
-Səməni, saxla məni,
Hər yaz göyərdərəm səni

Səməni, ay səməni,
Sən gələndə yaz olur.
Saz olur, avaz olur.
Səməni, saxla məni.
Səməni, can səməni,
Göyərdərəm mən səni

Səməni, al məni,
Hər yazda,
Sən yada sal məni.
Səməni, saxla məni,
Göyərdərəm mən səni.

* * *

Qızılgül pardaqlanır
Bülbüllərin xətrinə.
Təbiət qərq olunur
Bənövşənin ətrinə.

Pəncərələr taybatay
Üzü göyə açılır.
Günəşin şəfəqləri
Eyvanlara saçılır.

Bağbanlar bağlarını
Təmizləyir xəzəldən.
Təzə tinglər əkməyə
Yer seçiblər əzəldən

* * *

Nənəm geyir təptəzə
Qoftanı, tumanını.
Bu il də xoş keçəcək,
İtirmir gümanını.

Sandığından süfrəyə
Qoz tökür, badam düzür.
Sonra çatır ocağı,
Aş asır, plov süzür.

Şəkərbura, paxlava
Hamı həvəslə yeyir.
Nənəm baxıb yollara:
-Xoş gördük, Novruz deyir.

* * *

Babam quru çırpıdan
İri tonqal qurubdu.
Od üstən tullanmağa
Hamı hazır durubdu:
-Ağırlığım- uğurluğum,
Qadam-balam,
Hamısı tökülsün,
Bu odda yansın, -
Söyləyib hoppanırıq,
Tonqalın üzərindən
Həvəslə tullanırıq.
Qadalar, azar-bezar,
Qatılır gur-alova.
Canımızdan ağırlar
Tökülür od alova.

* * *

Qaş qaralcaq hamımız
Evlərə tələsirik.
Papaq, heybə ataraq
Qapıları kəsirik.
İçəridən tərənir
Heybələrin kəməri.
Tez görmək istəyirik
Verilən hər nəməri.
Evin dəcəl qızları
Zarafatdan qalmayı, r
Bayram günüdür deyə
Bizi saya salmayı. r
Payını ağır görcək
Hamı sinəyə sıxır.

Açan kimi heybədən
Qapqara pişik çıxır.

* * *

Qırmızı almaları
Doldururuq heybəyə.
Gedirik evlərdəki
Yaşlıları görməyə.
Hamını bircə-bircə
Yoluxub yad edirik
“Bayramınız mübarək!” -
Hər birinə deyirik.

Analar şam yandırır
Övladları adına.
Deyirlər, Tanrı çatsın
Qoy onların dadına.

Yanan şamlar nur saçır
Hamımızın ömrünə.
Onlar bizi aparır
Xoşbəxtliyə, ağ günə.

Tonqalın alovları
Səngiyəndə, sönəndə
Alovların dilləri
Parlaq közə dönəndə,

Üzərrik atıb bibim
Söyləyir bu sözləri:
-Bu oda kəm baxanın
Qoy partlasın gözləri!...

* * *

İlaxır gecəsində
Obaşdan oyanırıq,
Axar çayın önündə
Cərgəylə dayanırıq,
Salamlayıb lal suyu
Qəlbimizi açırıq,
Sonra çay üzərindən
Üç dəfə adlayırıq.

* * *

Novruz axşamı qızlar
Xoş niyyətli olurlar.
Qonşunun qapısından
Danışığı pusurlar.
Elə ki, içəridən
İlk kəlmə xoş söz olur,
Qızların ürəyinə
Sevinc, məhəbbət dolur.

* * *

Meydandakı uşaqlar
Çox oyunda yarışır.
Yumurta döyüşməkdə
Haray küyə qarışır.
Ərköyünlər, cığallar
Həddini hərdən aşır,
Kimsə kimdən kəsərsə
Bayram günü barışır

MÜNDƏRİCAT

İ.Həbibbəyli. İbrahim Yusifoğlunun poetik dünyası və uğurları	3
--	---

I silsilə

ZƏFƏR NƏĞMƏSİ

*İgidlərlə o, eyləyər yoxdan var,
Mərd əllərdə ilmənələr, toxunar,
Azad eldə, azad dildə oxunar.*

Zəfər nəğməsi	12
Yaşa müstəqillik çağını, Vətən	13
Şuşa	15
Günnütüm	17
Əlincə	19
Xocalım, hey...Xocalım	20
Şanlı savaş rəmzi-mərd Çanaqqala	21
Əsgər inamı	23
Şəhid anaları	24
Hava durumu	25
Mənim dərdim dərdləşməli dərd deyil.....	28
O torpaqlar gözləyirlər bizləri	30
Dərdli dərvişəm	32
Oğuz torpağıdır özü Kərkinin.....	34
Sizi dərəmmədim, lalə, nərgizim.....	35
Ölümü tanrıdan gələn qardaşım.....	36
Ordenli, medallidi	37
İnanırıq	38
Qıymayın uşaqlara.....	39
Bu ilin baharı bahar olmadı	41
Qovuşacaqdı... ..	43
Qalib olacaqsan	45
Naxçıvanın gənc polislərinin marşı	47

II silsilə

SƏN DEMƏ BU DÜNYA MƏNLİK DEYİLMİŞ

*Anam nə söylədi sözünə baxdım,**Qayğıya bələnən gözünə baxdım,**Dönüb bu dünyanın özünə baxdım**Gördüm ki, hər büsat şənlik deyilmiş,**Sən demə bu dünya mənlük deyilmiş.*

Haraya qaçır bu adam.....	49
Sən demə, bu dünya mənlük deyilmiş.....	50
Ruhuma bircə bu yağış doğmadı.....	52
Bu həyat mənimlə yola getmədi.....	53
Məni günahıma bağışla, Allah.....	54
Dərdlərin belimi əydi, ay Vətən.....	56
Bu xalqın bəxtini niyə vermədin.....	57
Döz, ürəyim.....	58
Çıxıb gedəcəyəm.....	59
Bu qış xasiyyətdə mənə bənzəyir.....	61
Məni kövrəldəcək kədər qalmadı.....	62
Nədən bütöv nəgmə söyləmirsiniz.....	63
Yaşa görüm.....	64
Mən ölümün qonağıyam.....	65
Mən özüm-özümü ağlayan gördüm.....	66
Ömründə bircə yol ağlayıb Babək.....	67
Yaşadığın yaşa dəyər.....	68
Daha qar yağır, qar yağır.....	69
Bir qədər tək qalmaq istəyirəm mən.....	70
Mənim ipim üstə odun yığmayın.....	72
Ən dərqli ağlamaq lal ağlamaqdı.....	73
Nimdaş pencəyə oxunan şeir.....	74
Alışa bilmirəm mən bu yollara.....	75
Düzdə qaldı.....	76
Xəzər dənizinə açıq məktub.....	78
Atın məni dənizlərə....	79
Batırıq, ay Allah, borc dənizində.....	80

Qəm nəğməsi	82
Mən gedirəm İstanbula	83
Gözləri göylərə dikilən oğlan	85
Süpürgəçi Fatoş qararı	86
İşığın y	87
Üzü dağlara-dağlara.....	88
İşıq-qaranlıq.....	89
Ağlama	90
Kövrəklik.....	91
Hayıf.....	92
Süz, bir qədəhi də... ..	93
Məndən xə	94
Sonradan gör	95
Çürümüş qozlar	96

III silsilə

BƏNÖVŞƏ ÇİÇƏKLİ BADAM AĞACI 97

*Şərur çuxurunda baharın tacı,
Gül-çiçək könlümü məst eləmişdi.
Gözlərim önündə Badam ağacı,
Bənövşə çiçəyi çiçəkləmişdi.*

Naxçıvanam.....	98
Bütün istəyinə çatıb Naxçıvan.....	100
Şərurun	102
Arpaçaya gedən yol	104
Bənövşə çiçəkli Badam ağacı.....	104
Düz bir qərinədi yol gəlir şerim.....	106
Hələ öz şeirimi yazmamışam mən.....	107
Daha az yazıram	108
Payız şeirləri yazacam daha.....	109
Payız mənə çox əzizdi	110
Payız yağışı.....	111
Payız lövhələri	112
Yaylaq lövhələri	113

Ana kəndim, qayıtmışam qoynuna	114
Gəlmişəm sizləri görə, a dağlar	115
Sözüm çiçəkləyib.....	117
Nizaminin söz dünyası	119
Müəllim ömrü	121
Anama məktub.....	122
Mən hələ bu boyda dərd görməmişdim	123
Atalar	124
Məndən ev yığan olmaz.....	125
Qəribəlik	127
Təzadlar	128
Səni dünya qədər sevdim, Urmiya.....	129
Mən səni tanıya bilmədim, Bakı.....	130

IV silsilə

MƏN ÇƏKƏN DƏRDLƏRİ SƏN BARI ÇƏKMƏ

Mənli hislərini saxla özündə

Axı, qəm dəniyəm, qəlbinə əkmə.

Yansan da çatdığım ocaq közündə,

Mən çəkən dərdləri sən bari çəkmə

Şeir oxuyursan titrək bir səslə	138
Mən çəkən dərdləri sən bari çəkmə	140
Mənə bircə gilə göz yaşı bəsdə	142
İslatma, yağış, islatma	143
Nə yaxşı ömürün payızı vardı.....	144
Mən zalım adamam	145
Sən mənim gözümdən düşməməliydin.....	146
Mənə bir məhəbbət şeiri oxu	147
Hind filmləri	148
Çətin olacaqdı bu payız sənə	150
Yubandım	151
Sənin gözlərindən məhəbbət yağır	152
Sən niyə bu qədər gözəlsən axı.....	153
Oxuma, belə oxuma.....	154

Sən özün istətdin özünü mənə	155
Göylərə baxarsan, ay doğan çağ	156
Çıxart ürəyindən, çıxart, at məni	157
Mənim şeirlərimin sonası olarsanmı,	158
Sən məni duymazan duyulan kimi	159
Arxamca boylanan baxışların var	160
Sən məni bənzətmə yaz yağışına	161
İlahi, bu qızı bəd gözdən gözlə	162
Özümdən qorxmuram, səndən qorxuram	163
Saçlarıma qırov saldı bu payız	164
Daha bu küçədən keçməyəcəksən	165
Bu balığı necə tutum, İlahi	166
Əbəsmiş	167
Gülər görüm	168
Sənsiz günlərim	169
Bənövşəsənmi	171
Ən kövrək şeir	172
Uzat əllərini	173
Başıma	174
Oxu, bülbülüm, oxu	175
Yar davası	176
Açarsanmı	177
Döymə, döymə	178
Unut məni... məni unut	179
Hayıf ki	180
Səni tapmışam	181
Əgər dərddən oyansan	182
Ağıllı gözlərin var	183
Allahın bəla bəndəsi	184
Dəniz sevmir təkləri	185

V silsilə

Elimizə bahar gəlir (poema)	186
--	-----

İbrahim Yusifoğlu
“Mənə bircə gilə göz yaşı bəsdİ”
Bakı “Şirvannəşr”, 2021, 208 səh.

Çapa imzalanmışdır: 10.08.2021
Fiziki ç.v. 13
Tiraj 100

“.....” nəşriyyatının mətbəəsində
çap olunmuşdur